דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום חמישי, ד' באב תשמ"ז, 30 ביולי 1987 ● גליון 19183

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר

- פוקר הטילים – מכשולים אחרונים / שלמה שפיר
- אנ.בי.סי והתקשורת הישראלית / מאיר בראלי
- חקירת שיטות חקירה / אולק נצר
- המכונית הדלק ומחיר החיים / דוד מושיוב
- מי ירצה ענב עברי / אריה ארד
- בורסה וכלכלה; ספורט; עכשיו; כל הארץ; בידור

פולגת רשת החנויות
מוצר יום ה' המבצע של סוף העונה
30% שמלות הנחה
רק היום ברשת חנויות פולגת וקארדה.

ב„שרינו" של 'העבודה' ספקות לאחר יום של מגעים: קשה יהיה להשיג רוב

„העבודה" לפגישה עם ר"צ, מפ"ם ו'שינוי' בצל איום שמיר בפיטורין

ממשלה צרה בלי דתיים ותחיה תתאפשר לשמיר למשך חודשיים וחצי אם יממש האיום לפטר שרי „העבודה" ● אישור הצבעה לפיזור הכנסת עשוי לגרור העלאת חוק בתי־דין רבניים שלא יאפשר הרוב ● גם אם יושג רוב – בחירות יוכלו להתקיים לא לפני 1988

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

במפלגת העבודה, לאחר יום ממושך של מגעים מפלגתיים, סבורים שרים כי יהיה קשה ביותר להשיג רוב להקדמת הבחירות.

ספקות אלה השמיעו שרי המפלגה בישיבה השבועית של „שרינו" שהתכנסה אמש בלשכתו של מ"מ ראש הממשלה בתל־אביב. כמה שרים העריכו כי קשה יהיה לסמוך על שניים או שלושה חברי כנסת שהבטיחו לתת את קולם להקדמת הבחירות והגדירו את המצב „בזיל". לעומת זאת, התחזק הבטחון בליכוד כי מפלגת העבודה לא תצליח להשיג את הרוב הדרוש לה בשבוע הבא כדי להביא להקדמת הבחירות. ח"כ אהוד אולמרט אמר כי לפי מניינו, אין למפלגת העבודה הרוב הדרוש והוא העריך כי חברי הכנסת שעליהם נסמכת העבודה לא יצביעו בסופו של דבר בעד הקדמת הבחירות.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, החליט לפטר את שרי מפלגת העבודה ולהמשיך לכהן בראש ממשלת מיעוט, אם תצטרף סיעת המערך להצבעה בכנסת להקדים את הבחירות.

יצחק שמיר אמר אמש בהתייעצויות עם עוזריו ושרים מהליכוד, כי „זהו ניסיון נואש של שמעון פרס להפר את הסכם הרוטאציה ולפרק את הממשלה".

ראש הממשלה ועוזריו העריכו, כי בכל מקרה, גם אם בסופו של דבר יושג רוב להקדמת הבחירות, יוכל יצחק שמיר לכהן בראש הממשלה עוד שבעה־שמונה חודשים.

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, מזכיר המפלגה, ח"כ עוזי ברעם, ויו"ר הסיעה בכנסת, ח"כ רפי אדרי ייפגשו היום עם ראשי ר"צ, מפ"ם ו„שינוי" – הח"כים שולמית אלוני, אלעזר גרנות ואמנון רובינשטיין – לקידום מהלך הקדמת הבחירות על סף יציאתה של הכנסת לפגרה בתום די הבא.

ביומיים האחרונים גברה הפעילות הפוליטית סביב היוזמה האפשרית להקדמת הבחירות, בעיקר אחרי ששיחה ח"כ [illegible] והודיע שלא יתנגד להקדמת הבחירות ובעקבות הודעתו של ח"כ יעקב יוסף מש"ס, כי יתמוך בהקדמת הבחירות בגלל אכזבתו מהליכוד.

האפשרות להגיש הצעת־חוק לפיזור הכנסת ביום האחרון של המושב הנוכחי תלויה במידה רבה בשיקול־דעתו של יו"ר הכנסת, ח"כ שלמה הלל. הנוהג עד כה היה שאין מגישים בשבוע האחרון של מושב הצעות־חוק פרטיות. בחוגים הפוליטיים רווחה אתמול ההנחה, שהצעת־חוק לפיזור הכנסת הנשענת על רוב איננה ככל הצעת־חוק פרטית, ולפיכך לא יפסול אותה ח"כ הלל.

עם זאת, בגלל הזרז שבהגשת ההצעה, אין להוציא מכלל אפשרות, שבמקביל תבקש ש"ס להעלות גם את חוק שיפוט בתי־הדין הרבניים ושיו"ר הכנסת ייעתר לתקדים. „סימטריה" של שתי הצעות־החוק עשויה להחזיר את ח"כ יעקב יוסף למחנה שוללי הקדמת הבחירות, ואם

(המשך בעמ' 2)

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

בשיכמונה של ההוויה הפרלמנטרית, על סף פגרת הקיץ, גם האווירה הקלה של נסיון נוקף להקדים את הבחירות דמתה אתמול לנשיאים ורוח. אבל איש לא הקדים את הבחירות ... של גשם. כמו תמיד בראשיתו של מהלך כזה, צריך לחפש את בעלי „פני הפוקר", היודעים באמת מה מתבשל בקדרה. אבל אלה אינם מדברים. יו"ר סיעת המערך ח"כ רפי אדרי מוכן לומר בשיחה מהזן הסופי רק „צריך לשקול". צריך לשקול. אבל עד יום רביעי הבא יש עוד זמן".

אבל, האמת היא שלמערך אין יותר מדי זמן אם הוא אכן מבקש

(המשך בעמ' 2)

מאות דונמים עצי יער הושמדו בגלל שריפות בהרי ירושלים; תושבים פונו

מאת אלי חורי, שמעון וייס, אריה ארד ויוסף מיכלסקי, סופרי „דבר"

הדרות לתושביהם ואמיץ ליבם של כבאי בית שמש ומתנדבים רבים מישובי הסביבה, במבצע אתמול אסון גדול בנפש במעלה החמישה והקריה־ענבים.

שריפות הענק שהשתוללו אתמול בהרי ירושלים כילו מאות דונמים של עצי יער והפסיקו מכוסים, צי מכוניות כיבוי, עובדי קק"ל ומאות אנשים מהישובים הסמוכים ומשמורות הטבע.

בשעות הצהריים התקבלו בתחנת מכבי אש בבית שמש הודעות על ארבע שריפות בהרי ירושלים. הראשונה ביער מעלה החמישה ומייד לאחריה בהר הרוחות הסמוך לקיבוץ, וזו קצר לאחר מכן פסטה אש ביערות הר הטייסים שליד מושב טלזון ובמעלה הארז.

תוך זמן קצר הגיעו למוקדי השריפה שש מכוניות כיבוי של תחנת בית שמש ותחנת המשנה שלה בקסטל ועשרות עובדי הקק"ל. לשונות האש ביערות מעלה החמישה וקרית ענבים הגיעו עד לפאתי בתי המגורים. תושבי שני הישובים יחד עם אנשי שמורות הטבע נחלצו לעזרת הבאים למנוע אסון בנפש.

חלק מהנופשים בבית ההארחה במעלה החמישה, הנמצא בלב־ליבו של היער נטשו את המקום והתפנו לתוך הקיבוץ.

„בשלב מסויים", אמר אלי פרץ, מפקד תחנת מכבי האש בבית שמש, „שקלנו לפנות את כל האנשים מבית ההארחה, אבל למזלנו הצלחנו לאתר את מוקד האש מוקדם יחסית ובכך נמנע אסון גדול".

אנשי הקק"ל הדעיקו למקום ארבעה מטוסי ריסוס של חברת אל־דור והללו פעלו בעיקר באזור הר הטייסים, שהגישה אליו במכוניות הכיבוי היתה קשה במיוחד. „מה שהתרחש היום", אמר אלי פרץ, „זוהי שריפה צמרת רב כוחית. האש ליחכה עד מהרה את צמרות העצים והתרחשה ברומנית בארבעה מקומות שונים".

הוא הוסיף, כי ללא עזרתם של אנשי הישובים, אנשי הקק"ל ושמורות הטבע שלחמו באש גם בכלים ידניים לא היו יכולים להשתלט על ארבעת המוקדים עד שעה 20.00. בשריפה נכחדו 3,500 דונם של חורש טבעי ויער שניטע בידי אדם להשגחה. בגלל השריפה שביער שבין מעלה החמישה וקרית ענבים ניזוקו קווי חשמל אחדים ובשל כך שובשה אספקת החשמל באזורים אחדים בירושלים.

לדי אברהם, כבאי מבית שמש, בלע כמות גדולה של עשן ופונה לבית החולים הדסה עין־כרם.

אנשי הקק"ל פתחו בבדיקות לגילוי מקורות האש וגורמיהם. אמש נודע כי בהר הטייסים נתפס חשוד מבני המיעוטים.

למשך הלילה הושארו במקומות הר השריפה חוליות השגחה של הקק"ל למקרה שהאש תתלקח מחדש.

בשעת מסירת הידיעה עדיין עוסקים מאות אנשים בפעולות הכיבוי ומטוסי הריסוס ממשיכים בסיוע מן האוויר.

400 שריפות כילו השנה 4,000 דונם יער ו־30,000 דונם מרעה וגרמו נזק כפול מהשריפות משך כל השנה שעברה. שוויו של דונם יער נאמד ב־600 דולאר ושל דונם מרעה ב־300 דולאר. פרטים אלה מסר אתמול משה ריבלין, יו"ר הדירקטוריון של הקק"ל בסביבת עתותאים בחיפה.

משה ריבלין מנה חמש סיבות לשריפות: החום הגבוה, הצמחייה הרבה שצמחה בעקבות עונת גשמים ברוכה והתייבשה מאז החורף, אי־הקפדה על כללי הבטיחות של האורחים, הצתות מכוונות על רקע עוין, בעיקר של נערים, והצתות שנגרמו בעקבות תמרוני צה"ל. הוא הדגיש שצה"ל הוציא לאחרונה הנחיות ברורות כיצד לנהוג כדי לא לגרום לשריפות.

צוות כבאים בדליקה בקרית־ענבים (צילום: יצחק הררי)

הקלה בעומס החום – מהיום בהרים

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

הקלה המקווה בעומס־החום תחול היום בהרים, תתמשם מחר לתוך חלקי הארץ המקומות שבשבת ישוב מזג־האוויר לגרר המקובל בעונה זו. בתוך כך שוב נשבר אתמול שיא צריכת החשמל ולציבור סופקו 3,070 מגאוואט. מזג־האוויר הקשה לוהה בדליקות רבות ומטריכים, כי אלפי החם הדרים מכבי הגמו עלו באש בי14 ימי גלי־החום העיקשי.

החזאית התורנית בשירות המטאורולוגי אמרה אמש בתשובה על שאלת סופר „דבר", כי לדעתה תורגש היום הקלה ניכרת בהרים ומידות־החום ירדו במעלה אחת. מחר תימשך ירידת הטמפרטורות ובשבת הן יהיו נמוכות ב־4־5 מעלות לעומת אתמול.

אתמול נבר עומס־החום בכמה מקומות. בחיפה הגיעו מידות החום ל־37 מעלות לעומת 35 שלשום, באילת ל־44 לעומת 43, בירושלים ל־44 במקום 43 מעלות שלשום. במקביל עלתה צריכת החשמל לשיא חדש. מאז תחילת גל־החום לפני שבועיים עלתה צריכת החשמל ב־120 מגאוואט, שהם 4 אחוזים. לעומת זאת מורגשת בימים האחרונים הקלה ניכרת בעומס התנועה בתל־אביב ובערים נוספות. מעריכים, כי רבים נבעים מלצאת מבתיהם בשל החום הכבד. סיבה אחרת להקלה בעומס התנועה טמונה בכך, שמאות אלפי אזרחים יצאו לחופשה בחו"ל.

ההקלה בעומס החום מתחילה היום, לאחר שאתמול נע מרכזו של רכס הרום, שגרם את מזג־האוויר הקשה, משמי הארץ מזרחה. תהליך דומה עבר על יתר חלקי דרום־מזרח אירופה. למשל, בהגיע מרכז הרכס שלשום לשמי ישראל, החלה הקלה הדרגתית ביוון

הסתייגות בליכוד מן ה„טרנספר" של דקל; קריאות לפטרו – בכנסת

מאת שלמה גינוסר ויוסי מלמן, סופרי „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר מסתייג מדברי סגן שר הבטחון מיכאל דקל שקרא להעביר הערבים לערבים – „טראנספר" – לגדה המזרחית של ירדן ולמדינות ערביות, שיסכימו לקלוט אותן. שמיר אמר אמש בתגובה לדברים של מיכאל דקל כי הם מבטאים את דעתו הפרטית של הדובר ולא את עמדת הליכוד. „הדיעות האלה אינן מקובלות עליי" – הדגיש ראש הממשלה.

תגובות זעם

בכנסת נשמעו אתמול תגובות נזעמות על הצהרתו של סגן שר הבטחון מיכאל דקל בזכות גירושם של הערבים מהשטחים. סיעת ר"צ הגישה הצעת אי־אמון בממשלה רק על הצהרתו של דקל. גם סיעת הרשימה המתקדמת לשלום הגישה הצעת אי־אמון בממשלה באותו עניין, ואילו ח"כ מאיר כהנא (כך) הגיש הצעת אי־אמון בעקבות תגובתו של שר החוץ שמעון פרס אתמול בכנסת על דבריו של דקל.

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) קרא לפטר את סגן השר דקל מכהונתו במשרד הבטחון. „יש לראות בחומרה יתרה את התבטאותו של דקל, שכן זו הפעם הראשונה שנושא מסורה ממלכתית בישראל מאמץ בפומבי את הרעיון הנועזי מבית מדרשו של כהנא" אמר ח"כ צבן.

גם בסיעת ר"צ נשמעה הקריאה לפטר את מיכאל דקל מכהונתו כסגן שר הבטחון. ח"כ רן כהן אמר כי אימוץ רעיון הטרנספר, שמקודו באופל הגרמני על ידי ח"כ דקל הוא בחזרת השלמת מעגל טירוף הדעת. קרבן הגרמנים מאמץ את תפיסות רוצחיו. ח"כ יוסי שריד אמר כי „אין זה מן הראוי שמאיר כהנא יכסס כסגן שר הבטחון של ישראל". ח"כ מאלה כהן (התחיה) אמרה כי אם כי דעתו של דקל איננה חופפת בדיוק את עמדת „התחיה" בפתרון הבעיה של ערביי יו"ש, עם זאת „זכותו להביע אותה היא יותר מלגיטימית". (ראה גם במדור הכנסת בעמוד 3)

במברק לשר הבטחון יצחק רבין קוראת „המתקדמת" לפעול ללא דיחוי לפיטורין של דקל „מתוך את פרצופו והגזעני בהכינו לגירוש עם כלם כאחרבו ומולדתו". יו"ר סיעת הליכוד ח"כ שרה דורון אמרה אתמול כי דבריו של דקל נוגדים את תורת ז'בוטינסקי והם בניגוד לעמדת סיעת הליכוד. „הנושא לא נדון במוסדות הליכוד, ואילו נדון היה סופג מפלה מוחצת" אמרה ח"כ דורון.

חייב אלוני: לפטר את דקל

(עתי"ם). – ח"כ שולמית אלוני, יו"ר תנועת ר"צ, פנתה היום לשר

(המשך בעמ' 2)

פירושו של דבר

ארוכה הדרך לפירוק

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ארוכה הדרך לפירוקה של הממשלה. כל מי שמצפה כי בא הקץ על הממשלה, צריך לעמוד עד מהרה על טעותו. כדי לעשות זאת יש צורך להתגבר על מכשולים רבים הכרוכים בעיקר בלוח הזמנים הצפוי.

● קשה לסמוך על רוב של 61 חברי־כנסת שיצביעו בעד חוק לפזר את הבית, כאשר בין הקולות התומכים ח"כ מאיר כהנא וחבר־כנסת אחד או אולי שניים מש"ס. אלה קולות צפים ומתנדנדים, שקשה לסמוך עליהם במאת האחוזים.

● גם אם, בסופו של דבר, הבטיחו ראשי מפלגת העבודה את הרוב הדרוש, תובא הצעת החוק רק ביום ד' בעוד שבוע.

● בכל מקרה, גם אם תחליט הכנסת על פיזורה, עדיין אין הממשלה מתפרקת. כדי לעשות זאת, דרוש רוב חדש שיביע אי־אמון בממשלה. ספק אם שמעון פרס יוכל לגבש רוב כזה.

● אך גם אם יצליח לארגן את הרוב הזה לא ברור עדיין מתי יצליח לכנס את מליאת הכנסת כדי להצביע אי־אמון בממשלה, שכן הכנסת יוצאת בשבוע הבא לפגרת הקיץ שלה למשך כשלושה חודשים.

● קשה יהיה לכנס את חברי־הכנסת בפגרה, שכן ניסיון העבר מוכיח שהם פורשים כנפיים ומתעופפים לכל קצווי תבל, וספק אם יסכימו לשוב מחופשתם.

● אבל גם אם תצלח מלאכת הבעת אי־האמון בממשלה בידי שמעון פרס, יוכל ראש הממשלה יצחק שמיר להמשיך לכהן בתפקידו.

● במקרה כזה, הוא עשוי או לפטר את שרי המערך מן הממשלה ולעמוד בראש ממשלת מיעוט או להמשיך יחד עם מפלגת העבודה בממשלת מעבר עד לבחירות החדשות.

● הליכוד לא יסכים להצעת המערך לקצר את מערכת הבחירות ועל כן יחלפו לפחות שלושה חודשים בין ההחלטה להקדים את הבחירות והבעת אי־האמון בממשלה לביצוע.

● נראה אפוא, בסיכומו של דבר, כי גם אם יתגברו ראשי העבודה על כל הקשיים, יוקדמו הבחירות לאפריל־מאי ואמור, גם זה בספק גדול מאוד.

„אנשי חיזבאללה דחו הצעה ישראלית לחילופי שבויים"

ביירות (עיצ). – אנשי „חיזבאללה" הפרו־איראנית בלבנון דחו אתמול הצעה שהעלתה יום קודם לכן בדרום לבנון עליידי קצין ישראלי, להחליף שלושה חיילים ישראלים המוחזקים בידי ארגונים שיעיים ב־250 אסירים לבנוניים המוחזקים בידי צדיל.

בהודעה שנמסרה לעתונות, הודיעה תנועת „חזבאללה", כי הצעה של קצין הקישור הישראלי עם צד"ל דוד אגמון, „היא סוטנות והונאה". „תשו שלנו חייב להיות הצעה זו", נאמר בהודעה.

קצין הקישור קרא, לדברי ההודעה, לשייח' מוחמד חוסיין פאדלאללה, המנהיג הרוחני של „חזבאללה", לפעול לשחרור החיילים הישראלים השבויים וכן חיילי צד"ל. תמורת זאת, הוא הציע לעזור בשחרורם של לבנונים המוחזקים בכלא חיאם של צד"ל, ברצועת הבטחון.

יתר על כן, הקצין הישראלי אמר בכפר עיינאתה, כפר הולדתו של שייח' פאדלאללה, כי הוא יפעל לשיפור רמת החיים באזור זה, שרובו מאוכלס שיעים, אם תתקבל הצעתו.

וירשובסקי עם פרישתו:

„לא אחזיר ל„שינוי" את המנדט – חלום באספמיה"

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

„אני לא יכול לחיות במסגרת פוליטית שבה חייתי, מאז 1974, התנגדה להתנהלויות ולכיבוש ועכשיו עושה ויתור בעניין הזה", נימק אמש ח"כ מרדכי וירשובסקי באוזני חברי מועצת „שינוי" את פרישתו מהמפלגה שהיה בין מקימיה. „בזה אני נפרד מכם, ואני מאחל לכם הצלחה. אני אלך בדרכי, ואתם תלכו בדרככם".

פרישתו של ח"כ וירשובסקי מ„שינוי" היתה האירוע הדרמטי היחיד הקשור באישור סיוטת המצע וההסכם בין שלוש המפלגות המקימות את ברית המרכז (שם זמני). ברומנית, פחות או יותר, אישור אמש מוסדות „שינוי", ל"ע ו„המרכז הליבראלי" את המסמכים. פרישת ח"כ וירשובסקי עשויה לעודד את ל"ע לתבוע לעצמה את המקום השני ברשימה לכנסת, במקום המקום השלישי המסורתי לה.

את דבריו, שנאמרו בהתרגשות רבה, נשא ח"כ וירשובסקי באווירה עויינת כלפיו, אף שהיו בהנהלה גם חברים שתמכו בו. הוא לא נעתר לדבריו של עמיתו לדרך הפוליטית, יו"ר „שינוי", ח"כ אמנון רובינשטיין, שקרא לו „להישאר בבית". הוא גם לא סוכנע, שהתיקון לסעיף ההתנחלויות בסיוטת המצע – שהתקבל על דעת „המרכז הליבראלי" ויזכה, ככל הנראה, גם להסכמת ל"ע – עונה בעצם על תביעותיו.

ח"כ וירשובסקי נימק את פרישתו מ„שינוי" בסעיפים הנוגעים להתנחלויות, שלדעתו יש בהם ויתור על עקרונות

(המשך בעמ' 2)

ברה"מ התירה הגירת עשרות יהודים לאוסטרליה

סידני (עתי"ם). – ברה"מ הסכימה להתיר ל־89 אנשים, מרביתם יהודים, להגר לאוסטראליה כדי להצטרף למשפחותיהם – גילה אתמול דובר משרד החוץ האוסטראלי.

ה־89 היו כלולים ברשימה של 124 אנשים שהגיש ראש ממשלת אוסטראליה בוב הוק לשר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנאדזה, כאשר זה ביקר באוסטראליה בחודש מארס.

הדובר ציין כי לא ידוע כמה יציאו אנשים אלה והוסיף, כי אוסטראליה תפנה אל ברה"מ בבקשה שתאפשר גם ל־35 האנשים הנותרים להצטרף אל בני משפחותיהם. „הפעולה הסובייטית כצביעה בבורה שאינה מתמצעת לשתי פנים על כך שמוסקווה מעוניינת בשיפור היחסים עם אוסטראליה", אמר הדובר.

היום פגישת פיוס עם רשת אנ.בי.סי

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

פגישת פיוס בין רשת אנ.בי.סי. לממשלת ישראל תתקיים היום בירושלים, בניסיון לסיים את המשבר.

סגן נשיא הרשת אר פלנר יועד בירושלים עם אבי־עזר פזנר יועץ התקשורת של ראש הממשלה, עם דובר משרד הבטחון איתן הבר ופקידים נוספים. פזנר אמר אמש כי רק לאחר שיובעו את הסברי נציג אנ.בי.סי. תחליט ישראל כיצד לנהוג.

לפי סעה, נמשך החרם שהטילה ישראל על הרשת שבמסגרתו מסרבים ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר הבטחון להתראיין לה. החרם הוטל בעטיה על סרט טלוויזיה שהקרינה הרשת האמריקאית לציון עשרים שנה למלחמת ששת הימים. דוברי הממשלה הגדירו את התוכנית „מגמתית וחד צדדית".

לחדש חפירות קיסריה – מבקש נבון מהאחראי על המשלחת האמריקאית

מאת צבי איול, סופר „דבר"

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, יפנה לנשיא אוניברסיטת דרו בנוז'רזי כדי שיורה למשלחת הפועלת בתמיכה באורך לחדש את חפירותיה בשטח המריבה בקיסריה. שטח זה, המכונה סי, נמצא מדרום לעיר הצלבנית של קיסריה. הנשיא הוא שהורה למשלחת להפסיק את החפירה לאחר לחץ שהופעלו עליו חרדים באוהיו.

השר מסר על כך לאחר שביקר בשטח החפירות, מלווה בפרופ' מור ובארכיאולוגים בכירים, ושמע הסברים על החפירה מפי מנהל המשלחת האמריקאית, פרופ' רוברט בוהל, ושוכנע שאין במקום כל בית קברות, ולאחר ששמע את טענות אנשי אתרא קדישא. השר אמר שאי אפשר להפסיק פעילות מדעית בלא יסוד. הוא אמר שאנשי העתיקות של משרדו יעמדו לרשות המשלחת האמריקאית בייעוץ כיצד להמשיך בחפירה, בשל הרגישות של חוגים מסויימים. אנשי אתרא קדישא ממשיכים לעמוד על דעתם שבמקום יש בית קברות יהודי.

המשלחת האמריקאית עובדת עתה בשטח שמצפון לעיר הצלבנית ואין לה שום קושי לחדש מיד את החפירה בשטח בו הופסקה עבודתה. המשלחת התכוונה לסיים את עבודתה בארץ בעונה זו בעוד שבוע ימים.

ביה"ד הרבני דחה ביטול צו עיכוב היציאה של נקש ב־50 יום נוספים

מאת סופר „דבר" בירושלים

בית־הדין הרבני בירושלים דחה שוב את מתן החלטתו בבקשת היועץ המשפטי לממשלה לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ שהוצא נגד ויליאם נקש. בית הדין הורה לצדדים להגיש סיכומים בכתב באשר לטענותיהם, בתוך 50 יום ולאחר קבלת הסיכומים יכריע בעניין.

דחיית ההחלטה מחייבת את היועץ המשפטי לממשלה לפנות בפעם הרביעית לבית המשפט העליון ולבקש להאריך את תוקף ההכרזה על ויליאם נקש כבר הסגרה. תוקף ההכרזה עליו כבר־הסגרה יפוג בעוד חמישה ימים.

כראשית הדיון בבית הדין הרבני בירושלים, הכריז נקש כי אין הוא מוכן כלל להעניק גט לאשתו. „נקש מסרב לתת גט או להפקיד גט", אמר בא כוחו עו"ד רולנד רוט והוסיף: „נקש אוהב את אשתו, אינו מוכן להיפרד ממנה, מה גם שהיא בהריון והוא מקווה שהם יוכלו בעתיד לחיות ביחד".

פרקליט מחוז ירושלים עו"ד יוסף בן אור קרא לבית הדין לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ שתלוי ועומד נגד נקש.

מספיחי פרשת פולארד: משה לוי יוצא ללימודים בלונדון

מאת פלי ליינר, הסופרת הצבאית של „דבר"

הרמטכ"ל לשעבר רב־אלוף משה לוי, ייצא עם משפחתו לשנת לימודים באנגליה.

לאחר שכוונתו לצאת לשנת לימודים טרם פרישה בארה"ב סוכלה לנוכח איום אמריקאי שיזומן לחקירת משרד המשפטים שם בדבר חלקו בפרשת פולארד, החליט לוי להימנע מלקחת את הסיכון הזה. האמריקאים, כבר נמסר בעבר, הבהירו חד־משמעית ללוי כמו גם לאלוף לפידות ולקצינים נוספים שלא יוכלו להבטיח כי לא יוזמנו לחקירה בבואם לארה"ב.

על־כן ייצאו כבראה לוי ומשפחתו לאנגליה כבר בחודש הבא. האלוף חיים ארז שהיה בתפקידו האחרון ראש אג"א, החל משנת לימודים בלונדון לקראת פרישה. האלוף אמיר דרורי ומשפחתו כמו גם משפחת לוי, יעשו את שנת הלימודים לפני פרישה באנגליה.

תקציב רבע־שנתי נוסף ל„לביא" – לאישור הכנסת

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

הכנסת תתבקש לאשר ל„לביא" תקציב רבע שנתי נוסף, כדי שיהיה אפשר להמשיך בפרוייקט, עד שתחליט הממשלה סופית על עתידו. על כך סוכם אתמול בדיון שנערך אצל ראש־הממשלה יצחק שמיר בהשתתפות שר־הבטחון יצחק רבין ושר־האוצר משה נסים. בתוך כך מעריכים, כי עתיד ה„לביא" לא יוכרע בישיבתה הקרובה של הממשלה.

לסופר „דבר" נודע, כי סמואלך סלבה, המרכז את הטיפול ב„לביא" בלשכת ראש־הממשלה, העביר אתמול את חוות־דעתו הבסכנת לראש־הממשלה. סלבין הגיע עם התעשייה האווירית לקימוצים סנתיים של 100 מיליון דולר. 70 מיליון דולר מסכום זה הם התייעלות פנימית ו־30 מיליון דולר על חשבון קצב ייצורם של המטוסים. סלבין מעריך, כי זה הביטוי שהתעשייה האווירית יכולה לעשות ויש הבכילים ספק ביכולתה לבצע כל מה שהבטיחה. עתה יצטרך סביר לקבוע את עמדתו. עידכון תקציב ה„לביא" מתחייב מהעובדה, שהכנסת אישרה בזמנו תקציב לששה חודשים בלבד. ששת החודשים מסתיימים בימים אלה וכדי לאפשר קבלת החלטה מסודרת בנושא, חייבת הכנסת לשחרר נתח נוסף מתקציב הפרוייקט. אם לא תאשר את הפשרת הנתח הנוסף, ייפסק פיתוח ה„לביא" מאליו באין תקציב מאושר.

משרד התקשורת נערך:

„בזק" – לבורסת ארה"ב; ערוץ 2 ישדר מהכנסת

מאת אלי חורי, סופר „דבר" בירושלים

חברת „בזק" נערכת להנפקת מניותיה בבורסה האמריקאית. ערוץ 2 ישדר ישירות מאולם המליאה של הכנסת. בספטמבר הקרוב יפורסם הכרוז הראשון לטלוויזיה בכבלים, חודשיים לאחר מכן מכרז לשידורי טלוויזיה באמצעות לוויין.

תכניות אלו ואחרות הוצגו אתמול, בתדרוך עיתונאים עם שר הכלכלה והתקשורת גד יעקובי ומנכ"ל המשרד, בן־עמי גוב.

חברת „בזק" מתכוננת להנפיק מניות בבורסה האמריקאית בניו־יורק ומקווה לגייס 150 מיליון דולר. סכומים אלה ישמשו לפיתוח רשת טלפונים בישראל.

הטלוויזיה משדרת כיום קטעים חריגים בדיוני הכנסת הנעשות את דמותה בציבור. שידורים ישירים ומלאים מאולם המליאה של הכנסת עשויים לשפר את תדמית הכנסת ולכך יש השפעה חינוכית חיובית החוק אשיית המשר קרטיה בישראל, אמר שר הכלכלה והתקשורת גד יעקובי, והוסיף כי הוא יתמוך בשידור דיוני הכנסת במלואם בערוץ 2.

בחודש ספטמבר הקרוב יפרסם משרד התקשורת 6 מכרזים אזוריים ראשונים (מתוך 30) להפעלת טלוויזיה בכבלים ובהדרגה תכוסה כל הארץ במערכות כבלים אזוריות.

מכאזן אלأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

הכוח הצרפתי – בדרך למפרץ
ארה"ב משגרת שולי מוקשים

מאת גדעון קיה, סופר "דבר" בצרפת, וסוכנויות הידיעות

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – כוח המשימה הימי־אווירי הצרפתי שבמרכזו נושאת המטוסים "קלמנסו" ייצא היום לפני הצהריים מנמל טולון בדרכו לאוקיינוס ההודי ולים עומאן שבפתח המפרץ הפרסי. הכוח, שיגיע ליעדו בעוד כשבועיים, לא יתקרב למפרץ עצמו.

הכוח, שבו 3,000 מלחים, יעבור דרך תעלת סואץ. הוא כולל גם שתי ספינות טילים, מיכלית אספקה, 40 מטוסים, בהם 20 מטוסי "סופר אטנדאר", ומסוקים. ההחלטה על משלוח הכוח נתקבלה על־ידי נשיא צרפת וחברי קבינט הבטחון המצומצם.

ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק אמר כי תפקידו של הכוח הוא להגן על האינטרסים הצרפתיים בים התיכון ובאוקיינוס ההודי. "יש לנו אינטרסים בים התיכון ובאוקיינוס ההודי", הוא הסביר. "באינטרסים אלה נראים לנו נתונים בסכנה – מבעי שנדאג להגנתם. יש לנו סכסוך עם איראן, אך אין לנו כוונות תוקפניות. אנו רוצים שיכבדו אותנו ונדאג לכך". שיראק הוסיף עם זאת, כי "אין צורך בדראמאטיזציה" של הוראת התזוזה לצי.

אתמול נודע כי ארה"ב החליטה לשגר שמונה מסוקים לאיתור מוקשים לאזור המפרץ בתוך מטוסי תובלה "סי. 5" של חיל האוויר האמריקאי. לדברי מקורות בפנטגון יגיעו המסוקים למפרץ בשבוע הראשון של אוגוסט. כיום אין לארה"ב באזור זה ציוד מתאים לסילוק מוקשים.

אתמול עיכב מזג אוויר סוער את הטענת הנפט במיכלית הכוויתית "בריג'טאון", העוגנת במפרץ ימי הכוויתי כ־15 ק"מ מכוויית, אך מקורות אמריקאיים אמרו אתמול, כי המיכלית תצא לדרכה לא יאוחר מבוקר.

בלונדון מסרה דוברת של משרד ההגנה, כי בריטניה תהיה מוכנה לשקול משלוח שולות מוקשים שלה למפרץ אם תתבקש.

איראן תירגלה עימות עם כוחות אמריקאיים

כוחות איראניים סדירים ואנשי "משמר המהפכה" ערכו תרגילים במיצר הורמוז, כדי לבדוק טיכוס לוחמה לקראת עימות אפשרי עם כוחות אמריקאיים – נכתב אתמול בשבועון הבריטי לענייני הגנה "ג'יינס דיפנס ויקלי".

לדברי השבועון כלל התמרון, שנמשך יומיים לא מכבר ושכינויו היה "זולפאקר", תרגילים של התקפות התאבדות בספינות מהירות בתוצרת שוודית. השבועון מסר עוד, כי אוניות דייג צפון־קוריאניות באזור המפרץ מספקות לאיראנים התראה מוקדמת, תצפיות ונתונים.

אתמול אמר השר האיראני הממונה על "משמרות המהפכה" מוחסיין ראפיק דוסט בראיון לסוכנות הידיעות הפארסית "קיהר", כי ארצו מוכנה לעימות צבאי עם ארה"ב. לדברי הסוכנות הזהיר דוסט, כי איראן תתקוף מטרות אמריקאיות, צבאיות, כלכליות ומדיניות, בכל העולם בתגובה על כל פעולה צבאית אמריקאית נגד איראן. "אנו מוכנים לעימות עם ארה"ב", אמר השר, "אך אם אפשרות זו קרובה או לא, דבר זה תלוי בוואשינגטון".

דוסט גם הזהיר, כי כל מיכלית שתקשור עסקים עם כוויית תחשב בעיני האיראנים למטרה לתקיפות גבול. לרשימת האמצעים שבהם מאיימת איראן על שכנותיה התנכבות בעיראק הוסיף דוסט בדבריו אמש גם תקיפה בכלי נשק כימיים.

בון לא תשגר שולות למפרץ

בון לא תשגר שולות מוקשים למפרץ, על אף בקשת ארה"ב, מפני שצעד זה אינו עולה בקנה אחד עם חוקת מערב־גרמניה – הודיע אתמול דובר משרד ההגנה המערב־גרמני הדסט פראוין.

ביום ב' יוועד שר ההגנה המערב־גרמני מנפרד וירנר עם עמיתו האמריקאי קאספר וויינברגר וידון עימו באפשרות שהצי המערב־גרמני יקבל על עצמו משימות סיוע במסגרת פעולות ברית נאט"ו בתחומי אירופה, כדי לשחרר ספינות אמריקאיות ליציאה למפרץ.

גורג'י לא דיפלומאט

צרפת דחתה אתמול את טענת איראן, כי ואהיד גורג'י, החשוד בהפעלת רשת הטרור והמסתתר בשגרירות איראן בפאריס, הוא בעל דרכון שירות המקנה לו חסינות דיפלומאטית. הצרפתים עומדים על קביעתם שהוא אינו דיפלומאט אלא רק עובד מקומי בשגרירות.

שר החוץ האיראני ולאיתי איים כי איראן תשפוט את כל הדיפלומאטים הצרפתים שבתחומה באשמת ריגול אם צרפת לא תרשה את יציאתו של גורג'י.

חמק מניח הפצצה בחנות "טאטי"

אחד ממניחי הפצצה הקטלנית בחנות "טאטי" בפאריס בסתיו שעבר, לבנוני בשם באסאם סמי, הצליח לחמוק בשבוע שעבר מן המשטרה – מסרו אתמול מקורות במשטרת צרפת. שניים מחברי הרשת שסייעו לו נעצרו.

לבנוני נוסף החשוד בהגשת סיוע למבצעי הפיגוע נעצר על־ידי משטרת שוויץ, אך זו הציעה לו, בתום חקירה של ארבעה ימים לצאת לביירות ולא נענתה לבקשת הסגרה צרפתית בטענה כי זו לא כללה עבירות המוכרות בחוק השוויצי. בפאריס מסבירים את ההחלטה השוויצית בכך שהשוויצים העדיפו לא להסתבך עוד יותר לאחר האיומים שהופנו כלפי שוויץ בעקבות החלטתה לשפוט את חוטף מטוס "איר אפריק" בז'נווה.

למרות ההטבות המוצעות

תושבי כפר־שלם בת"א אינם נלהבים לעזוב את שכונתם

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

עיריית תל־אביב ומשרד הבינוי והשיכון מתקשים לשכנע את תושבי כפר־שלם בתל־אביב לעזוב את השכונה, למרות ההטבות המפליגות שהוצעו לתושביה.

גבי ללוש, מנכ"ל חברת "חלמיש", אמר בישיבת דירקטוריון החברה העוסקת בעניין פינוי שכונת כפר־שלם, כי "למרות ההטבות המפליגות שניתנו למפוני כפר־שלם אין היענות מלאה. רק 24 משפחות הביעו את הסכמתן ל"בנה ביתך" על אף שיש 36 מגרשים. כמו כן ניתנה אפשרות ל־14 משפחות לבחור מגרש ללא הגרלה למען פינוי מגרשים בשלב, אך רק 4 משפחות הסכימו מתוך 120 שבטיפולנו. אין הדבר מראה על גישה חיובית מצד המפונים".

באותה ישיבה אמר יו"ר הנהלת החברה, יגאל גריפל: "בכל ההופעות של ועדת הפנים של הכנסת מצליחים 'יפי הנפש' לצוד נציגי ציבור נבחרים מהשמאל והימין תוך הודעה שלא יתנו לנשל אדם... צריך להוכיח פעם גם לוועדת הפנים של הכנסת, כי תושבי הכפר מתולים בנו ולהיפך, ולהעמיד אותם במבחן של עובדות. ברור שבדרך זו לא נפתרת בעיית הכפר ויש למצוא פתרון עם השרים לגבי שטחים שהם במוקד. אולם נראה שיהיה צורך להגיע להחלטה כזו בשלב מסוים".

מחלוקת ליכוד־מערך עדיין מעכבת בחירת נגיד "אוצר התיישבות היהודים"

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

חילוקי דעות בין מפלגת העבודה לליכוד מונעים את בחירתו של נגיד חדש ל"אוצר התיישבות היהודים" במקומו של יו"ר ההנהלה הציונית, אריה דולצ'ין. בזמנו הודיע דולצ'ין, לפני כחצי שנה, על התפטרותו מתפקיד הנגיד בעקבות פרשת יפת. במקומו הוא מבקש למנות את מתי דרובלס, ראש חטיבת ההתיישבות בהסתדרות הציונית ואיש תנועת החרות.

תנועת העבודה הציונית ובראשה גזבר הסוכנות, עקיבא לווינסקי ויו"ר התנועה, יחיאל לקס, מתנגדים למינויו של אדם בלתי מקצועי מסיבות פוליטיות. תנועת העבודה מבקשת למנות לתפקיד את אברהם אגמון, מנכ"ל חברת "דלק", לשעבר מנכ"ל משרד האוצר. בינתיים ממשיך דולצ'ין להחזיק בתפקיד למרות הבטחתו המפורשת שניתנה לועדת הכספים של הכנסת מיד לאחר התפוצצות פרשת יפת, לפרוש בתוך חודש.

לורנס פוסטר – מנהל אמנותי חדש לתזמורת י־ם במסגרת שינויים מקיפים

מאת סופר "דבר" בירושלים

שינויים אירגוניים מקיפים הונהגו באחרונה בתזמורת הסימפונית ירושלים־רשות השידור, לאחר שמנכ"ל רשות השידור אורי פורת אימץ המלצותיה של ועדת בדיקה שמינה לבדיקת מצבה של התזמורת.

בין היתר הוקמה עמותת התזמורת, מונו מנהל אמנותי ומנהל אדמיניסטראטיבי חדשים. המנהל האמנותי החדש של התזמורת הוא לורנס פוסטר, ששימש עד עתה כמנהלה האמנותי של תזמורת מונטה קרלו.

חברי ועדת הבדיקה היו עו"ד יחזקאל ביניש, חגי פינסקר, [illegible] מתחה ביקורת נוקבת על דרך פעולתה של התזמורת וקבעה: "הועדה מצאה התזמורת חסרת יד מכוונת ומודרכת בתחום האמנותי והן בתחום המינהלי, תפקודה כתזמורת היה לקוי. היא סבלה מחוסר יציבות, מוראל העבודה של נגניה היה ירוד".

"אגד" מציע הוזלה בארבעה קווים ראשיים

מאת אריה אגיד, סופר "דבר"

"אגד" מציע להוזיל ב־1 באוגוסט את תעריפי הנסיעה בארבעה קווים בכיוון אחד, כדי להמחיש שהתעריפים שקבע משרד־התחבורה גבוהים מן הדרוש. שר־התחבורה חיים קורפו מוכן לאשר את ההצעה, בתנאי שההוזלה תחול על שני הכיוונים.

הקווים שעליהם מבקש "אגד" להחיל את ההוזלה הם ירושלים – תל־אביב, ירושלים – חיפה, חיפה – תל־אביב ובאר־שבע – תל־אביב.

"אגד" פירסם אמש קודה של עיוותים בקביעת התעריפים. מניתוח התעריפים עולה, כי נוסעים מתבקשים לשלם בעד נסיעה למרחק דומה בקווים שונים מחירים שונים שההפרש ביניהם מסתכם בעשרות אחוזים.

מועצת פועלי תל־אביב מזהירה מהתנכלות פוליטית ל"אגד" ותובעת לסכם לאלתר את סל־התחבורה החדש, לרבות ההצטיידות באוטובוסים חדשים. ההחלטה התקבלה בתום פגישה בין מזכירות המועצה ונציגי "אגד".

ירידה של 34 אחוז ברווחי "ים המלח"

מאת דני גבע, סופר "דבר"

הרווח הנקי של חברת מפעלי ים המלח ללא החברות הבנות הוא 32.1 מיליון דולר לעומת רווח אשתקד שהיה 49 מיליון דולר – ירידה של 34.6%. הרווח הנקי כולל החברות הבנות הוא 38.5 מיליון דולר (63.6 מיליון דולר אשתקד) ירידה של 39%.

ירידת הרווח נובעת לדברי מנכ"ל המפעלים אריה שחר בירידה במחירי האשלג בשעור של 10%, גידול ריאלי בעלויות המקומיות בשקלים (בעיקר שכר עבודה ועבודות קבלניות), בעוד ששער החליפין של השקל לעומת הדולר פוחת רק ב־7.2% וכן ירידה בהכנסות המימון לעומת אשתקד בעיקר עקב ירידת הריבית.

החברה הצליחה להגדיל את מכירותיה ב־11% בעיקר בשל פתיחת משרדי שיווק עצמאיים באירופה. המכירות הסתכמו ב־2 מיליון טונות.

ייצור האשלג ב־86/87 הגיע ל־2.1 מיליון דולר והוא גדל ב־7% לעומת אשתקד. ייצור מלח שולחן קטן ב־3% מאשתקד והיה כ־43 אלף טונות. מכירות המלח התעשייתי היו 226 אלף טונות ב־2% יותר מאשתקד.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי ירוחם – הודעה בדבר הפקדת שינוי תוכנית מפורטת. נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה [illegible] ירוחם הופקד שינוי תוכנית הנקרא שינוי מספר 38 לתוכנית מפורטת 101־03־26 ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי ההוראות, השינוי:
א. שינוי משטח ציבורי לשטח לבנה ציבור ולדרך משולבת.
ב. שינוי משטח לבנה ציבור, לשטח ציבורי פתוח, לשביל להולכי רגל ולדרך משולבת.
ג. שינוי משטח בנוי, לשטח לבנה ציבור.
ד. שינוי בשטח לתכנון בעתיד לשטח לבנה ציבורי ולדרך משולבת ולשטח ציבורי פתוח וכבר לי ליעד מגרשים. לשטח ציבורי ע"י חלוקה מחדש של השטח, ליעוד שטח ניכה לבניינים ומעברים להולכי רגל בתאימה. ליעד שטח דרך משולבת, חניות וחלוקה חדשה, ליעוד שטחים ציבוריים פתוחים. לקבוע את האופי הארכיטקטוני של המבנים, קוי בנין, אחוזי בנייה וגובה. אלה השטחים הכלולים בתוכנית: שטח התוכנית: 18.445 דונם. גוש: 39537
כל המעוניין בפרטי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות האמורים הפתוחים לקהל.
על המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התוכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית.
התנגדות תוגש בכתב בפרוט והנמקה בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.
שלום הניבר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

האוצר: 5% • ההסתדרות: זה לא מאפשר מו"מ ענייני

מאת אמנון אבר, סופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

פגישה נוספת בין אנשי האוצר וההסתדרות במסגרת המשא ומתן על השכר בשירות הציבורי הסתיימה אתמול בלא כלום.

בפגישה שנערכה בירושלים בין צוות בראשות הממונה על השכר הלל דודאי וצוות בראשות יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ותבדרו, כי לאוצר אין למעשה מה להציע להסתדרות.

הממונה על השכר הודיע, כי במקרה של חתימה על הסכם עבודה לשנה אחת, אין האוצר מוכן לתת כל תוספות שכר. "במידה וההסתדרות תסכים לחתום על הסכם לשנתיים", אמר דודאי, "יהיה האוצר מוכן לתת תוספת של חמישה אחוזים שתתפרש על כל תקופת ההסכם החדש, – והיינו עד מרץ 1989".

תגובתו של הברפלד היתה, כי התוספת שמציע האוצר אינה מאפשרת להסתדרות להיכנס לדיון ענייני. עכשיו חוזר המשא ומתן שוב לדרג הבכיר יותר והשלב הבא יהיה פגישה נוספת בין נסים לקיסר.

"חידוש הצמיחה מחייב קיצור שבוע העבודה"

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) יצא אתמול בהתקפה חריפה על נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן בשל התבטאויותיו האחרונות כנגד קיצור שבוע העבודה במיגזר הציבורי.

לדברי צבן, פתחו לאוטמן וחבריו התעשיינים, הסוחרים והקבלנים במסע צלב נגד קיצור שבוע העבודה. את הנימוקים שהעלו התעשיינים כנגד המהלך המוצע הישווה צבן לנימוקים שהעלו הקפיטליסטים בסוף המאה הקודמת, כאשר התנגדו ליום עבודה בן שמונה שעות.

בהצעה שהעלה לסדר היום של הכנסת קבע צבן, כי חיזוק האינטרס של חידוש הצמיחה והגבלת האינפלציה מחייב לקצר את שבוע העבודה. "הכנסת תביס את המעבידים בעניין קיצור שבוע העבודה", הוסיף צבן, "וידיו של דב לאוטמן, יצרן התחתונים וחבריו תהיה על התחתונה".

"העבודה" לפגישה

(סוף מעמוד 1)

בו וכח"כ מאיר כהנא יהיה תלוי הרוב להקדמת הבחירות, יסוכל הרוב הזה. יתר על כן, הגשת חוק בתי־הדין הרבניים בסמיכות לאיום על הקדמת הבחירות עשויה "לשכנע" את מרבצי החוק בליכוד להתמך בו. זו הסיבה שח"כ רפי אדרי מנהל שיחות לא רק עם תומכים פוטנציאליים בהקדמת הבחירות אלא גם עם ח"כים נוספים. ח"כ רפי אדרי הוא הדמות האינסטרומנטלית במהלך הקדמת הבחירות.

המהלך של אדרי וריץ

ביום שני השבוע היה ח"כ אדרי משוכנע שאין לש"ס סיכוי לגבש רוב סביב הצעת־חוק בתי־הדין הרבניים ולפיכך העריך שאם תוגש השבוע הצעת־חוק לפיזור הכנסת, ומפלגת העבודה תתמוך בה, ש"ס עשויה לסייע להעברתה מתוך תסכול על כשלונה, או בהיעדרות או בהצבעה חלק מחברי־הכנסת שלה.

אחרי שהחליף דברים עם חברי־הכנסת של ר"צ, שולה אלוני ודדי צוקר בנוכח ביה ר"צ לדחות את הגשת הצעת־החוק שלה מחשש שאיום כזה יגבש רוב סביב חוק בתי־הדין הרבניים, שטנה כמוכירות הכנסת. המהלכים של ח"כ אדרי הובאו לידיעתו של פרס, שהיה כל אותו יום בסיור.

מרגע שהועלה הרעיון לנסות את מהלך הקדמת הבחירות לא חדל ח"כ אדרי מטיפוחו. שלשום נפגש יחד עם שמעון פרס ועם אמנון רובינשטיין לשיחה עם ח"כ יידין עטשי, כדי להוציא מפיו הצהרה חד־משמעית על אי־התנגדותו להקדמת הבחירות. חוץ מהפגישה עם ח"כ עטשי מ"שינוי" נפגש ח"כ אדרי שלשום גם עם אנשי ש"ס, ח"כ רפאל פנחסי ואריה דרעי. אתמול נפגש ח"כ אדרי עם ח"כ רפאל איתן מ"התחיה" ועם ח"כ רניתו מהמפד"ל. כן בא בדברים עם הרשימה המתקדמת לשלום ועם חד"ש.

שמעון פרס נפגש אתמול עם הח"כים של אגודת ישראל וייבר גם עם ח"כ אברהם ורדיגר, שהודיע בעבר כי הוא עשוי להתמך בהקדמת הבחירות אם חוק "מיהו יהודי" יקבל פחות קולות מחוק המגזר.

שיחות קיימו אתמול ח"כ ברעם, ח"כ אדרי ושר החוץ שמעון פרס גם עם ראשי מפ"ם ור"צ, שהן בעלות הצעת־החוק לפיזור הכנסת. עד יום ב', שבו יהיה על אחת המפלגות להגיש את הצעת־החוק לכנסת, שלא תתכנס באותו יום, ערב ט' באב, יימשכו הבדיקות המגעים לגבש רוב מוצק בכל האפשר לחוק פיזור הכנסת.

ממשלה צרה עם כהנא

יצויין, כי אם יממש ראש הממשלה יצחק שמיר את איומו לפטר את שר החוץ מהממשלה או את כל שרי "העבודה", בגלל ההצטרפות הצפויה למהלך הקדמת הבחירות, יהנה שמיר מממשלה צרה רק חודשיים וחצי.

במהלך פגרת הכנסת אין מעלים הצעות אי־אמון בממשלה, וגם אם לא יוכל שמיר לפי שעה לצרף את "התחיה" ואת המפלגות הדתיות לממשלתו, אי אפשר יהיה גם להפיל אותה.

אם יבקש שמיר לעמוד בראש ממשלה צרה עם שותפים חדשים, אחרי פגרת הכנסת, יצטרך להישען על קולו של ח"כ מאיר כהנא. הודעתו של ח"כ עטשי כי לא יתנגד להקדמת הבחירות העמידה מול שוללי הקדמת הבחירות חזית של 59 ח"כים, ולממשלת שמיר הצרה יהיה רוב מפוקפק.

השלמת החוק אחרי הפגרה

אם יוגש החוק לפיזור הכנסת ביום ד' הקרוב ואף יזכה לרוב, עדיין תתארך הדרך להקדמת הבחירות. השגת רוב בקריאה טרומית תעביר את הצעת־החוק להכנתו בועדת החוקה, חוק ומשפט. כיוון שיו"ר הועדה הוא ח"כ מהליכוד, אין להניח שהועדה תזדרז לטפל בנושא. לפיכך תושלם החקיקה בשלוש קריאות רק בכושב החורף, המתכנס ב־19 באוקטובר. בחירות מוקדמות לא יוכלו להיות לפני פברואר.

יש לציין, כי במפלגת העבודה יש גורמים שאינם מעוניינים במהלך הקדמת הבחירות שייפסק חצי שנה לפחות מחשש, שהליכוד – שר האוצר וועדת הכספים – "יגניש" בינתיים את ההתיישבות ולא יוצאו אל הפועל תלושת שכבר התקבלו.

עם זאת, יש המעריכים שהוצעו של הקדמת הבחירות ייצור בקיעים גם בליכוד. "ה־61 התומכים כרגע בהקדמת הבחירות אמנם אינם גורם הומוגני יציב", אמר אמש ל"דבר" מנכ"ל מפלגת העבודה, "אך יכולים להיות תבריך לקריסת כל קוי ההגנה של הליכוד וקשה לדעת אם התהליך הזה ייעצר ב־61".

(סוף מעמוד 1)

לורז את הבחירות בנצר פרלמנטרי, החוק לפיזור הכנסת צריך להיות מונח על שולחן הכנסת. לא שבוע מיום שני הקרוב כדי שיוכל להיות נדון בכנסת ביום רביעי, היום האחרון לפני צאתה של הכנסת לפגרת הקיץ. וגם אז, לא נהוג להגיש הצעת חוק לפיזור הכנסת בשבוע האחרון של מושב. אלא, שנוהג אינו חוק וההחלטה האם לקיים דיון כזה או לא, למרות שלא נהוג לעשות זאת, תהיה כבר בעייתו של יו"ר הכנסת שבוודאי יידע להבדיל בין חוק לנוהג.

מי שגרם אתמול לריגשה של תוהו בתשבץ הפרלמנטרי היה דווקא חבר כנסת שאינו מרבה להראות את פניו במשכן החילוני הזה: ח"כ יעקב יוסף מש"ס, בנו של הראשון לציון ברימום, הרב עובדיה יוסף. ח"כ יוסף היה מוכן להצהיר גם באוזניו של "מצליפי" הליכוד והשש בכב שהוא תומך עכשיו בהקדמת הבחירות. אחר כך אמר ח"כ יוסף לעתונאים כל מה שיש בליבו על הליכוד. ההסכם בין ש"ס לליכוד כולל מאה וחמישים סעיפים שכמעט כולם לא כובדו ולא קויימו על ידי הליכוד. ח"כ יוסף אמר אפילו שיש אפשרות שהוא יצטרף למהלך לפיזור הכנסת גם בלי הוראה ממועצת חכמי התורה. אבל, חברו לסיעה סגן השר רפאל פנחסי ממהר לאשר שאומנם יש בש"ס התמרמרות רבה מכך שלא עלה בידי הליכוד להעביר את חוק ההמרה או את חוק בתי הדין הרבניים, אך "מועצת חכמי התורה היא שתקבע לתנועת ש"ס את צעדיה".

תיאורטית, כי אתמול הכל היה עדיין [illegible] הכנסת ולהקדמת הבחירות 60 קולות יחד עם הרב יעקב יוסף. מישהו בליכוד, לא בהמשר וגם לא בחוכמה יתירה, הביע חשש שמאיר כהנא הוא הקלף של המערך לקול ה־61. "מצליפי" הליכוד יהושע מצא אפילו הוריה את עצמו לכהנא כדי לשאול אותו האם יש ממש בשמועה שהוא יתמוך בהקדמת הבחירות תמורת התחייבות של המערך לא לטרפד את תוקפות רשימת כך לכנסת בבחירות הבאות. מצא לא גרע עד שכהנא אמר לו "בליכה ואת אני לא נוגע", מהכינון למטך, כמוב עד כדי כך געמד אתמול כמה מאנשי הליכוד על קמה־בהתנערות.

אולם לקראת סוף היום הפרלמנטרי, אם כי לפני פעילויות נוספות במישור הבין־מפלגתי, הורגשה בכנסת היתה ששום דבר עדיין לא סגור. מה שברור הוא, שאם הכנסת לא תחליט בשבוע הבא על הקדמת הבחירות, הרי שבמושב הבא, לאחר הקיץ, עוד יהיו ימים לא מעטים כמו יום אתמול בכנסת.

אין בסיס לטענות נגד מפקד המשמר האזרחי

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

המשטרה העבירה לפרקליטות המדינה את ממצאיה בחקירת החשדות שהועלו נגד מפקד המשמר האזרחי ניצב ברוך לוי.

המשטרה אומרת, כי לא מצאה כל בסיס לטענות שהעלה סגן ראש המשמר האזרחי לשעבר, ניצב גימלאי דן ברעם, לא במישור הפלילי ולא במישור המשמעתי.

תלונתו של ברעם פירטה עשרות מקרים בהם ניצל לכאורה ניצב ברוך לוי את מעמדו ותפקידו ולקח טובות הנאה ועוד. תת־ניצב גימלאי דן ברעם צירף לתלונתו רשימה ארוכה של עדים.

אמש הגיב תת־ניצב דן ברעם: "ממצאי החקירה מדהימים וזאת למרות שהרוב הגדול של העדים אשר את שמותיהם פירטתי בתלונה, המשטרה לא חקרה".

ה,טרנספר'

(סוף מעמוד 1)

הביטחון בדרישה לפטר לאלתר את סגן שר הביטחון מיכאל דקל בעקבות דבריו על הטרנספר.

במכתבה אומרת אלוני, כי לאור העובדה שאנחנו עדיין מדינה דמוקרטית, הן בעיני העולם והן בעיני יהדות העולם, נראה היה שכדי להקטין את הנזק והחרפה שבדבריו של סגן השר, עליו לא לעסוק בתפקיד ממלכתי או ציבורי, המייצג את מדינת ישראל. הדבר מתבקש גם מהפילוסופיה של סידרי השלטון והמשפט בישראל.

קיסר: הוהלה איחות בנו

"דברי חבר הכנסת מיכאל דקל, סגן שר הביטחון, להעביר את ערביי ישראל מהארץ ב'טרנספר' – הם דברים הראויים לכל גינוי. חלילה אחות בנו להשמיע דברי הבל שיסנה כנגן אלה". אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר בטקס חנוכת מועדון חדש של ההסתדרות בכפר הערבי גוש חלב (ג'ייש). בטקס השתתפו מאות מתושבי הכפר ויישובי הסביבה שהיו נזעמים וזועמים מדברי סגן שר הבטחון בממשלת ישראל.

פרס ורבין לגלגו

סופרת "דבר" לענייני מפלגות מוסרת, כי ראשי מפלגת העבודה, שמעון פרס ויצחק רבין, לגלגו אמש על הצעת הטרנספר של ח"כ מיכאל דקל. בכינוס של כ־3,000 איש, נציגי עובדים ממקומות עבודה ברחבי המדינה במוזיאון הארץ ברמת־אביב, הגדיר שמעון פרס את ההצעה כ"זריית חול בעיני הציבור" וכניסיון להולכת שולל.

שר הביטחון יצחק רבין היה עוקצני יותר. "אמנם סגן־שר הביטחון דיבר על טרנספר", אמר באירוניה, "אבל אני רוצה להזכיר שזו אינה מדיניות משרד הביטחון".

רבין הדגיש, ש"טרנספר וגזענות הם ביטוי של יאוש מהמצב הנוכחי. יאוש מארץ־ישראל השלמה מוליד את אלה שתומכים בטרנספר ובאופרטוריזר היהודי בטקס ברחבת תהליך השלום".

עיריית תל-אביב-יפו

מדרחוב ספרים בדיזנגוף

עיריית תל־אביב–יפו מתכננת הפעלת מדרחוב ברחוב דיזנגוף בימי שישי וערבי חג בשעות הצהריים.
במדרחוב יינתנו אישורים למכירת ספרים, עתונים, תקליטים וקלטות.
מו"לים ואחרים המעוניינים להשתתף במדרחוב מתבקשים לפנות לעיריית תל־אביב–יפו, טל' 438264, 438210.

ד"ר אריאל מררי עם פרסום דו"ח "אינטר 86"

ישראל החלישה המאבק בטרור בהצטרפה לארה"ב בעסקת שחרור בני הערובה מאיראן

מאת מלי ליטבק, הכתבת הצבאית של "דבר"

ישראל עשתה מישגה חמור כשהצטרפה לארה"ב בעיסקה האיראנית לשחרור בני הערובה והחלישה בכך את המאבק בטרור הבינלאומי, כך מאשים ד"ר אריאל מררי, ראש פרוייקט הטרור במרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה שליד אוניברסיטת תל־אביב.

במסיבת עיתונאים לרגל צאת השנתון "אינטר 86", שהוא סיכום נתונים מתחום הטרור הבינלאומי שמוציא המרכז בשיתוף ה"ג'רוזלם פוסט", אמר אריאל מררי, כי "שנת '86 הסתיימה בסימנים של חולשה ולא של תקיפות מבחינת המדינות הנפגעות מן הטרור והנלחמות בו, בשל שגיאה אסטרטגית חמורה מאד בהיבט הכולל של מלחמה בטרור ובהיבט הספציפי של בני ערובה ואני מצטער שישראל היתה שותפה לזה. זו היתה טעות".

בסקרו את אירועי השנה שעברה בתחום הטרור הבינלאומי הצביע מררי על מגמות משתנות של חולשה ותקיפות מול הטרור. "זאת היתה שנת [illegible]", אמר מררי. "השנה התחילה בהסלמה בפעילות טרור בינלאומי במעורבות ישירה של מדינות באופן חסר תקדים שבא על ביטויו למשל באחריות הישירה של סוריה לנסיון פיצוץ מטוס אל־על בלונדון באפריל אשתקד או פיצוץ בדיסקוטק בברלין. "והדוגמא היא באופן הישיר והבוטה של פיגועי ראווה המבוצעים ישירות על־ידי מדינה", הסביר מררי.

ד"ר מררי רואה בכך הסלמה כפולה שהביאה לגיבוש חזית אמריקאית־אירופית די נחושה. האמנם, חלה נסיגה בנכונות של מדינות־חסות של הטרור לפעול באופן בוטה הסתמנה התמתנות. זירת הפיגועים הוסבה לכיוון מדינות העולם השלישי ונוצרה נורמה של אי קבלת אחריות של ארגונים על פעולות שהם ביצעו. זה הקשה, הסביר מררי, על הדיוק בתגובה של ישראל, למשל, למרות שברוב המקרים הופגנה יכולת זיהוי לצרכי תגובה, טובה למררי. חשיפת הפרשה האיראנית ומעורבותה של ישראל בעיסקה, החלישה את העצבה המסויימת שהצטברה במלחמה בטרור הבינלאומי. "נזק נוסף וישיר היה בהשפעה של העיסקה הזאת על התמיכה האירנית בטרור", סבור מררי הקובע, כי איראן כבשה לעצמה מקום מרכזי במעורבות בטרור באירופה.

מעמדה של איראן בזירת הטרור חיזק מאד את ארגון החיזבאללה בלבנון. לדברי מנהל פרוייקט הטרור של המרכז, מעמדו של "אמל" כרחום לבנון בסכנה בעוד שאיראן משגרת לוחמים להתאמן בבקעת הלבנון ובמקומות אחרים שם לצרכי פעילות בזירה. לפני חודשים מעטים נחשפה רשת של ארגון "חיזבאללה" הפועלת באירופה בעיקר לפגיעה במטרות צרפתיות ואמריקאיות. לא מן הנמנע שבטבח בבית הכנסת באיסטנבול היו מעורבים גם מחבלים איראנים ולא רק אנשי אבו־נידאל.

קובץ "אינטר 86" עוסק בשנה שחלפה. באשר לשנה זאת, מעריכים ד"ר מררי ותמר פרת, חוקרת המרכז המתמחה בטרור פלשתינאי, כי למרות שעד כה נרשמה הפחתה בפעילות מהכיוון הזה, לא מן הנמנע כי תחול החמרה בשל הסיכוי למהלך מדיני שלא יכלול את אש"ף. באירופה ובמוקדים בינלאומיים אחרים, מתקיימת ואף מועצמת תשתית טרור פלשתינאי ולזרוע הצבאית של אש"ף, לכוח 17, יש משרדים בכמה בירות אירופיות.

פת"ח בכרוזים המופצים במזרח־ירושלים

"חברי אגודת סברה ושתילה סחטו ואנסו אלמנות אסירים בטחוניים"

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"

סערה רוחות פרצה במזרח ירושלים בעקבות פרסומים, כי חברי אגודת צדקה לאומית על שם חללי "סברה ושתילה" שהתיימרו לסייע לאלמנות הנשים שבעליהן בכלא עסקו בהטרדות על רקע מיני ובבעיני אתם. כרוזים המתעמים בידי הפת"ח פרסמו שמות של 20 חשודים במעשים וביניהם עורכי דין, עתונאים, פעילים באגודות מקצועיות ועוד.

הפרשה החלה לפני למעלה משבוע בעקבות ידיעה בשבועון מסוד רי קטן בשם "אל־מראיא" (המראות) היוצא לאור במזרח ירושלים. בעקבות הידיעה בשבועון הופיעו ידיעות במספר עתונים במזרח ירושלים ואף באחד הבטאונים העברים. השבועון "אל־ביאדר" שערך תחקיר בנושא גילה כמה נשים שהתלוננו על סחיטות מיניות של כמה מאנשי אגודת "סברה ושתילה".

אגודה זו, שהוקמה לפני כשנתיים, איננה רשומה באורח רשמי וחבריה אספו תרומות מתושבים ערבים בירושלים ובגדה. התרומה נועדה לסייע לאלמנות שבעליהן נהרגו בפעולות של ארגונים פלס־טינים ולנשים שבעליהן אסירים בטחוניים.

התחקיר בשבועון "אל־ביאדר" איננו כולל שמות ומתפרסמים בו סיפורים של כמה נשים שפנו לאגודה לקבלת סיוע. הנשים נשלחו לחנויות ולבתי מסחר לקבל סחורות ושם ניסו לפתות אותן ודרשו מהן לקיים יחסי מין תמורת הסיוע. כמה מהנשים אף נאנסו. היו אף מקרים שאיימו על נשים אלה שאם לא ימשיכו לקיים יחסי־מין יפרסמו תמונות שלהן ולפחות במקרה אחד ניסו לדרדר אחת הנשים לעסוק בזנות.

השערוריה הגיעה לשיא כאשר אלמונים הפיצו במזרח ירושלים מאות כרוזים חתומים בידי הפת"ח ובהם 20 שמות של חברים ב"אגודת סברה ושתילה" החשודים במעשים אלה. החשודים – מרבי־תם צעירים וחלקם דמויות מוכרות – ניסו להתגונן באמצעות פניות לעתונות הערבית ואף פרסמו הודעות אישיות המכחישות את החשד־רות. נראה כי כמה מהנשים שנסחטו פנו למשטרה, אולם חקירה בנושא היא סבוכה כיוון שרוב המעורבים בה חוששים לגלות את זהותם וחוששים להעיד.

בינתיים מתפרסמים בעתונות הערבית קטעים נגד "אגודת סברה ושתילה" ואתמול שוב הופץ כרוז אנונימי בחתימת פת"ח התוקף בחריפות רבה את חברי האגודה ואת אלה שמנסים להגן עליהם.

"לא אחזיר ל"שינוי""

(סוף מעמוד 1)

מצע "שינוי". "שינוי" ו"המרכז הליבראלי" כבר הודיעו שבסעיף ה"בעייתי" ייכתב "יש לאפשר התיישבות אך ורק בשטחים שלדעתה של תנועת המרכז יש להם חשיבות בטחונית. 'שינוי' ו'המרכז הליבראלי' סבורים כי בנסיבות הנוכחיות אין להקים כל התנחלויות חדשות, בין בנסיבות כלכליות ובין בשל הצורך בקידום המו"מ לשלום".

עם המשפחות
ובית רמת יוחנן
אתכם באבלכם על מותן של
גיטל ולדמן ז"ל
וחגית חורש ז"ל
משפחות: הופמן, פלג
ובית שפיים

להברתנו רז שפרה וב"ב
הננו משתתפים בצערך הכבד
במות אמך
עליזה ז"ל
לשכת הגיוס מרחב ת"א. יפו–רן פ"ת
ההנהלה והצבור העובדים

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	11 - 19	מעונן
אמסטרדם	13 - 18	מעונן
בואנוס איירס	9 - 16	בהיר
הלסינקי	13 - 17	מעונן
הונג קונג	26 - 29	גשום
וינה	13 - 23	בהיר
ז'נווה	15 - 22	מעונן
טוקיו	27 - 36	בהיר
טורונטו	13 - 24	מעונן
יוהנסבורג	4 - 18	בהיר
לונדון	16 - 18	מעונן
ליסבון	19 - 26	בהיר
מאדריד	15 - 33	בהיר
מונטריאול	9 - 19	מעונן
ניו יורק	21 - 32	בהיר
סאו פאולו	14 - 27	מעונן
פאריס	15 - 22	מעונן
פרנקפורט	12 - 17	מעונן
ציריך	13 - 20	גשום
ריו דה ז'נרו	16 - 32	בהיר
שטוקהולם	15 - 20	מעונן
שיקאגו	17 - 28	בהיר

ירושלים: רח' יפו 30, טל' 231373
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
טל' 35282

swissair

דבר
DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אמנון בר־גיורי
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב רח' שינקין 45, ת.ד. 199 מיקוד 61001 טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזה קומה ב' טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

כדי לענות על הביקוש הער

ייצור מזגנים – גם במשמרת עבודה שניה, בימי ו' ומוצ"ש; ההמתנה: שבועיים־שלושה

מאת סופרי הכלכלי של "דבר"

ביקוש ער ביותר למזגנים מסוגים שונים הסתמן בימים האחרונים בשל גל החום הכבד. אף שמדי קיץ גדלה באופן חד עקומת הביקוש למזגנים ולמערכות מיזוג־אוויר, מסתמן בימים אלה, בשל החום המעיק, ביקוש ער מן הרגיל למוצר זה.

בבדיקה אצל כמה חברות יצרניות והחברות משווקות באיזור תל־אביב עולה, כי בימים האחרונים מסתמן עודף ביקוש, גידול מעותי הביקוש המקובל לחודשי הקיץ. זמן ההמתנה הוא כשבועיים־שלושה למי שמבקש להתקין היום מזגן. מערכות מיזוג האוויר הפופולאריות ביותר הן לחדרי שינה וסלון ואלה גם המערכות שאזלו מהמלאים בחברות השונות.

מנכ"ל "אמקור" אורי ברנשטיין, אמר כי לא היתה עונה כזו בתולדות "אמקור". ביולי ייצרה החברה 2,600 מזגנים (מפוצל וקיר) זו כמות הכפולה מהכמות שיוצרה ביולי אשתקד. לדבריו, יש לחברה התחייבויות ליצוא והיא הצליחה לעמוד בהן למרות הדרישה ה"היסטורית" בשוק המקומי ומחו"ל.

עוד נמסר, כי באחד משנים־עשר מפעלי "אמקור", "אמנור" בבית־שמש מופעלת זה חודשיים משמרת שניה העובדים מייצרים מזגנים גם ביום ו' שהוא אינו יום עבודה במפעל וכן במשמרת מיוחדת במוצאי־שבת.

במקביל, גדלה גם הדרישה למזגני החברה מחו"ל והיא מכרה ביולי מזגנים רבים מן הרגיל לניגריה, צרפת, אנגליה, גרמניה, יוון ושוודיה. החברה נערכת נוכח הניסיון של הקיץ הנוכחי להכפלת התפוקה בקיץ 1988, בעיקר של מזגנים מפוצלים.

מחברת אלקטרה נמסר אתמול, כי החברה עובדת לפי התוכנית השנתית, לאחר שנערכה מראש לכמות המסחרית הצפויה מדי קיץ. מהנהלת החברה נמסר כי אין מחסור במזגנים.

מנהל חברת "הקוטב הצפוני" בתל־אביב, מיקי פלוטקין, אמר, כי אספקת מזגנים בקיץ מעולם לא היתה מיידית, אך בימים אלה, בשל גל החום, זמן האספקה מתארך ומי שמזמין יקבל מזגן רק בסוף אוגוסט. החברות המייצרות ממשיכות לייצר, אך היחידות השמורות במלאי לעונת הקיץ אזלו. גם מלאי החלפים אזל והלך. לדברי פלוטקין, הביקוש הגדול ביותר הוא למזגנים מפוצלים ולמזגני קיר, לחדרי שינה בהספק של שלושת־רבעי כוח־סוס ולחדרי סלון של 2.5 כוחות־סוס. מזגני הביניים נדרשים פחות, ובאלה לא מורגש מחסור. מדובר במזגנים האמורים לצנן חדר בגודל ממוצע של 18 מ"ר.

גם מחברות אחרות נמסר כי הביקוש גדול מהרגיל לעונה זו של השנה ואם אכן מדובר במזגן מפוצל, זמן ההמתנה הוא כשבועיים עד שלושה. במזגנים פחות נדרשים, המצויים במלאי משך ההתקנה הוא ימים ספורים. רוני אריו מנהל המכירות של "בית המזגן" בתל אביב מגדיר את המצב כ"סיוט". לדבריו, המחסור גדול, זמן האספקה עלול להתארך עד כדי שבועיים־שלושה, בעיקר למזגנים מפוצלים. החברות המשווקות מפעילות, לדבריו, לחץ כבד על החברות המייצרות, ולאלה "אין אצל מי להתלונן והן חייבות לספק".

שלמה גינוסר וטובה צימוקי

"רק מוח מעוות מציע טרנספר"

מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס כינה אתמול "מוח עקום ומעוות" מי שמציע הצעה של טרנספר. "שמעתי הצעה שאנחנו נפנה אל ארה"ב של אמריקה, שהיא תפנה אל הערבים והערבים יסכימו להתפנות, מפני שלחבר הכנסת דקל יש בעיה דמוגרפית. איזה מן סיפורים חסרי שחר, מעוקמים ומעוותים שרק גורמים נזק אדיר למדינה. ארה"ב לא תקבל על עצמה תפקיד כזה. יש לה דעות משלה איך לפתור את הבעיה, אני גם לא מכיר ערבים שיסכימו להתפנות מרצונם".

דבריו של פרס שהשיב לשתי הצעות לסדר יום של הח"כ אליהו בן אלישר (לכוד) ובנימין בן אליעזר (מערך) שעניינן הזכויות של יהודים יוצאי ארצות ערב, שוסעו ללא הרף על ידי ח"כ מאיר כהנא. פרס אמר כי הבעיה של היהודים יוצאי ארצות ערב עלתה והועלתה בדיונים בין ישראל לבין מדינות ערב. הוא תמך בדברי ח"כ בן אלישר שהזכיר, כי למעשה הוסכם בין ישראל למצרים להקים ועדה לתביעות שבה כל צד יגיש תביעותיו כלפי הצד השני.

במקביל, אמר פרס, המדינה מרכזת ואוספת מידע על גודל הרכוש ואיתורו מתוך תקוה שניתן יהיה להעלות את הנושא כעניין כשתגיע ישראל למו"מ לשלום עם מדינות ערב האחרות.

חילופי דברים מתוחים במליאה היו בין פרס לבין חברי הכנסת של הלכוד מיכאל איתן ויהושע מצא שלא חדלו מלהפריע לדברי התשובה שלו ליוסי שריד בעניין "הלאווים" של ממשלת ישראל ליוזמת שלום. מצא ואיתן ביקשו להבהיר בדרכם על ידי קריאות ביניים, כי הלכוד אינו מסכים לועידה בין־לאומית ומיכאל איתן אף הגדיל והזכיר לפרס את הסכם מינכן.

פרס: "האם אתה קורא להצהרתו של מנחם בגין בזכות הועידה הבין־לאומית הצהרת מינכן?"

יהושע מצא: "להתכתב של סין אני קורא מינכן. ואתה רוצה לשים את סין עלינו."

פרס: "אני לא זקוק לסרטיפיקט ממך".

מצא: "אתה זקוק".

פרס: "אוי ואבוי ליהודי שיהיה זקוק לחיזוק ממך".

בהצעתו לסדר יום אמר ח"כ שריד כי ישראל עדיין איננה במשפחת המדינות המסודרות, אבל דעתה הפוליטית הולכת ונטרפת עליה. "נתהפכו היוצרות: אנחנו ממלאים היום את התפקיד שמילאו הערבים אתמול. ראש הממשלה אמר שלושה לאווים בשפת הרטומים המזרח תיכונית. כל השנים רצו הערבים להשליך אותנו מערבה – לים, ואילו עכשיו מתרבים אצלנו הקולות הקוראים לזרוק את הערבים מזרחה – למדבר. כל השנים עזבו הפלשתינים כאשר אנחנו הגענו, ואילו עכשיו אסור לנו להגיע למקום שהם נמצאים בו ומחיים.

על שלושת הלאווים של ראש הממשלה צריך ממלא מקומו להשיב בשלושה הנים: כן לוועידה בין־לאומית, כן לברית המועצות וכן לאש"ף משיכירו בקיומנו הריבוני. שלושת הכנים האלה הם היום לא רק מדיניות נכונה. הם גם מירשם הכרחי, דחוף, לשפיות הדעת של המדינה".

בתגובה לדברי ח"כ יוסי שריד, כי ממשלת ישראל היא המכשול העיקרי לשלום, אמר ח"כ עוזי לנדאו כי ישראל נמצאת תחת התקפות בלתי פוסקות של השמאל היוני המובהק, המנגד את הציונות ומכרסם בתחושת הצדק של בניין הארץ".

פרס: ממשלת ישראל מרוצה כ"אפס הכפול"

ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס הביע את סיפוקה של ממשלת ישראל על ההודעה של ברה"מ בדבר קבלתה את הצעה של האופציה כפולת האפס, שמטרתה הוצאת הטילים לטווח בינוני וקצר מאירופה ומהמזרח התיכון.

פרס השיב על הצעה לסדר יום של ח"כ מאיר וילנר מחד"ש שנושאה – "טיל יריחו – סכנה לישראל", ואמר כי ישראל תעשה כל אשר היא יכולה לתמוך בתהליך הזה משום שהתשובה לטילים ולסכנות גרעיניות איננה תשובה טכנית אלא פוליטית. "מי שרוצה להפחית את סכנת המלחמה אל יסתכל רק אל לוע התותחים ואל הקליברים שלהם – אלא יסתכל על אפשרויות ההדברות הפוליטית והמיכריים שלהם".

פרס אמר עוד כי לישראל אין כוונות עוינות כלפי ברה"מ ולא רק שישראל אינה סבורה שברה"מ היא אויב שלה, אלא שבידי ישראל אין אמצעים המאיימים על ברה"מ. "הידיעה הזאת אין לה כל יסוד".

הראל: ערוץ שני במתכונת "רשת ארבע"

ח"כ אהרון הראל (מערך) הגיש הצעת חוק פרטית, לפיה יופעל הערוץ השני לאלתר לפי המתכונת של רשת ארבע בטלוויזיה הבריטית ויתבסס על התשתית הקיימת של הטלוויזיה החינוכית. ח"כ הראל אומר כי מאחר שהליכוד נסוג מתמיכתו בשינויים הדרושים ברשות השידור, ונוכח ההתנגדות להצעת החוק שהוגשה על ידי הממשלה ועל דעת שתי הסיעות הגדולות, אין עוד חובה על חברי המערך לתמוך בהסכמים שהושגו בעניין הערוץ השני.

"הליכוד, משיקולים מפלגתיים, משאיר מצב של אנרכיה ברשות השידור. אין ועד מנהל, והרשות פועלת ללא פיקוח ציבורי" אמר ח"כ הראל. לדעתו חיוני להפעיל את הערוץ השני במהירות האפשרית, ברמה גבוהה ותוך ניטרול השיקולים הפוליטיים.

מוטקה תמיר "מערכניק מוצהר" – אזרח כבוד של מועצת בית־שאן

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

מרדכי "מוטקה" תמיר, קיבוצניק, חבר תל יוסף, יהיה "אזרח כבוד" של בית שאן, וזאת "בזכות שירותו הארוך ותרומתו הגדולה למען העיר, תושביה ובמתנדביה".

החלטה ברוח זאת התקבלה בהנהלת המועצה המקומית של בית שאן, והיום צפוי אישורה של ההצעה על ידי מליאת המועצה, פה אחד.

מוטקה תמיר, הפך במהלך 20 שנות שרותו כ"מפקד העיר" של העיירה, ל"אגדה מהלכת", כשהכינוי "האבא של בית שאן" דבק בו משך שנים, והיה לו למקור גאווה וסיפוק.

תמיר בן ה־70, פרש מתפקידו ומצה"ל, עקב מחלה, לפני כחצי שנה, בדרגת אלוף משנה. כמפקד העיר, שידעה ימים קשים של הפגזות ופיגועים, הקנה מעמד ויוקרה מיוחדים במינם ל"משמר האזרחי" המקומי.

מוטקה הוא הראשון שהעלה את הרעיון לשלב את נשות בית שאן בשירות, ואירגן קורסים אחרים בהן הגיעו נשים, ביניהן אמהות לילדים רבים, לדרגות קצונה.

באחד המשברים המוניציפאליים שפקדו את בית שאן בעבר, "רץ" תמיר בראש רשימת המערך בבחירות למועצה המקומית וכמעט נבחר כראש מועצה.

על אף היותו חבר קיבוץ ואיש מערך מוצהר, תמיר מקובל כל השנים על כל הציבור בבית שאן, והעובדה שאזרחות הכבוד של העיירה מוענקת לו, ודוקא בתקופת כהונתו של ראש מועצה מטעם הליכוד, מעידה על הפופולריות והאהדה שלהן זכה האיש ופועלו.

בשיחה עם סופר "דבר" השבוע, הביע תמיר סיפוק רב מההחלטה להעניק לו אזרחות כבוד של בית שאן: "אני נרגש ושמח על כך", אמר, "וזאת דווקא על רקע מה שקורה עכשיו בין קריית שמונה והקיבוצים שסביבה: בבית שאן יודעים שהקיבוצניקים אינם 'שדים רעים' כפי שהם תוארו באותו מאמר שיטנה במקומון של קרית שמונה".

מזכיר תנועת המושבים דורש יישום מיידי של החלטות ועדת הכספים

מאת דוד מרשיוב, סופר "דבר" לענייני חקלאות

תביעה ליישום מיידי ומהיר של החלטות ועדת הכספים בכל הנוגע לשיקום המושבים – השמיע אתמול מזכיר תנועת המושבים גדליה גל.

בתשובה לשאלת "דבר" אמר עוד גדליה גל, כי הוא קורא לסוכנות, לבנקים ולמשרד האוצר לאמץ את החלטות ועדת הכספים ולהתחיל ליישמם, זאת, משום שכל ניסיון לשנות החלטות אלה יגרום לדחיה נוספת, והנזק שייגרם לכל אחד מן הגורמים הנוגעים בדבר על־ידי דחיית הביצוע של ההחלטות, יהיה כבד.

לדברי גדליה גל, במהלך הביצוע של החלטות ועדת הכספים, יתעוררו שאלות רבות שלא נחזו מראש, והוא צופה קשיים בביצוע ההחלטות שנתקבלו בוועדת הכספים.

כל יום שעובר ללא ביצוע ההחלטות מגדיל את חובות המושבים במיליון שקל.

ההנהלה הציונית הביעה שלשום התנגדות להחלטת ועדת הכספים, כי כספי מחיקת חובות המושבים בבקעת הירדן ורמת הגולן יבואו מתוך תקציב התמיכה להתיישבות הוותיקה.

ההנהלה הציונית עומדת על דעתה, כי כספים המיועדים למחיקת החובות יבואו בנוסף לתקציב הפיתוח והפעולות הרגילות של המחלקה להתיישבות. לדעת ההנהלה הציונית, משמעות החלטת ועדת הכספים והצעת האוצר היא הפסקה מוחלטת של פיתוח ישובים וקליטת תושבים חדשים בבקעת הירדן ורמת הגולן.

כזכור, החליטה ועדת הכספים לשנות את המלצת ועדת רביד ולהוסיף 100 מיליון שקל למחיקת חובות המושבים ולהעמיד סכום זה על 423 מיליון שקל במקום 322 מיליון שקל, כפי שהמליצה ועדת רביד, וכן לפרוש חובות בסך 852 מיליון שקל במקום 953 מיליון שקל הצעת האוצר.

ועדת הכספים שינתה בהחלטתה סעיף חשוב בהמלצות ועדת רביד, שאמר: החזר חובות מחיקה ופריסה בהתאם ליכולתו של החבר במושב. ועדת הכספים החליטה למחוק חובות של חברי המושבים בגין ערבויות למפעלים האזוריים והקניות וזאת ללא הבחנה ביכולת המושבים לפרוע חובות על־ידי פריסתם.

"לא סביר שארגון טרור יפתח בעצמו נשק גרעיני"

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

נשיא האגודה הישראלית למדעי הגרעין, פרופ' יגאל רונן, קובע כי מאד לא סביר שארגון טרוריסטי, שחסרה לו תשתית טכנולוגית ותעשייתית, יהיה מסוגל לפתח נשק גרעיני.

לדבריו, תהליך הבניה של הפצצה הגרעינית, סידור חומרי הנפץ המתאימים והזימון של כל התהליך, מורכב ביותר והדבר מוריד עוד יותר את סבירות פיתוחה של הפצצה על־ידי ארגון־טרור.

בספר חדש שכתב פרופ' רונן, הקרוי "הכור הגרעיני – אנרגיה גרעינית, הווה ועתיד", הוא מתאר את סוגי הכורים הגרעיניים בעולם וכן נידונות בו סוגיות שונות הקשורות בנושא זה, כגון הבטיחות של הכורים הגרעיניים, בעיית הפסולת הגרעינית, ורדיואקטיביות הקשר בין הכורים הגרעיניים לנשק גרעיני.

על האפשרות שארגונים טרוריסטיים יבנו פצצות גרעין, כותב עוד פרופ' רונן: "בהזדמנויות שונות התעורר החשש שפלוטוניום המתקבל במתקני הפרדה, או פלוטוניום המשמש כדלק לכורים מהירים, ייגנב על־ידי טרוריסטים, במטרה לייצר ממנו נשק גרעיני. איני מבין את ההיגיון בטענות אלה. אם טרוריסטים מעוניינים בנשק גרעיני, כדאי שלא יגנבו פצצה מאחד ממחסני הנשק של צבאות שיש ברשותם נשק גרעיני". כדי למנוע זאת, קורא רונן להדק את השמירה על המיתקנים לייצור פלוטוניום.

רונן, המשמש כפרופסור מן המנין במחלקה להנדסה גרעינית באוניברסיטת בן גוריון בנגב, מתייחס בספרו גם לתקלה שאירעה בכור הגרעיני בצ'רנוביל. "חזון אחרית הימים, אשר רבים ניבאו כי יתרחש כתוצאה מתקלה בכור גרעיני זה, הוכח כעורבא פרח" קובע רונן "ואולם התקלה החמורה, הכיסוי הרחב באמצעי התקשורת והבורות הקיימת בנושא הגרעיני, כל אלה חברו יחדיו והטילו אימה ופחד על הציבור". לדבריו, התקלה בצ'רנוביל הוכיחה ששום מתקן טכנולוגי אינו חסין בפני תקלות, אך מאידך גיסא, תקלה במיתקן גרעיני אינה בגדר קטסטרופה האינה מסמלת את אחרית הימים. רמת הבטיחות של הכורים הסובייטיים, קובע רונן, נמוכה מרמת הבטיחות בכורים הקיימים במערב.

בספרו, דוחה רונן להרחיק את הכורים הגרעיניים מריכוזי אוכלוסיה. בין הפתרונות שהוא מציע: בניית כורים גרעיניים באזורים שוממים ואפילו באיים בלתי מיושבים או ביבשת בלתי מיושבת, כגון אנטארקטיקה.

ליבאי תובע מחריש חקירת ההאשמות חדאד־גונן

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

יו"ר ועדת ביקורת המדינה, פרופ' דוד ליבאי, תובע מהיועץ המשפטי לממשלה, השופט יוסף חריש, להורות על פתיחת חקירה בפרשת ההאשמות בין ניצב (בדימוס) רחמים חדאד לבין תת־ניצב יורם גונן, מפקד היחידה הארצית לחקירות הונאה.

במכתבו מציין ליבאי, כי הכנסת איננה המקום לחקור טענות על בידוי ראיות לכאורה, אלא יש למנות לצורך זה איש בכיר בפרקליטות המדינה שיחקור בפרשה זו. "כיוון שידוע לי שהתלונות של חדאד נבדקו בעבר על ידי ראש אגף החקירות, ניצב יחזקאל קרתי, ולא נמצאו כל ראיות להעמיד את יורם גונן לדין, אין מנוס אלא להגן על שמו הטוב של קצין בכיר כמו יורם גונן. אי אפשר להשאיר אותו לכותרות העיתונים שמספק רחמים חדאד. יש להסמיך פרקליט שיבדוק את אחד הצדדים ויחליט להעמיד לדין את הצד השני", כתב ליבאי במכתבו.

היום מתכנסת ועדת הפנים של הכנסת בתל־אביב להמשך ישיבתה בנושא תפקוד היחידה הארצית לחקירות הונאה. צפויה עדותו של תת־ניצב יורם גונן בנוגע להאשמות שהעלה רחמים חדאד נגדו. דו"ח גונן המפורסם, שבו עולות, לכאורה, האשמות נגד חדאד יפורסם במלואו, נמסר אתמול מן המשטרה.

"בילינסון" היום במתכונת שבת

הרופאים באים למו"מ מצוידים בטלפונים אלחוטיים וכלי־רחצה

מאת הנקה הרניק, סופרת "דבר"

ביום הרביעי לעיצומי הרופאים בבתי חולים של קופת חולים הכללית מקיים היום המרכז הרפואי "בילינסון" עבודה במתכונת שבת ובמקביל בשעה עשר בבוקר יתחדש המשא ומתן בין ההנהלה הכללית של הקופה לבין נציגות הרופאים.

על פי בחירת הנהלת קופת חולים הצדדים נפגשים בבית ההבראה "ארזה" השוכן במוצא. מיקום המפגש, בריחוק יחסי ממרכזי התקשורת, עשוי לתרום לאווירה יותר נינוחה בדיונים ללא לחץ העיתונאים ל"מידע שוטף".

הרופאים אף באים מצויידים כתרמילים עם כלי רחצה ומוכנים לקיים "דיון מרתוני" לא מוגבל בזמן עד להשגת פתרונות מוסכמים. אמש ניסו הרופאים להשיג גם טלפונים אלחוטיים מתוחכמים כדי להבטיח קשר מסודר עם יועציהם המשפטיים וועדי רופאים בבתי החולים במהלך הדיונים.

ההערכה היא, שאם המשא ומתן יעבור בשלום את השעות הראשונות של הדיונים, יהיו סיכויים טובים להסדר פתרונות מוסכמים. הנושאים המרכזיים בתביעות הרופאים הם הפתרון למעמדו של בית חולים "לוינסקי" כמוסד מוכר להתמחות רפואית בשיקום, הסדר להפעלת חדרי ניתוח ותחנות אחרים בבתי חולים של קופת חולים במשמרת שנייה בשעות אחר הצהריים ו"הנחות של הסכמים קודמים שלא מומשו" – לפי הגדרתו של יו"ר הסתדרות רופאי בתי חולים, ד"ר חיים מילר.

העבודה במתכונת שבת היום ב"בילינסון" היא הצעד המחמיר בעיצומי הרופאים השבוע. אם המשא ומתן ב"ארזה" יעלה יפה יימצאו ליד שולחן הדיונים פתרונות לכל הבעיות שהביאו את הרופאים לנקיטת צעדים, אבל אם הצדדים לא יגיעו להבנה נחושים הרופאים בדעתם להחריף ולהרחיב את מאבקם.

ברמב"ם תובעים אסיפת חירום

אריאלה ראובני, סופרת "דבר", מוסרת כי ועד הרופאים של ביה"ח רמב"ם בחיפה פנה אל הארגון הארצי של רופאי המדינה בבקשה לכנס בימים הקרובים אסיפת חירום שבה תועלה הצעה להצטרף לשביתתם של רופאי קופת חולים או להכריז על שביתת מגן ליום אחד, אם לא ייעשה, לאלתר, לתיקון המצב בבית החולים רמב"ם.

נציגי הועד אמרו כי הזרמת 800,000 שקל ע"י משרד הבריאות לרמב"ם בימים האחרונים הקלה רק במקצת את מצוקתו הכספית הקשה של המוסד.

בלטמן מערער אמינות דמיאניוק

פרקליט המדינה יונה בלטמן, התובע במשפט דמיאניוק, ערער אתמול את האליבי של הנאשם, שלא זכר היכן היה במועד המיוחס לו בטרבלינקה. במשך כל יום אתמול חקר התובע בלטמן את הנאשם שהתקשה להסביר מדוע שכח בעדותו בארה"ב לציין, כי היה בתקופה זו בחלם ואילו רק בעדותו בארץ – נזכר בכך.

התובע בלטמן חזר ושאל על כך הנאשם אשר אמר שאין לו תשובה מדוע שכח תקופה זו בחייו.

על פי כתב האישום נכח הנאשם כ־18 חודשים בשנים 1942־1943 במחנה טרבלינקה. אתמול כשנשאל היכן היה בתקופה זו, טען הנאשם כי שכח שהיה בחלם בעדותו בארה"ב.

לעומת זאת זכר הנאשם את שהותו במחנה רובנו, לאחר שנפל בשבי, למרות ששהה שם רק כשבועיים בלבד.

ג'ון דמיאניוק איבד אתמול משלוותו ואמר לשופטים כי לאחר 40 שנה הוא מתקשה לזכור את הפרטים.

ועם – התובע חזר וניסה בשאלותיו לקעקע את דבריו של הנאשם בעיקר לגבי מועד היותו בשבי. דמיאניוק חזר וטען בעדות זו, כי הוא נשבה על ידי הגרמנים בסוף 1942 או 1943, ועל כך התנהלה חקירה לחוצה של התובע, אשר אמר לבסוף לעד: האם נכון שקיבלת בארה"ב הודעה מרשויות ההגירה, שהאשימו אותך בחקירתך הראשונה שם, כי בשנים 3–1942 היית בטרבלינקה ועשית את כל המעשים הנוראים שיוחסו לך שם, וכדי לפתור את הבעיה הזו ולטעון שלא יתכן הדבר, השמעת גירסה שבעצם נפלת בשבי בסוף שנת 1942 תחילת 1943?

על כך הגיב העד: תובע נכבד, אתה השתמשת במלה כאילו אמרתי שהייתי בטרבלינקה, ואני מבקש לראות את המסמך הזה.

לאחר שהתובע חזר והבהיר את שאלתו אמר דמיאניוק: לא, אינני מסכים לכך, אין לי מה להסתיר כי מעולם לא הייתי בטרבלינקה ואין לי מה להמציא גירסאות כדי לסתור דברים שלא עשיתי.

כאמור, נכנס התובע לפרטי פרטים בחקירתו הנגדית. הוא שאל את העד, כיצד הגיע אליו לארה"ב סרט על הצבא האוקראיני של הגנראל ולאסוב. העד השיב כי הוא השיג את הסרט מסי־בי־אס. וראה אותו בביתו לפני כשנתיים וחצי. בתוך המינה סרט זה מן הצבא האמריקאי, ובסרט מראים איך אנשי ולאסוב נלקחו בכוח לברית המועצות לאחר המלחמה. כמו כן מתוארת שם ההיסטוריה של צבא ולאסוב.

התובע: איזה לאומים היו בקבוצה שהגיעו אתך מגרץ להיידברג?

תשובה: היו שם נוסף לאוקראינים, רוסים לבנים.

התובע: האם היו גם יהודים?

תשובה: לא יכול לומר. באותה שעה לא התעניינו אם היו יהודים או מי היו בקבוצה. אך לאחר שהגעתי לארה"ב נודע לי שאכן היו יהודים בצבא ולאסוב.

שאלה: כיצד נודע לך?

העד: הראו סרטים, השמיעו ברדיו ובטלוויזיה, סיפרו מה קרה ליהודים במלחמת העולם השניה. ואז שמעתי גם שהיו בינינו הרבה יהודים.

שאלה: ואת כל זה אתה יודע מהטלוויזיה האמריקאית, לא מזכרונך?

תשובה: לא כולם אצלנו ידעו על כך אז. ודמיאניוק הוסיף: אני חושב שהקצין זובביץ שהיה אתנו בצבא ולאסוב וחי בארה"ב, יבוא להעיד במשפט כאן ויספר כמה יהודים היו בקבוצתנו.

התובע: מתי נודע לך על קיום אותו קצין בארה"ב?

העד: ידעתי עליו מ־6־1955. אבל אינני יכול למסור במה עסק שם, שהרי אני התגוררתי בקליבלנד והוא ליד ניו־יורק.

התובע: האם הודעת לעורכי הדין שלך כי יש עד כזה חשוב שהיה מפקד בצבא ולאסוב?

העד: כן.

אליבי מתנדנד

אתמול הוא היה על הכסא התנדנד בו בחוסר נחת, כשהאליבי שלו מתנדנד יחד איתו.

פתאום הוא לא זכר. אחרי שזכר פרטי פרטים כיצד נפצע ובאלו בתי־חולים טופל – איבד ג'ון דמיאניוק את זכרונו. דווקא ברגע הקריטי לחייו. דווקא ברגע שבו היה צריך להוכיח שלא היה בטרבלינקה.

הוא פשוט לא יודע להסביר איך זה קרה לו, שבארה"ב שכח לספר לחוקריו כי בזמן הזה, בשנה וחצי שבין 1942 ל־1943 – הוא היה בחלם ובטח לא בטרבלינקה.

אתמול אחרי שבלטמן שאל אותו בפעם השלישית, הוא אמר שרק אלוהים יודע – איך זה שהוא שכח פרט חשוב זה בחייו. דווקא מעניין שהזכיר את אלוהים – דווקא ברגע הזה. שלשום, בעדותו הוא נשמע בוטח יותר וטען שאין לו שום קשר עם אלוהים וכי הוא לא מאמין בו.

ושוב, כמו אמן יחסי־ציבור או להבדיל כמו תוכי שמתנו לו את הקפיץ הוא תלה את שכחתו ומחדלו בהשכלתו בת ארבע הכתות, שנפרשה על פני תשע שנים.

הנאשם שניסה שלשום לדבר אל ליבנו בסיפור עתיר הגדוש – ניסה אתמול להוכיח לנו עד כמה הוא מטומטם וחסר השכלה. אבל את האיזכור הזה, על דלות השכלתו – הוא עשה בתיחכום רב.

הוא כנראה יותר אינטליגנטי משהוא רוצה שנחשוב עליו. הוא לא יודע להסביר כיצד זכר את מחנה רובנו, שבו בילה רק שבועיים מחייו ואילו מחנה חלם, פרח מזכרונו. לרגע נדמה היה שמציא את חכמת חלם, כשאמר לשופטים "הרי גם אתם שוכחים לפעמים".

השופטת דורנר אומרת שהיא רוצה להבין. "בזמן שאומרים שהיית בטרבלינקה – אתה אומר שהיית בחלם?" היא שואלת.

"כך" משיב הנאשם בנסיון שיפוץ לאליבי שלו.

לפני כן הוא אמר שבעת שנפל בשבי לא שאלו אותו אם הוא יהודי או קומוניסט. די תמוה. הרי בתקופה ההיא התעניינו במיוחד בביוגרפיה של כל זר שנפל בשבי. בכלל דמיאניוק, משום־מה, לא כל־כך התעניינו. אולי משום שבכלל זאת היה בטרבלינקה. למרות הכחשתו.

אתמול הוא נראה קצת מסוכסך עם עצמו. בארה"ב, מתברר, הוא פירסם מודעה שבה חיפש עדים מצבא ולאסוב שיעידו לטובתו. לעומת־זאת, אתמול הוא שכח את העדות האלה וטען כי לא פרסם שום מודעה כזאת.

ואז, ברגע שבלטמן התובע גילה קודקודי את מיטבו – נפסק החשמל באולם בשיא המתח.

היום יחודש הבוקר ואז נראה האם יתותק האליבי שלו כליל, או רק יתרופף וימשיך להתנדנד בספקנות האופיינית למשפט הזה.

צרפת במו"מ לרכישת מטוסי הרקולס מישראל

לונדון (עיר). – צרפת מנהלת מו"מ לרכישת מטוסי תובלה צבאיים משומשים מדגם "סי־130 הרקולס" מחיל האוויר הישראלי – מסר אתמול השבועון "ג'יינס דיפנס ויקלי".

על אף החשש שעיסקה זו תזיק ליחסי צרפת עם המדינות הערביות הקיצוניות הרוכשות ממנה כלי נשק, יתכן שהעיסקה תושלם במהלך שבוע זה.

כתב העת מציין כי צרפת זקוקה ל־12 מטוסי תובלה כדי לתת גיבוי לכוח המטיס אספקה מצרפת לצ'אד. מטעמים תקציביים נאלצת צרפת להתעניין במטוסים משומשים מדגם "סי־130". עם זאת נראה שחיל האוויר הצרפתי ירכוש גם שישה מטוסים חדשים מדגם זה ישירות מהיצרנית, חברת "לוקהיד".

ירידה במספר המפעלים המייצאים

מאת דני גוב, סופר הכלכלי של "דבר"

285 מפעלי תעשייה חדשים יצאו השנה יצוא מוצרים מישראל בפעם הראשונה. לעומת 282 מפעלי תעשייה מכל הארץ שביצעו אשתקד יצוא בהיקף כולל של 39.1 מיליון דולר והם בעינו למימון ממשלתי ולא הגישו בשנה הנוכחית בקשות להרשם כ"יצואני" לצרכי מימון ממשלתי. כך עולה מבדיקה שביצע משרד התעשייה והמסחר.

סמנכ"ל המשרד, דוד ברודט אומר, כי השנה נרשמו במסגרת מפעלי תעשייה המבצעים יצוא והזכאים לפנקסי מימון יצוא 1776 מפעלים.

לדברי ברודט, במקביל ל־2820 המפעלים שייצאו אשתקד ולא ייצאו השנה, נכנסו ב־1987 285 מפעלי תעשייה חדשים שלא ביצעו אשתקד יצוא. התופעה של נשירת מפעלים מרשימת מפעלי הייצוא מקובלת והיא מורכבת בעיקר ממפעלים קטנים שייצאו באופן חד פעמי או שהפסיקו את פעילותם.

גרעיני אבטיח – בראש "רבי־המכר" המיובאים ממצרים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

במהלך חודש מאי עברו במסוף רפיח 16,510 נוסעים, כשמתוכם 18 אחוז היו ישראלים, 46 אחוז תיירים ו־3 אחוז בלבד תיירים מצריים. כך עולה מנתוני הפעילות במעברי הגבול עם מצרים שפורסמו בימים אלה על ידי אגף המכס.

במסוף הגבול בניצנה, שהוא מסוף מיטענים, נירשם בחודש זה יצוא מסחרי למצרים בסדר גודל של כ־300 אלף דולר, כמעט פי שניים מערך הסחורות שיובאו ממצרים לישראל. ביקוש גבוה במיוחד היה בחודש זה לביצי רביה מישראל, שערכם הדולארי מהווה כמחצית מסך כל היצוא הישראלי למצרים בחודש זה. סחורות אחרות שעברו במסוף זה למצרים היו אפרוחים, תערובות וציוד השקיה.

לעומת זאת, ביבוא המסחרי ממצרים לישראל ניצבים גרעיני האבטיח במקום הראשון. ישראל יבאה בחודש זה למעלה מ־100 אלף ק"ג של גרעיני אבטיח בערך כולל של כ־100 אלף דולר.

יותר מחודשיים אשראי בשופר-סל ובהיפרכל
בשופר-סל – על כל קניה מ־50 ש"ח
בהיפרכל – על כל קניה מ־100 ש"ח
באמצעות כרטיסי אשראי ישראכרט, ויזה, כל־שק ומועדון שקם
קנו היום שלמו ב־2.10.87
היכונו! פסטיבל איטליה בחודש אוגוסט בכל סניפי שופר־סל והיפרכל
מבחר מוצרים מאיטליה במחירים מיוחדים
שופר-סל היפרכל

هكذا من الأصل

התמוטטות במניות

מאת שמואל רוזנבלום

מפולת שערים במרבית המניות החופשיות התרחשה אתמול בבורסה תוך תנודות פסימיות גוברות. נפח ההצעים שהוזרם אתמול בלירד בפתיחת המסחר בבורסה העיד על נסיונות מכירה מאסיביים מצד גורמים גדולים, המעוניינים כנראה להוריד בכח את שערי המניות כלפי מטה. יתכן שפעילות זו באה לצורך רכישת סחורה ברמות מחירים אטרקטיביות יותר בעתיד הקרוב. הסיבות לנפילת השערים אתמול היו בעיקר: חוסר היכולת של השוק להתאושש, חוסר העניין מצד ציבור המשקיעים במתרחש בבורסה, אי היציבות הפוליטית-כלכלית במדינה והמשבר ביחסי העבודה, ומעל לכל אי המצאות גורם מנהיג כלשהו בבורסה. עיקר האכזבה מופנה כמובן לקרנות הנאמנות, שאינן מוכנות למתן ולייצב את הבורסה. בדיעבד כל הנסיונות להסיח האשמות בגורמי בורסה שונים, או לחלופין לנתח את המתרחש בקרנות, נדונים כנראה לכשלון. אין ספק שהיקף הפדיונות הצפוי בקרנות היום יהיה נתון מרכזי בקביעת מגמת המסחר. פרשנים מעריכים שהיום תשרור יציבות קלה במסחר.

שינויי שער במסחר – ירידות תלולות

יציבות תוך נטיה קלה לעליות שררה בבנקאיות שבהסדר, בלי"ל 0.3%+, פועלים 0.3%+. באגרות החוב צמודות המט"ח והמדד נמשכו גם אתמול עליות שערים. במניות החופשיות שררה כאמור מפולת, ירידות שערים חדות נרשמו בכבדות – פלנות 1 5.3%–, קופסאות פח 1 4.5%–, דלתא גליל 4.5%–, פיתוח משכנתאות 5.9%–. ירידות שערים חדות יחסית בפריון, חברה לישראל, אי.פי, כלל סחר אופציה, כלל אלקטרוניקה, פועלים השקעות, גב ים ונוספות. עיקר הירידות היה כרגיל בקלילות, סהם 9.9%–, קליל 7.8%–, פוליגון 6%–, עמק 9.1%–, ברוך 5 7.7%–, סופר אופציה 11.7%–, לודזיה 4 7.5%–, שמן מוכרים בלבד, מן 9.8%–, מאיר עורא 8.1%–, אסותא 5.4%– ונוספות. במקרים רבים עמד נפח המחזור בתום הירידות על חלק קטן מעודף ההיצע ההתחלתי, דבר שהעיד על נסיונות המוכרים מעמדות מכירה לאור ירידות השערים התלולות. במסחר הנפט נמשכו הצעי עתק למניות דלק, דלק אופציה ויואל ועימם ירידות חדות ביותר. גם במניות הרשימה המקבילה נרשמו ירידות חדות תוך פעילות דלה. אתמול לראשונה מזה זמן רב נרשמו מספר שערי מוכרים בלבד במניות החופשיות לאחר שתופעה זו נעלמה מהנוף הבורסאי באחרונה. שינויי השער הבולטים במיוחד אתמול במניות החופשיות היו כדלקמן: ליפשיץ 1 13.5%–, תראה 10%–, שנהר 10%–, פריקלאס 10.1%–, גבים 1 9.1%–, ליגת 9.3%–, לבידי אשקלון 10%–, שנהר אופציה 22%+, רים 4 10% ונוספות.

הודעות הבורסה

אלרנסק – החברה העוסקת בייצור שיווק ומתן שירותים למכשירים רפואיים ומדעיים הגישה טיוטת תשקיף לבורסה.

בנק הספנות – בתגובה לפירסום עיתונאי אודות מו"מ למכירת חלקם של הקיבוצים בבנק הפסק המסחר במניות בנק הספנות עד לקבלת הבהרות. כידוע מחזיקים הקיבוצים במניות הבנק עוד מתקופת כלאס.

לומיר – בישיבת דירקטוריון הבורסה מתאריך 26.7.87 נדונה הסכמת בית אסיה בע"מ להאריך את האופציה להצטרפות חברת לומיר לפרויקט רמת אביב. הוחלט להמשיך בבחינת ההצעה.

כלל אלקטרוניקה – מועצת המנהלים של החברה הסמיכה את ההנהלה להמשיך במו"מ לרכוש תמורת 0.75 מליון דולר חברה חדשה שתעסוק בייצור מערכות על יסוד אינפורמציה דיגיטלית.

ניקוב מילך – מילך הגישה לבורסה טיוטת תשקיף לקיום הון בבורסה. ניקוב מחזיקה 30% ממניות מילך.

בנק איגוד – הרווח הנקי המתואם של הבנק במחצית 1987 הסתכם ב-14.2 מליון ש"ח, פי 8 מהתקופה המקבילה אשתקד.

הנפקות זכויות

ועדת התשקיפים של הרשות לני"ע אישרה אתמול עקרונית את גיוס ההון של אזורים תוך כמה הסתייגויות לגבי תשקיף הזכרה. כמו"כ אישרה הועדה את הנפקות: אית"ם, התבוף, כבלים, הדר, אי.פי, אמנונים והאחים בולום. בנוסף אישרה הועדה קרן נאמנות חדשה בשם "תנופה" שתנוהל ע"י בלל"פיא.

קיבוצים – הזדמנות למכור חברות

התנועה הקיבוצית מחזיקה עדיין שרידי ני"ע שונים ממפולת בורסה (כלאס, רייגר פישמן ונוספות) שונות אותם קיבלה כאמצעי למיתרון בעיות כספיות שנוצרו. במקרים רבים של חבילות מניות גדולות ניצלו בתנועה הקיבוצית את הפרוספריטי שפקד את שוק המניות עד לפני מספר חודשים ומכרו חבילות סחורה גדולות יחסית בכלל אלקטרוניקה, פי.בי, הסנה ונוספות. באחרונה רווח באמצעי התקשורת על מו"מ של הקיבוצים למכירת חלקם בבנק הספנות ובישפרו ומדובר בחבילות סחורה גדולות העשויות להקנות שליטה בחברות הנ"ל. נראה שההחלטה של הקיבוצים לצאת מהמשחק הבורסאי מקבלת משנה תוקף עם הנסיון למכור סוף סוף את בנק הספנות וישפרו.

המסחר במשתנים – התמוטטות 2.41%–

חוסר עניין ואדישות טוטלית תוך ירידות שערים חריפות פקדו את זירת המשתנים. די באם נציין שמניות דיסקונט השקעות, כלל ישראל, נייר חדרה ונוספות ירדו בין 3.5% עד 5% בנפח כספי מצומצם. הפסקות מסחר עקב דחיות כספיים היו אתמול בינלאומי וים המלח "למולם" של המחזיקים במניות אלו. המוכרים אתמול במשתנים היו מנהלי תיקים ופעילים שונים שנשברו מוראלית וספגו הפסדי הון ניכרים אל מול חוסר היכולת של השוק לסמן תפנית חיובית כלשהי באחרונה. הקונים היו קרנות הבנקים הגדולים ובעיקר כרגיל בלל"פיא. מחזורים כספים בולטים על רקע הזיהורון הכללי אתמול במשתנים נראו במניות – שופרסל ב' 2.5% – 244 אלפי ש"ח, אלביט 2% – 182 אלפי ש"ח, עלית 3% – 161 אלפי ש"ח, טבע 2% – 217 אלפי ש"ח, נייר חדרה 3.25% – 360 אלפי ש"ח, כלל תעשיות 3.75% – 323 אלפי ש"ח, אי.די.בי. פיתוח 2.75% – 485 אלפי ש"ח. בכל יתר מניות המשתנים נרשמו נפחים כספיים המתאימים, אלי, לרשימה המקבילה. במסחר הרב צדדי בשעות הצהריים נמשכה מגמת ההצעים ועיקה בלט במניות כלל סחר, אזורים, פטרוכימיים, כלל ישראל ונוספות. ממוצע ירידות השערים המשיך לרדת מעבר לירידה במסחר בבוקר. סך הירידה הסופי הסתכם ב-3.19% בתום המסחר הרב צדדי.

הנפקות חדשות – עונה קשה למנפיקים

בבורסה מתוכננות בחודש הקרוב שורה ארוכה של הנפקות חדשות. ברור שתנאי שוק שליליים מקשים על גיוסי הון חדשים. חלק מההנפקות המתוכננות מבוררות בעצם מלכתחילה באמצעות גורמים מוסדיים שונים וקופות גמל. דוגמא לכך ניתן למצוא בהנפקת כלל תעשיות "הסגורה" באופן בלתי פורמלי עוד בטרם הוצע לציבור לרכישה. רבים חשבו שגיוסי ההון יכתיבו דווקא שוק חיובי, המצב בירוק הפוך במציאות. נראה שמספר הנפקות עלולות להכשל, או לחלופין להוריד את מחירי ההנפקה לקראת ביצוע ההנפקה.

פדיונות בקרנות – חוסר מנהיגות במסחר

באחרונה נרשמו פדיונות של כ-9 מליון דולר בקרנות הנאמנות המתמחות במניות. אתמול גדלו ההצעים בקרנות לנוכח חולשת השוק. קרנות הנאמנות מצויות בחלקן הגדול בפרופורציה מניות של כ-75% לערך. הרף החזקות מאסיביות אלו אין הקרנות מוכנות לקחת מנהיגות בשוק הנוכחי ולסמן על מעט יציבות. יתרה מכך, קרנות שקנו לפני כחודש מניות בכלל תעשיות, אי.די.בי פיתוח, כלל אלקטרוניקה, ליגת, קופסאות פח ונוספות מנסות כיום בהפסד של 25% ויותר למכור את אותה סחורה שרכשו לפני כחודש. בעוד שקרנות בלל"פיא ניסו לתמוך מעט בבורסה עמדו כל יתר הגורמים מהצד, או ניסו למכור סחורה כנגד ביקושים יזומים. אין ספק שהמשך ההנהגות שכזו בבורסה מצד הקרנות, תביא להמשך פדיונות מהותי וליצירת שבירה חוקה בפעילות מצד מקורבי השוק ומשקיעים.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אוה"ה ש	21400	7.0	-200	-.9	-7.0
הספנות 0.1	— הפסקת מסחר				
הספנות א 0.5	— הפסקת מסחר				
כללי לא בהסדר 1	19600	344	+150	+.8	+357
בנק צפון אמריק 1.	— הפסקת מסחר				
בנק צפון אמריק 5.	— הפסקת מסחר				
פ.י.בי. 0.5	— הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	— הפסקת מסחר				

כלולים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אידיבי רג 100.0	102850	462			-435
אידיבי ב 100.0	103700	2.0	+500	+.5	+2.0
אידיבי בכ א 2.0	623200	1.0			+1.0
אגוד 1שח	76970	256	+700	+.9	+359
דיסקונט ב	131700	109	+800	+.6	+102
דיסקונט א	131300	276			-361
דיסקונט שה ב	15300	72.0	+200	+1.5	+72.0
המזרחי ש	42450	1594			-1612
המזרחי ב	42300	100			-100
הפועלים בכב	97000				-6
הפועלים ש	69601	1608	+200	+.3	+1369
הפועלים ב	69550	206			-42.0
כללי א 1ש"ח	178054	39.0	+900	+.5	+122
כללי שה 7	8410	4.0	-90	-1.1	-4.0
כלל מסוק 100.0	44350	2255	+150	+.3	+2102
כלל שה 11	16600	82.0	-50	-.3	-143
מימון הסחר 1.0	59030		-200	-.3	-12.0
מימון הסחר 5.0	29800	32.0	+400	+1.4	+195

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אדנים 0.1	25600				
לאומי משכנתא' ש	9000	54.0	-350	-3.7	-236
לאומי משכנתא' מ	9100	65.0	-200	-2.2	-140
כרמל ש	5602 תב	452	-498	-8.2	-602
כרמל שה 1	4016	2.0	+6	+.2	+148
בנק ב 5.0	— הפסקת מסחר				
בת מכב ש	2240	798	-140	-5.9	-2916
משכן ב ש	3630	544			-86.0
עצמאות 0.1	20280	35.0	-120	-.6	-147
טפחות מכוב ש	23250	45.0	-850	-3.5	-51.0
טפחות רג ש	23150	195	-350	-1.5	-156
טפחות שה 1	10020				+42.0
טפחות שה 2	5214		+14	+.3	+278
ישפרו 1.0	3895 מ		-205	-5.0	-1946
ישפרו 5.0	2223 מ		-117	-5.0	-4272
מרכז 1.0	8000 *	235	-400	-4.8	-315
* ביצוע חלקי 95.80%					

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
מלוה א 1שח	771	7092	-35	-4.3	-14945
ההלואות בכבב א	— לא נסחר				
ההלואות בכבב ב	— לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	12000	10.0	-320	-2.6	-40.0
פתוח תעשיה בכבב	— לא נסחר				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר				
פת תעש בכ גג1	— לא נסחר				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	975	1675			+230
תיירות בכ	— לא נסחר				
כלל ליסינג 0.1א	19300	15.0	-201	-1.0	-15.0
כלל ליסינג 0.5ב	17554	318	-100	-.6	-118
כלל ליסינג אג"ח	17570	5.0	-200	-1.1	-5.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
איתנ ביטוח 1שח	150.0	3308	-2.0	-1.3	-1321
אררט 0.1	1180		-29	-2.4	-135
אררט א 0.5	799	595	-17	-2.1	-495
בטוח משנה 1ש"ח	518	386	-7	-1.3	-714
בטוח משנה 5ש"ח	216 תב	9385	-12	-5.3	-14485
הדר 1שח	223 תב	10744	-14	-5.9	-10894
הדר 5שח	190.0 תב	12338	-10.0	-5.0	-13929
הדר אופ 2	237	5206			+88.0
הפניקס 0.1	711	610	-9	-1.3	-1010
הפניקס 0.5	688 *		-7	-1.0	-32.0
* ביצוע חלקי 96.80%					
המסנה-הראל 1.0	5590	80.0	-110	-2.0	-180
המסנה-הראל 5.0	4210	547	-90	-2.1	-617
מנורה 1.0	2100	306	-80	-3.7	-506
מנורה 5.0	1470	1293	-46	-3.0	-1293
סהר פיתוח ג	387	2800	-12	-3.0	-5309
סקופוס 1שח	1120	320	-10	-.9	-466
צור ש	276 תב	13344	-15	-5.2	-2092
ציון מ"ד 1ש"ח	7301	16.0	-5	-.1	-51.0
ציון מ"ד 5ש"ח	2200	200			-200
הסנה 1שח	275	8623	-9	-3.2	+4026

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אינטרגאמא 1.0	3185	289	-100	-3.0	-77.4
אינטרגאמא 5.0	1000 תב	1289	-75	-7.0	-2306
כלל עורא 1.0	910 תב	4396	-80	-8.1	-7325
מאיר עורא אופ 2	709	328	-1	-.1	-2328
כלל סחר אופ ד	304	21003	-15	-4.7	-36077
כלל סחר אגח 2	136.5	18330	-7.0	-4.9	-76015
קריסטל 1.0	820	1711			+266
רפק 0.1	20450				
רפק 0.5	12261	30.0	-153	-1.2	-30.0
כלל סחר 1שח	392	9368	-14	-3.5	-5921
שופרסל א 2.0	13600	125	-100	-.7	-163
שופרסל ב 10.0	9865	218	-355	-3.5	-477

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אסותא ב"ד 1 ש"ח	334 תב	21923	-19	-5.4	-68033
הראל 1.0	1995 *	480	-80	-3.9	-589
* ביצוע חלקי 94.30%					
ספנות הספקה 1שח	696	200	-4	-.6	-250
ספנות הספקה 5שח	250	2202	-3	-1.2	-5587
קידר 0.1	1150	520	-50	-4.2	-1914
קידר 1.0	280	20835			-1252
מוסכי ערוצה 0.1	2025 *	340	-75	-3.6	-115
* ביצוע חלקי 94.40%					
מוסכי ערוצה 0.5	991	954	-34	-3.3	-2244
קונסורציום 0.1	2280	35.0			-35.0
קונסורציום 0.5	1547	455			-155
קופל כ"ד 1ש"ח	8500 תב	156	+500	+6.3	+587
דלק נ 0.1שח	2489	2647	-98	-3.8	-1984

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
גלי זהר 1.0	— לא נסחר				
גלי זהר 5.0	— לא נסחר				
מלונות דן 1.0	1600	728			+268
מלונות דן 5.0	1583	100	-10	-.6	-100
חוף האלמוג 0.1	7100	135	-200	-2.7	-195
כנען 1שח	2870	317	-96	-3.2	-317
מלונות ירדן 1.0	2671	425	+15	+.6	+225

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
איכות 1שח	975	3931	-26	-2.6	-5226
דטה מיכון 1.0	9000 תב	93.0	-600	-6.3	-117
ת.י.ל.ג. 1.0	4948	763	+200	+4.2	+116
יעגא 1.0	4500	62.0	-49	-1.1	-73.0
כלל מחשבים 1.0	8050	36.0	-100	-1.2	-10.0
מ.ל.ל. 0.1ש"ח	13500				
מ.ל.ל. 0.5ש"ח	4520	300	-230	-4.8	-448
משוב 1.0	395	3067			+1917
משוב אופ 1	330				-100
ניקוב 1שח	1500	644	+1	+.1	+56.0
ניקוב 5שח	800	1996	-42	-5.0	-6301
ניקוב אופ 2	3650	99.0			-119
תים מחשבים 1.0	749	832	-1	-.1	-1943

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אורן מבנים 1.0	— הפסקת מסחר				
אורן מבנים 5.0	— הפסקת מסחר				
אזורים אופ 1	736 תב	4333	-70	-8.7	-10522
אזורים אגח 3	137.0	49908	-5.0	-3.5	-87088
אילנד 1.0	331 מ		-17	-4.9	-22640
אל-רוב 1.0	307 תב	4478	-34	-10.0	-10628
אפריקה 0.1שח	45700	667	-1500	-3.2	-777
אפריקה 1שח	37600	849	-1500	-3.8	-1306
אפריקה אופ 5	28800	22.0	-500	-1.7	-72.0
אקים 1.0	4450	458			-82.0
אילדן 1שח	3195	830	-150	-4.5	-1281
אילדן 5שח	2460 תב	1650	-140	-5.4	-3684
בר-ישר כת 1.0	6000 תב	73.0	-383	-6.0	-73.0
ברנוביץ 1שח	2751 תב	848	-149	-5.1	-896
ברנוביץ 5שח	2239	220	-11	-.5	-765
דנקנר 1.0	6120				
דרוקר 1.0	— הפסקת מסחר				
דרוקר 5.0	— הפסקת מסחר				
דרוקר 1שח	170.0	4250	-3.0	-1.7	-4050
דרוקר 5שח	131.5 תב	5500	-14.5	-9.9	-12184
הסולל 1.0	952 *	682	-106	-10.0	-1013
* ביצוע חלקי 67.00%					
הסולל 5.0	741	600			-50.0
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
כלכלית י-ם 1שח	288	5296	-7	-2.4	-13919
כלכלית ים אופ 1	141.0	50791			+35099
גב-ים 0.1	4080 תב	2240	-410	-9.1	-3996
גב-ים 0.5	3640 תב	2119	-280	-7.1	-3067
ישפרו 1שח	3500	482	-120	-3.3	-763
ישראלום 1.0	1147	1375	-50	-4.2	-3319
ישרס 1ש"ח	17700	105			-20.0
כנף פיתוח 1.0	10410	40.0	-400	-3.7	-45.0
לוזיר 1.0	— הפסקת מסחר				
לוזיר 5.0	— הפסקת מסחר				
מ.ת.מ. 1.0	— לא נסחר				
מ.ת.מ. אופ 2	— לא נסחר				
מ.ת.מ. אגח א	— לא נסחר				
מאגר בניה 1.0	— לא נסחר				
כישור 5שח	309 מ		-16	-4.9	-23305
משכנות אופ' (1)	150.0	7482	-4.0	-2.6	-11907
מנרב 5.0	1800	265	-30	-1.6	-265
סו-לד 1.0	645 תב	1133	-42	-6.1	-2115
קרינשטיין 1.0	415	600	-15	-3.5	-900
קרינשטיין 5.0	192.0 תב	15423	-15.0	-7.3	-45350
ליפשיץ 1שח	430 תב	17588	-67	-13.5	-63601
ליפשיץ 5שח	280	1116	-8	-2.8	-1111
נאות אביב 0.5	5100 תב	426	-270	-5.0	-455
נכסי אזורים 1שח	306	4750	-3	-1.0	-6250
סהר החזקות 1.0	825 *	132	-85	-9.3	-531
* ביצוע חלקי 81.00%					
סהר החזקות 5.0	893 מ		-47	-5.0	-1042
עמי 1.0	6572 תב	100	-720	-9.9	-144
עמי 5.0	6399	20.0	-1		-20.0
עמר וסלע 1.0	382	1700	-20	-5.0	-1741
פיד 3.0	1800	426	+50	+2.9	+140
קרסיה 0.1	3325				
קרסיה 0.5	1505	320	-25	-1.6	-196
רוגובין 1שח	400 תב	8132	-39	-8.9	-9272
רוגובין 5שח	219	10108			+6144
רוגובין אופ 2	1251	870	-15	-1.2	-1219
רוגובין אגח א	125.0	13701	-3.0	-2.4	-41299
רסקו מבוב	3670	54.0	-15	-.4	-234
רסקו רג	3300	143			-67.0
אזורים 1שח	1063	12553	-51	-4.6	-12739
נכסים ובנין 1.0	3150	453	-140	-4.3	-351
הכשרת הישוב 1.0	59743	160	-3151	-5.0	-194
כלל בנין 0.1	661	3025	-21	-3.1	-4215

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
מטעי הדר 0.1	2865	853	-45	-1.6	-3873
מטעי הדר 0.5	2695	100	-130	-4.6	-405
מהדרין 1שח	6300	2502	-250	-3.8	-3738
מהדרין אופ 1	3850	250			+188
נכסי הדרים 1.0	1710	1450	-75	-4.2	-1800
פרי-אור 5שח	2475	589	-60	-2.4	-889
שו-הר 0.1שח	1458 תב	1508	-162	-10.0	-3873
שו-הר אופ א	897 *	2166	+162	+22.0	+1497
* ביצוע חלקי 85.20%					

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אסם 1.0	1390	648			-32.0
בלפרוסט 1שח	2990	171	-130	-4.2	-581
בלפרוסט 5שח	1940	120			+20.0
דובק מב ש	5810	1990	-150	-2.5	-1996
דובק מב מ	5800	1512	-160	-2.7	-1512
תלבכל 1.0	850	500			+500
תלבכל 5.0	630	500			+600
פרי-הר 1.0	— הפסקת מסחר				
פרי-הר 5.0	— הפסקת מסחר				
סוגת בירה 1.0	35300	60.0	-800	-2.2	-55.0
סוגת בירה 5.0	29000	41.0	-510	-1.7	-41.0
יצהר 1שח	1260	1000	+30	+2.4	+615
יצהר א 5שח	670	2436	-14	-2.1	-2149
יצהר אופ 2	580	773			-730
מן 1שח	600 תב	1587	-65	-9.8	-1850
מן 5שח	400	990	-5	-1.2	-757
סנפרוסט 1ש"ח	14560	100	-505	-3.4	-130
עסיס ב 5שח	401	7440	-17	-4.1	-9861
שלמה אגנד 1.0	2950 תב	422	-200	-6.4	-472
שמן מכב' א' ש'	2209 מ		-116	-5.0	-2537
עלית 0.1	17245	295	-729	-4.1	-378

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
ארגד 1ש"ח	556	2669	-12	-2.1	-1039
ארגד אופציה (1)	300	2242	-50	-14.5	-4242
ארגד אג"ח	110.5	15000	-3.0	-2.6	-37571
אופים 1.0	907	350	-3	-.3	-720
אופנת ברוך 1 שח	513 תב	2081	-30	-5.5	-1347
אופנת ברוך 5 שח	360 תב	2972	-30	-7.7	-3706
אופנת ברוך אופא	385 תב	3162	-31	-7.5	-4662
ארגמן רג ש	13900 תב	352	-1109	-7.4	-528
דלתא-גליל 1.0 בכה	2130	3100	-100	-4.5	-5354
דלתא-גליל א 3.0 בכה	1850	1513	-50	-2.6	-1512

(המשך)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
מטריות מאוחד 1.	1800	200	+80	+4.7	+200
מטריות מאוחד 5.	1065	100	-8	-.8	-102
דיסלבו 1.0	345 תב	1350	-21	-5.7	-4680
דיסלבו 5.0	265 תב	256	-29	-9.9	-4796
הדרכן 1.0	6050	120	-220	-3.5	-160
דקית 1שח	2250	384	-36	-1.6	-236
דקית 5שח	1650	3245	-70	-4.1	-4738
דקית אופ סד ב	1070	30.0	-10	-.9	-330
סופר מ"ד 1ש"ח	370	15500	-15	-3.9	-42436
סופר אופ (1)	254 תב	9590	-31	-11.7	-31020
לודזיה 0.1	3050	268			+94.0
לודזיה 0.4	2480 תב	1134	-200	-7.5	-3247
ליגת 5שח	273 תב	5680	-28	-9.3	-7280
סיפ גליקו 1.0	— לא נסחר				
מקס 0.1	5380	320	-270	-4.8	-795
מקס 0.5	3000 תב	332	-160	-5.1	-1410
עים 1.0	480	3146	-5	-1.0	-1269
עים 5.0	249	2895			+2715
עים אופציה (1)	233 תב	12287	-15	-6.1	-32442
עים אג"ח להמרה	115.5	23214	-2.0	-1.7	-25284
עמק 1.0	300 תב	9199	-30	-9.1	-20005
עמק אופ 1	175.0 תב	9262	-10.0	-5.4	-12417
פולגת א 1שח	1595 תב	2958	-90	-5.3	-4974
פוליגון א 0.5	9400 תב	563	-600	-6.0	-1006
פרנקו מ"ד 1ש"ח	712	300	-17	-2.5	-1970
גיבור-סבריני	11640	88.0	-369	-3.1	-367
תעש והנדרין 1.0	2550	238	-80	-3.0	-258
פולגת ב 4שח	958 תב	5032	-62	-6.1	-4614

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אשקמן 5.0	— לא נסחר				
אורדן 1ש"ח	8380	299	-70	-.8	-152
אורדן 5ש"ח	7690	100	-40	-.5	-175
אלומיה 1.0	6768	220	-150	-2.2	-500
אלומיה 5.0	5500	195	-100	-1.8	-195
כבלים ש	416	7752	+4	+1.0	+4332
התבוף 1.0	7000	75.0	-30	-.4	-79.0
התבוף 5.0	4504		-160	-3.4	-50.0
התבוף אופ	4154 *	60.0	-300	-6.7	-212
* ביצוע חלקי 58.80%					
דיקה 1.0	3700	27.3	+50	+1.4	+17.3
דיקה 5.0	1710	330	-70	-3.9	-430
קופסאות פח 1ש"ח	4210	2585	-200	-4.5	-6013
קופסאות פח 5ש"ח	3985	369	-210	-5.0	-843
מתכת טרום 1.0	191.0 תב	6650	-21.0	-9.9	-11604
כבלי ציון 1.0	2770	494	-57	-2.0	-731
כבלי ציון 5.0	1322	2517	-50	-3.6	-3415
כבלי ציון אופ 3	700	2561			+2663
מודגן 1.0	— לא נסחר				
מתכת קרמר 1 שח	386	2171	-15	-4.7	-4144
מתכת קרמר 5 שח	190.0	8169	-7.0	-3.6	-14586
נחושתן 0.1	37000	5.0			-5.0
נחושתן 0.5	16500	12.0			-6.0
ספקר פלדה 1.0	2760 תב	1287	-170	-5.8	-2398
קינג 1.0	885	800	-16	-1.8	-725
קינג 5.0	572	2625	-8	-1.4	-2825
קליל 1.0	2370 תב	1324	-200	-7.8	-2558
קליל 5.0	2050 *	398	-119	-5.5	-562
* ביצוע חלקי 94.80%					
קליל אופ	1010 תב	1465	-108	-9.7	-3454
קליל אגח	116.5	7000	-4.5	-3.7	-10979
שלדות 5.0	9890	230	-470	-4.5	-643
תעשיות לכיש 1.0	1140	367	-40	-3.4	-367
תעשיות לכיש 5.0	680	2341	-30	-4.2	-2511

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אליק 0.1	8530 תב	50.0	-870	-9.3	-328
אליק 0.25 ש	4650	415	+30	+.7	+36.0
אליק 0.25 מ	4630 תב	60.0	-280	-5.7	-258
אלקטרה 0.1ש"ח	1841 תב	2636	-140	-7.1	-3121
אלקטרה א 0.5ש"ח	1455 תב	3707	-110	-7.0	-6929
אלקטרה אופ 5	1171	1953			+670
אלקטרה אגח 3	145.5 תב	47500	-8.5	-5.5	-98599
אירית 0.02ש"ח	25300	150	-600	-2.3	-208
כלל תעש אלקטרו	2240	5036	-110	-4.7	-9145
מספקרוניקס 1.0	1390	3524	-60	-4.1	-4731
מספקרוניקס 5.0	1165	4130	-50	-4.1	-7271
פריכטגר 1שח	655 תב	5239	-50	-7.1	-5389
פריכטגר 5שח	502	4560	-26	-4.9	-7560
ציקלון 1שח	2105	250	-105	-4.8	-152
ציקלון 5שח	1280	155			-445
קונסוטיין אירלי 1.	7045		-30	-.4	-30.0
קונסוטיין אירלי 5.	4110	32.0	-50	-1.2	-632
ת.א.ת. מ"ד 1ש"ח	1400	449	-30	-2.1	-631
ת.א.ת. מ"ד 5ש"ח	727	3455	-10	-1.4	-4954
ת.א.ת. אופ 1	18100	63.0	-750	-4.0	-67.0
תדיראן 1שח	756 תב	1216	-84	-10.0	-1230
אלביט 3.0	424340	2.0	-8660	-2.0	-1.0
אלרון 3.0	366420	3.0	-7580	-2.0	-3.0

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
א.מ.כלבנין 1שח	191.0	15821	-8.0	-4.0	-16321
א.מ. בנין אופ א	699	2217	-15	-2.1	-6739
א.מ.בנין אגח א	129.0	75095	-2.0	-1.5	-46241
אקרשטיין 1שח	660 תב	2979	-40	-5.7	-4246
אקרשטיין 5שח	416	1610	-14	-3.3	-6360
אקרשטיין אופ א	590	3189	-20	-3.3	-6761
אקרשטיין אג"ח 1	133.0	68150	-6.5	-4.7	-218126
בר-טון 1.0	1398				
בר-טון 5.0	770	1015	-20	-2.5	-2635
פורמאסבוסט 1.0	8851				+62.1
פורמאסבוסט 5.0	3971 מ		-209	-5.0	-477
מ.ל.מ. 1.0	1050	160			-99.0
מ.ל.מ. 5.0	750				
מודול השק 1שח	543 תב	2267	-40	-6.9	-4497
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר				
מוזאיקה ולפמן 5	14949				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אבן 5.0	1585	3953	-55	-3.4	-5019
אזניאס ב 200.0	2270 תב	120	-130	-5.4	-168
גל תעשיות 1.0	870	2382			+468
גל תעשיות 5.0	690	2898			+395
דקסטר 1.0	2420	68.0	+40	+1.7	+138
דשנים 0.1	4000	75.0	-30	-.7	-150
דשנים 0.5	1820	4709	-80	-4.2	-7624
חיפה כימיקל 10.0	870 תב	9462	-50	-5.4	-21055
ליבסקי 1.0	2760	140	-10	-.4	-140
מכתשים 1.0	8049		-50	-.6	-17.0
מכתשים 5.0	5800		-15	-.3	-350
נקה 1שח	6000 תב	209	-650	-9.8	-358
פנו 1.0	23700	84.0	-900	-3.7	-203
פנו 5.0	19700	112	-1000	-4.8	-204
פריקלאס 1שח	472 תב	10348	-53	-10.1	-14598
פריקלאס אופ 1	190.0	7010	-21.0	-5.5	-14418
קים מ"ד 1ש"ח	4918	30.0			-30.0
ת.נ.ל. 1.0	2050	49.0			+230
ת.נ.ל. 5.0	1834 מ		-96	-5.0	-131
תיא 5ש"ח	4450	1324	-160	-3.5	-1583
[illegible] 10.0	33000	147	-1489	-4.3	-223
תור א 5.0	9794 *	22.0	+97	+1.0	+64.0
* ביצוע חלקי 55.00%					

(המשך)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
טבע 0.01 ש"ח	13800	376	-430	-3.0	-451
ים המלח 1שח	— הפסקת מסחר				
פטרוכימיים 10.0	647 תב	4863	-35	-5.1	-14568

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
כתר 1שח	244 תב	8273	-16	-6.2	-19073
רשפון 1.0	8800	16.0	-210	-2.3	-84.0
רשפון 5.0	5402		-200	-3.6	-24.0
ת.מ.ד. 1.0	8999	195	-1		-276
נאה 1שח גבהה	1556 מ		-81	-5.0	-2003
לבידי אשקלון 1.	565 תב	6191	-63	-10.0	-9026
טולס ב 0.5	51900	12.0			-39.0
סקאנטיה 1.0	3150	144	-120	-3.7	-307
רים-1 0.1	402	3150			+57.0
רים 0.4	260 *	2250	-29	-10.0	-3145
* ביצוע חלקי 61.40%					
תעל ב 0.2	15000 תב	92.0	-995	-6.2	-99.0
מפעלי ניר 10.0	381582	22.0	-12818	-3.3	-21.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אבירן 1.0	419	2650	-11	-2.6	-2917
אבירן 5.0	200	2134			-120
המישור יהד 1שח	3240	24.0	-20	-.6	-25.0
ה.בנפלק 1שח	1690	5.0	-37	-2.1	-143
ה.בנפלק 5שח	1185	385	-50	-4.1	-535

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
כור בכ 1.0	12199	800	-276	-2.2	-1032
מרכזית ב 0.1	10739	104	-361	-3.3	-11.0
כלל תעשיות 1 שח	224	60548	-11	-4.7	-59560

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אוניק ש	7799	80.0	-100	-1.5	-169
איקוטה 1שח	74.0	37955			+24059
אלבר ע"ש 1ש"ח	1520	545			+94.0
אלבר מ	1520	26.0			-26.0
אלרן מ	1100 *	280	-41	-3.6	-220
* ביצוע חלקי 87.50%					
אמישר בכ 1.0	1169	385	-21	-1.8	-879
אמיק 1.0	— לא נסחר				
אמיק 5.0	— לא נסחר				
גולדה השקעות 1שח	1090	177	-15	-1.4	-277
גולדה אופ' (1)	808	174			-174
גולדה אג"ח	105.0	5000	-2.0	-1.9	-22000
דנבאר 1ש"ח	740	1228	-23	-3.0	-778
דנבאר 5ש"ח	564	1990			+1689
חברה לישראל 1שח	4300 תב	5976	-400	-8.5	-15700
חברה לישראל 5שח	4167 תב	2506	-463	-10.0	-4129
הלפמן 0.1	122080				
הלפמן 1.0 ש	21105 תב	195	-2345	-10.0	-378
אמפא א 0.5	22250 תב	29.0	-2470	-10.0	-166
פועלים השק 1ש"ח	860 תב	8661	-49	-5.4	-29910
מודל השק ש	31800	9.0	+255	+.8	+3.0
סחר השק אגח 124	12201 *	9.0	+122	+1.0	+33.0
* ביצוע חלקי 69.20%					
חירון מ"ד 1ש"ח	2400	80.0	+24	+1.0	+60.0
חירון מ"ד 5ש"ח	1315	630	-30	-2.2	-761
ישום 1ש"ח	226	21450			-19485
יצוא ש	13000	307	-400	-3.0	-307
ירדן א 0.1	1764	249	-36	-2.0	-384
כלל ישראל 50.0	1190		-30	-2.5	-84.0
לנדאו 1שח	1805 מ		-95	-5.0	-815
לנדאו 5שח	703 תב	1609	-384	-35.3	-1680
מגור 1שח	520	1250			-580
מגור א 5שח	392	530	-8	-2.0	-80.0
מגור אופ ב	239	408	-3	-1.2	-4618
מגור אג"ח 1	117.5	880			+520
עת השק ב 0.1	3500 *	108	-99	-2.8	-151
* ביצוע חלקי 88.50%					
עת השק ב 0.5	1920 *	114	+20	+1.1	+21.0
* ביצוע חלקי 84.40%					
פמה א 0.1	7623	40.0			-313
פמה 0.5	5550	210	-143	-2.5	-619
פריון ב 0.2שח	13732 מ		-722	-5.0	-2448
קרדן 1שח	96.0	71092			-6318
קרדן 5שח	75.0	22090	-2.0	-2.6	-19590
קרדן אופציה (1)	55.0	148374			
			-1.0	-1.8	-14703
קרדן אג"ח	99.5	66734	-1.0	-1.0	-95884
אידיבי פתוח 2.0	9600	616	-384	-3.9	-729
אלרן ע"ש 1ש"ח	1039	2399	-60	-5.5	-4930
דיסקונט השק ש	2433	1217	-125	-4.9	-982
כלל ישראל 10.0	1200	4918	-70	-5.5	-5241
פז הסק ש	3000	492	-140	-4.5	+32.0

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
גוית מ	— הפסקת מסחר				

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
דלק חיפושים 1.0	3791	495	-80	-2.1	-463
דלק חיפושים 5.0	2470	925	-10	-.4	-200
דלק [illegible]	2.580	3015	-60	-3.2	-10746
פז חיפושי נפט	27300	141	-900	-3.2	-199
יו.א.צ. 5.0	485 תב	55706	-88	-15.4	-250974
מ.נ.ן. 1.0	5288 תב	62.0	-300	-5.4	-156
מ.נ.ן. 5.0	2510	415	-109	-4.2	-610
פראויל ב 0.03שח	6365 מ		-335	-5.0	-50.0
נפטא ש	229000 תב	2.0	-80000	-7.5	-6.0

רשימה מקבילה

מסחר ושרותים, מלונאות ומחשבים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
בני הדר 1ש"ח	164.0	26750	-8.0	-4.7	-59538
בני הדר אופ (1)	110.0	17850	-5.0	-4.4	-36858
רשף מ"ד 1ש"ח	821	100	-11	-1.3	-400
תבל מ"ד 1ש"ח	560 תב	2836	-25	-6.2	-3704

נדל"ן, בינוי וחקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אבנתים 1ש"ח	6650 תב	284	+480	+7.8	+149

תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	עודף היצע-ביקוש
אלקטל 1שח	160.0	5200			-7300
אלקטל אופ' (1)	73.0	18750			+16933
בלין 1ש"ח	— הפסקת מסחר				
באבוד טכנולוגיה	127.5	19062			-5007
פו-תן 1ש"ח	480	5109	-10	-2.0	-5109

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5492.92	5472.33
אבטחה	524.87	518.57
אגוד	253.96	249.10
אדיר	1690.01	1657.07
אדם	2724.69	2671.85
אפיר	1958.3	1920.18
אור	453.18	443.84
אורין	150.13	147.16
אורלי	272.95	271.15
אורן	808.69	792.92
אייל	3930.41	3854.91
אדירים	5585.77	5463.37
איתן	756.37	741.22
אלון	610.00	597.47
אלמוג	680.55	667.26
אנליסט	103.53	101.20
ארז	362.28	355.29
אש	175.02	171.16
אשל	183.57	180.01
אתרוג	252.66	250.19
בדולח	2673.50	2622.18
ברוש	552.27	546.62
ברק	548.97	538.26
ברקת	310.23	308.79
גביש	1585.66	1555.11
גבע	1108.06	1092.70
גורן	441.28	432.96
גיא	10142.99	9992.98
גיל	3386.94	3324.69
גלית	628.87	621.29
דוכבן	405.42	401.37

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
דוכיפת	507.43	497.54
דולב	246.61	241.54
דורון	1529.77	1500.96
דותן	268.76	263.55
דליה	589.11	578.59
דרור	375.02	368.43
דקל	443.76	435.39
הדס	412.43	408.77
הדר	541.27	531.97
זהבית	2758.02	2699.81
זוהר	20904.93	20600.91
זיו	19423.94	19142.88
זמיר	532.30	521.98
חוחית	163.80	160.20
חלוף	135.56	134.97
חלמיש	215.08	214.10
חן	144.86	144.28
טופז	1484.96	1453.13
טל	6172.35	6134.37
יובל	442.89	434.43
יהלום	2503.56	2455.46
יהודית	401.75	397.90
יערה	434.28	425.02
כוכב	358.78	351.88
כחל	139.75	137102
כלנית	648.10	636.50
כספית	263.44	262.19
כרמל	151.61	148.60
כתר	1225.22	1199.36
להט	4859.10	4769.12
למשקיע	123093.83	121076.12

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
לפיד	431.50	426.25
לקט	1860.60	1823.35
לשם	350.76	349.13
מבחר	1289.11	1264.57
מבטח	3786.66	3752.38
מגד	261.16	257.42
מגוון	3701.37	3667.66
מגל	399.90	396.44
מור	1990.61	1962.59
מורג	931.89	923.21
מנחה	26473.86	26040.21
מיטב	1003.57	984.27
מעוף	4730.07	4641.50
מעיין	772.87	758.41
מקסם	354.42	352.79
מרגלית	1521.37	1491.21
מרותי	118.81	118.44
מרום	1293.75	1268.88
נגה	28844.53	28434.85
נכסי	326.11	324.75
נוגע	513.03	502.70
נילי	6593.48	6501.26
נביון	673.21	660.93
נהלה	139.84	137.89
סלע	346.09	344.48
סגנית	513.39	503.37
סער	403.70	396.34
ספיר	188.19	188.17
עדיף	387.42	380.24
עידית	819.18	815.61
עידן	486.68	479.78

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עבר	1509.96	1283.02
עוזר	2567.85	2547.69
עפרוני	480.90	470.32
ערמון	138.42	135.85
פז	1739.23	1705.96
צבר	586.83	575.31
צופית	497.76	488.02
צוק	123.60	122.12
צביר	1089.09	1066.92
צמיחה	546.75	539.97
צבית	1905.02	1869.21
קלע	2390.77	2378.85
רבית	18808.83	18656.77
רימון	127.96	127.71
רקפת	818.48	805.12
רשף	417.78	409.03
שבים	432.75	424.42
שהם	338.79	336.08
שירה	453.27	450.13
שביט	392.11	384.48
שגיב	872.33	860.88
שמם	926.99	899.01
שקד	185.56	181.95
תאנה	258.69	256.42
תדהר	583.81	580.90
תירוש	528.56	522.15
תמר	231.78	227.42
תפוח	190.96	189.67
תרשיש	1505.85	1476.62
תשרי	511.85	509.08

לאון צרפתי ז"ל

בשבועות האחרונים מתנהלים מאבקים על תנאי עבודה במשק הישראלי, ראוי היה לשמוע את דעתו השקולה וההוגנת של לאון צרפתי ז"ל. אמנם לא היה מנהיג. אולי פרח פעם כחבר ועד לפרק זמן מסוים במקום עבודתו "מבטחים" – מוסד לבטוח סוציאלי של העובדים בע"מ. אבל הוא איננו. הוא נפטר בשעת עבודתו.

כאשר ערך העבודה הולך ומתדרדר מיום ליום, כדאי להזכיר אדם זה, הצעיר יחסית, שבשבילו כל רגע בעבודה שבתום, נחשב לנצחיה. התמזל לי המזל הכותי להיות גיסו. הוא נשא את אחותי לאשה ונולדו להם שני בנים. הצלחתי ללמוד את האיש המופנם הזה אשר קימץ במלים. הירבה בשתיקה והסתכל על סביבתו מנקודת מבט פילוסופית.

אחד הדברים אשר אפיינו אותו היה הכבוד לכל תפקיד שמילא. שנים עבד ב"מבטחים" ואין אני זוכר שהוא איחר לעבודה או נעדר ממנה. הערך העצום שייחס לעבודה לא אפשר לו לעשות זאת. לפעמים הקריב את בריאותו, ואת האפשרות ללוות את ילדיו לחופש, לטורה, לטבול בית-הספר. הוא היה בוחם כל הדך שדבר זה לא ייעשה בשום פנים על חשבון זמן העבודה. הייתי מכנה אותו כטנון, בכל הקשור לעבודה. הוא לא הבין איך אחרים מסוגלים לנהוג בקלות דעת בעבודתם.

יליד תורכיה זה שהגיע ארצה בגיל 19, יתום מאב ואם, נקלע אל תוך מלחמת השחרור, שרת ביחידה קרבית עד גיל די מתקדם. מעולם לא התחמק משירות מילואים ולא עלה על דעתו לקבל רחייה או העברה, וכעסו פרץ החוצה כאשר אחרים ניצלו כל מיני "סידורים" – כדי להשתחרר.

אם היה קיים מוסד שהיה בוחר באנשים ואנשי מופת העבודה כאנשים שהם מליץ צדיקים של "הסרביל הכחול" הנוהד – לאון צרפתי היה צריך להבחר כאחד מ"ליץ" אלה. אילו היו לנו רבים כמוהו, פני המשק והחברה הישראלית היו נראים אחרת לגמרי.

ב־7 בפברואר 1987 שבת קודש, בן 57, נלקח אל המוות לאון צרפתי ז"ל. רק 36 שעות נתן לאחרים לטפל בו.

שלמה אבוטבול
תל־אביב

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא עוד
גליון מיוחד של דבר השבוע
בחום הקיץ
דני קרמן, עליזה ולך, אהוד מנור
רגע לפני הרגע האחרון
משבר גיל הביניים בקיבוצים
שמעון ויים
יצחק בקינר, אמריקה 87'
חגי אשר, אמיר אורן, אמנון דנקנר, יצחק רועה, טלי זלינגר, דרור שרביט,
ש. אבק
ראול טייטלבאום, יעל פישביין, ברוך דגון, סמדר גולן, מייק לוין, מורי פז, יגאל תומרקין
דן בן אמוץ
בהפירות הלשון
מהשבוע ב דבר השבוע
להשיג בכל הקיוסקים בארץ

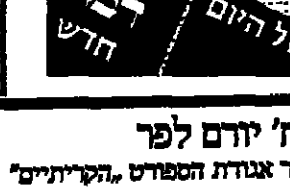

ביום ראשון ד' אב תשמ"ז
יום השנה לפטירת חברתנו
יפה ניב ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה בשעה 5.00 אחה"צ
בבית העלמין ביגור.
המשפחה ובית יגור

לח' יורם לפר
יו"ר אגודת הספורט "הקריתיים"
משתתפים באבלך בהילקח
אביך ז"ל
גיורא פישר
יו"ר ועד קרית חיים
סגן ראש העיר חיפה
חברי הנהלת הקריה ומועצתה

אנו מודיעים בצער על פטירתו
של חברנו לעבודה
אפרים כשאיוף ז"ל
תנובה כנף מחוזי חיפה
ההנהלה והעובדים

לאברהם זילברברג
משתתפים בצערך במות אמך
קלרה ז"ל
ההנהלה ועובדי חימופלסט עפולה

קרא מחר ב ידיעות אחרונות
פרופיל של עיתונאי:
• חברים כותבים על אהרל'ה בכר
משפחת טאיץ: מלח הארץ
• אביבה שאבי
ריגול סובייטי בישראל. ספר חדש
• איסר הראל
מחתרת יהודית ב־52': האם בגין ידע
• יגאל סרנה
סוף מושב הכנסת. כמה הם שווים
• חיים שיבי
יהודית אוריין על אנה בק
אריה אבנרי על יעקב פלקון
עשי ויינשטיין על אגדת טורנדוט
שייקה אופיר פרופיל וראיון
• עמנואל בר־קדמא

מודדים של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת, וזיוה יריב
המוסף לתרבות, ספרות ואמנות בעיצוב החדש: ראיון עם ההיסטוריון הגרמני קרל דיטריך בראכר – יעקב שביט, בזן; על לשון המבקרים – נתן שחם; שירי תל־אביב של רוני סומק – נילי כרמל (פלומין)

משק וכספים

בעריכת מוריה אבימלך

קבוצה בנקאית ראשונה מפרסמת דוחות חצי שנתיים:

„הבינלאומי" הרויח 23 מיליון שקל תשואה נטו להון 16.7%

הרווח לפני מס גדל ל־55 מיליון שקל

מאת סופרת „דבר"

הבנק הבינלאומי הרויח במחצית הראשונה של 1987 – 23 מיליון שקל (14 מיליון דולר) לאחר מס, תשואה נטו להון של 16.7%. הרווח גדל פי 2.5 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מס הסתכם ב־54.8 מיליון שקל (34 מיליון דולר) גידול של 73%. התשואה ברוטו על ההון העצמי היתה בחישוב שנתי 40 % במחצית הראשונה של השנה שעברה היה הרווח לפני מס 31.7 מ' שקל.

הגידול ברווח הנקי נבע גם מירידת שיעורי המס: המסים על ההכנסה חושבו על פי תיקון מס. 72 לפקודת מס הכנסה שלפיו הוקטנו שיעורי המס החלים על תאגידים בנקאיים מ־66.1% ל־52.2%. המסים על ההכנסה במחצית הראשונה של השנה היו 56.8% מהרווח ברוטו לעומת 70.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההון העצמי של הבנק גדל ל־296 מיליון שקל (184 מיליון דולר) בסוף יוני 1987, גידול של 7.3%.

סה"כ המאזן גדל בתקופת הדו"ח ב־6%. פקדונות הציבור גדלו ב־9.3%. ההלוואות לציבור גדלו ב־12.1%.

יחס הון עצמי/מאזן הוא הטוב במערכת הבנקאית ועומד על 6.2% אחוזים.

הבנק הבינלאומי ערך לאחרונה כמה מבצעים לעודד לקוחות להרחיב פעילותם העסקית, להצטרף לתוכניות החסכון של הבנק ולהשקיע בקרנות הנאמנות שהוא מנהל.

שלום זינגר: גם בהשוואה לעולם

סבב מינויים נוסף בבנק ישראל

ד"ר אמנון גולדשמידט יהיה המפקח על הבנקים

אבי בן־בסט מונה למנהל מחלקת המחקר • כתחליף למשנים מונו גליה מאור, דוד קליין ומרדכי פרנקל לחברי ההנהלה המצומצמת

מאת אמנון אטר

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו ביצע סבב נוסף של מינויים בנוסח „כיסאות מוזיקליים".

שורת המינויים האחרונה היא השלישית המתבצעת בבנק מאז כניסתו של ברונו לתפקיד, לפני כשנה. סמוך לכניסתו לתפקיד הנגיד מינה ברונו את יצחק רהב למנכ"ל הבנק והקים הנהלה מצומצמת בת חמישה חברים. לפני כמספר חודשים נאלץ מנהל מחלקת מטבע־חוץ ישראל איגרא להתפטר מתפקידו ובאותה הזדמנות החליפו כמה מנהלי מחלקות וסגני מנהלי מחלקות תפקידים ביניהם לבין עצמם. בנוסף לכך התפטרו מתפקידם במרוצת החודשים האחרונים מנהל המחלקה המוניטרית ויקטור מדינה ומזכיר הבנק שמואל בליצקי. את מדינה החליף ד"ר דוד קליין מבנק לאומי.

אמנון גולדשמידט: המפקח על הבנקים

סבב המינויים החדש בונה הנהלה מצומצמת, כתחליף למשנים, שהנגיד החליט לא למנות, כפי הנראה משום שמינוי משנים מחייב אישור ממשלה.

המפקחת על הבנקים גליה מאור פורשת מתפקיד המפקחת על הבנקים והתמנתה כאחראית לתיכנון ולמבנה מערכת הבנקאות. החל מ־1 בספטמבר המפקח החדש הוא ד"ר אמנון גולדשמידט המשמש כיום כסגנה. מנהל המחלקה המוניטרית מרדכי פרנקל יהיה אחראי למחלקות המחקר ומטבע־חוץ וגם כאן יוחלף אותו החל מ־1 לאוגוסט סגנו, ד"ר אבי בן־בסט. מנכ"ל הבנק יצחק רהב ישמש אחראי למזכירות הכללית, מינהל מילוות המדינה ומחלקות המטבע והמיכון.

לאחר סבב המינויים הזה עדיין נותר לנגיד לאייש את תפקיד מנהל המחלקה המוניטרית.

גליה מאור: פורשת מפיקוח

הממשלה עוברת לשבוע עבודה מקוצר

מאת אמנון אטר

ועדת השרים לכלכלה החליטה השבוע לאפשר לשתי חברות ממשלתיות לעבור לשבוע עבודה בן חמישה ימים, המדובר בחברות „פוקר" מעפולה ותה"ל הפועלת בעיקר בשלוש הערים הגדולות.

ועדת השרים הסמיכה את הנהלות החברות לנהל משא ומתן על מעבר לשבוע עבודה מקוצר, בתנאי שלא יחול שינוי במספר שעות העבודה השבועיות ובכפיפות לאישור רשות החברות הממשלתיות. בשתי החברות יופעל שבוע העבודה המקוצר לתקופת נסיון שבין חצי שנה לשנה. בשתי החברות מועסקים 725 עובדים והם מצטרפים לשלושים אלף עובדי החברות הממשלתיות שכבר עובדים חמישה ימים בשבוע.

בין החברות הממשלתיות שהנהיגו כבר שבוע עבודה מקוצר נמנות התעשיה האווירית, בתי הזיקוק ומרכזית חברות הבת של קונצרן כימיקלים לישראל.

שוק אפור / דן שלם

הורדת הריבית לא הגיעה לשוק האפור

בשוק הכספים לא היתה השבוע כל פעילות יוצאת דופן: הורדת הריבית השקלית על ידי בנק ישראל, לא הוזילה את המחירים בשוק האפור. המנכים חוששים מגידול במספר השיקים המתגלגלים ואינם נפרעים ולפיכך רק לווים מועדפים מקבלים הלוואות בריבית חודשית של כ־3.5%, בעוד ששכיחות ביצוע הניכיון היא בריבית של 4% ויותר, ועד 6% במקרה של סיכון ענפי או ספציפי.

בתחום האשראי הצמוד היתה השבוע עליה קלה בשעורי הריבית, וחברות הביטוח הצליחו בבספר עסקאות גדולות ל־5 שנים להשיג תשואה שנתית של 8%, ובמקרה מסוים אף יותר. ההערכה היא כי לא צפוי מוסד באמצעי סיכון, אך מנגד הביקוש עשוי לגדול כל עוד הריבית השקלית תישאר בה גבוהה מעבר לתחזית האינפלציה. לפיכך מעריכים כי שעורי הריבית הצמודה ישארו סביב רמה של 8־7.6% למלווה בעיסקאות גדולות ובין 10.5־13% ללווה.

כיום פעילים בשוק כמלווים חברות בורסאיות שגייסו כסף באחרונה, חברות ביטוח, קרנות בהקר בשוק הדולרי, החברה לישראל וקונצרנים אחרים. בין הלווים נמצאים הקיבוצים הבודדים.

השבוע נטלו קיבוצים הלוואות על בסיס אופציונלי של בחירה בין ריבית 13% דולרית או 11% כאשר הריבית והקרן צמודות למדד. המדובר כמובן באופציה הגבוהה מביניהן. בבנק נדרשים חלק מהקיבוצים לשלם בין 10.5%־11 על הלוואה אך הלוואה בשוק האפור אינה סוגרת מקורות מימון בנקאיים בבירה ויידרשו בעתיד. לעובדה זו יש חשיבות רבה, כיוון שנודע על מספר גופים שלקחו מספר ערבויות בנקאיות גם כשלא נזקקו למימון מיידי וזאת כדי לסמוך על מקור המימון בעל קשיחות רבה לעת צרה. על פי נסיון העבר הבנקים בקיאים בכל שיקולי רווחיות לצמצם בערבויות על פני צמצום בהלוואות או במקור אשראי.

לגבי המימון הדולרי לכאורה ירדה הריבית עד לכ־12% אך בדרך כלל נעשו עיסקאות בשיעורי ריבית בין 14%־15%, כאשר הורדת התשואה במניית ההסדר לא עזרה במיוחד ללווים.

לחברות בערבות גוף הסתדרותי נכון כ־3.3% על בסיס הרבי"ע, השכרות היו תמורת סובין טסוספו, כלומר, דרגת בטיחות לחוב גבוהה. לעומת זאת, סרבו גופי מימון לתת הלוואה כנגד ערבות של חברות בת של קונצרן תעשייתי הסתדרותי.

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית	בטוחה
אשראי שקלי	עד שנה	פריים + 0.3% פריים + 0.6%־0.7	ערבות בנק ערבות גוף גדול
נכיון שיקים	עד 90 יום	בין 3.5%־6 מרבית העיסקאות בריבית ממוצעת של 4%	מבטר שיקים
מימון צמוד	5 שנים	המלווה בין 8־7.6 אחוזים לווה בין 10.5 – 12 אחוז	פקדון בנק
מימון צמוד מימון דולרי	10 שנים עד שנה	מלווה 8% 12־15 אחוז העיסקה השכיחה נעשית ב־14% (עלות ללווה)	פקדון בנק ערבות בנק
אשראי בנקאי פרטי	תלוי בתקופת הבטחונות	פריים בתוספת 0.75 ועד 1.5 אחוז	בדרך כלל תכנית חסכון
עסקי	ללא הגבלת זמן בתקופה	פריים בתוספת בין 0.6 ל־1.5 אחוז	בטחונות שונים בבנק לאומי ניתן לקבל אשראי עסקי לטווח קצר בריבית של פריים בתוספת 1 אחוז.

משרד התעשייה מתנגד לכוונת מפעלי ים המלח לייבא משאבות

מאת דני גוב

משרד התעשייה והמסחר מתנגד לכוונתה של החברה הממשלתית "מפעלי ים המלח" הנמנית עם קונצרן "כימיקלים לישראל" לרכוש משאבות בסכום של 51 מיליון דולר כתוצרת מפעל בחו"ל. הנהלת המשרד דורשת כי חברה זו, שהיא חברה ממשלתית שבאחריות משרד זה, תרכוש משאבות בתוצרת מקומית.

מפעלי ים המלח מנהלים בזה מספר חדשים מו"מ לרכישת משאבות שיותקנו בכמה מהפרוייקטים של החברה בשווי העולה על 15 מיליון דולר. לקראת ההתקשרות פנתה החברה לסורת ספקים הן מקומיים והן זרים וקיבלה הצעות, שאחת מהן היא הצעה של חברה זרה וכוללת מימון מסובסד המוזיל את מחיר המשאבות לעומת התוצרת המקומית.

ואולם בצמרת משרד התעשייה מב"ים התנגדות לכוונת מפעלי ים המלח לרכוש את המערכת המיובאת. בדיונים שהיו בענין זה הן אצל השר שרון והן אצל המנכ"ל צוין הצורך בעידוד התעשייה המקומית.

מנכ"ל המשרד, יורם בליזובסקי, אף הודיע אתמול להנהלת מפעלי ים המלח, כי הוא רואה את תפקידו של המשרד לעודד רכישת תוצרת מקומית במיוחד על ידי חברות ממשלתיות. הוא קובע כי עמדה זו היא לא רק מדיניות ממשלתית מובהקת, אלא מדיניות של קונצרן כימיקלים לישראל. מה גם שהעדיפות הניתנת למערכות המיובאות נובעת ממימון מסובסד. לכן, אומר בליזובסקי, על מפעלי ים המלח לנהל מגעים עם יצרנים מקומיים ולהגיע לסיכום עימם על רכישת המערכת מתוצרת מקומית.

מנהלי קרנות הנאמנות יקימו עמותה לייצוג וגיבוש מדיניות

מאת מאיר תדמור

מנהלי קרנות הנאמנות, עומדים להקים עמותה שתעסוק במדיניות הכוללת של הקרנות, ייצוגן כלפי מוסדות שונים, הבורסה, הרשות לניירות ערך וגורמים ממלכתיים אחרים.

בעמותה יהיו חברים כל מנהלי הקרנות שליד הבנקים וקרנות של גורמים אחרים, ברוקרים ומנהלי קרנות עצמאיים.

ההתארגנות באה בעקבות הצעת חוק חדשה שהכינה הרשות לניירות ערך שמטרתה לעדכן את חוק ההשקעה בקרנות הנאמנות משנת 1961.

מנהלי הקרנות טוענים, כי הצעת החוק מחמירה ומטילה הגבלות על פעולות הקרנות, שלא ניתן להיות עימן והעלולות לגרום הפסדים למשקיעים. מנהלי הקרנות אינם חולקים על הצורך בתקנות חדשות וברורות ועל אימוץ הכללים הוולונטריים על פיהם פועלות הקרנות, במסגרת החוק.

בין היתר טוענים מנהלי הקרנות נגד התקנות המוצעות שיחייבו אותם להחזיק שיעורים גבוהים יחסית מנכסיהם, בנכסים נזילים, הגבלות מחמירות על גובה האחזקה בנייר ערך אחד.

מנהלי הקרנות יפנו אל הרשות לניירות ערך ולבנק ישראל לאפשר להם השקעות בניירות ערך זרים, מניות הנסחרות בבורסות של ניו יורק ולונדון וכן אג"ח ממשלתי של האוצר האמריקאי והבריטי, בשיעור מסוים מכלל נכסי הקרנות.

ככל הנראה יעמוד בראש העמותה יוסף ילון, מנהל קרנות לאומי פיא, מנהלת הקרנות הגדולה ביותר.

חברות הביטוח מציעות ביטוח דירות ללא סיכוני רעידות אדמה

כחלופה להעלאת השתתפות עצמית או העלאת תעריפים

מאת מאיר תדמור

חברות הביטוח דורשות לאפשר להן הנהגת פוליסת ביטוח אופציונלית שלא תכלול סיכוני רעידת אדמה.

הפרמיה הנגבית היום במסגרת ביטוחי דירות על סיכוני רעידות אדמה מגיעה ל־15 מיליון דולר בשנה, שרוב רובה הוצאה במט"ח למבטחי המשנה בחו"ל.

יו"ר איגוד חברות הביטוח אלפרד גולץ אומר, כי העלאת ההשתתפות העצמית ל־5%, היא חלופה טובה היכולה להקטין את ההוצאה ב־25% מכיוון שהסכום שבסיכון יורד.

עתה מתנהל מו"מ עם המפקח על הביטוח לשינוי הפוליסה ובכל הנראה עד סוף השנה היא תשונה. המפקח מסרב להעלות את תעריף הביטוח, אף כי החברות טוענות, כי הגביה בגין סיכוני רעידות אדמה היא רק מחצית מהעלות והתשלומים למבטחי המשנה.

ועדה בראשותו של יהודה דרורי הממונה על שוק ההון והביטוח באוצר בוחנת עתה את הנושא והיא אמורה להגיש את מסקנותיה תוך כמה חודשים.

דיסקונט ניו־יורק יגייס 20־30 מיליון דולר בארה"ב

מאת סופרת „דבר"

ישראל דיסקונט בנק אוף ניו־יורק, חברה בת של בנק דיסקונט לישראל בע"מ, עומד בפני השלמת משא ומתן למכירת שטרי הון של הבנק, לגורמים פיננסים בארצות הברית, בהיקף 20–30 מיליון דולר. שטרי ההון הם לתקופה של 10 שנים.

בהתאם להוראות חוק הבנקים של ארה"ב משמשים שטרי הון אלה כחלק מההון המשני של הבנק. גיוס ההון יסייע לבנק להגדיל את היקף פעילותו בארה"ב, דבר שנמנע ממנו עד כה בעקבות הצורך לשמור על הלימות הון בשעורים הנדרשים ע"י הרשויות בארה"ב.

כמו כן, תגדיל פי אי סי – החברה הכלכלית לישראל את השקעתה בהון הבנק בהיקף של כ־4 מיליון דולר. פי אי סי, כידוע, מחזיקה היום ב־18% מהון הבנק.

בנק דיסקונט התכוון לגייס הון בבורסה בישראל אך בקשתו לא אושרה ע"י האוצר כיון שהוא נכלל בהסדר המניות.

עוזיה גליל: להפוך את התעשיות המתוחכמות לחברות רב־לאומיות

רק המפעלים הבטחוניים בישראל מסוגלים לגדול בקצב ניכר ולדחוף את היצוא

מאת דני גוב

הניידות שתיווצר בין ישראל והעולם הטכנולוגי בחו"ל תגרום לכך, שיווצר גם בארץ בערך טכנולוגי בינלאומי, שיקל מאוד על ישראלים לחזור ולהקלט בעבודה שבהן אתגרים טכנולוגיים ותנאים כספיים הדומים לאלה שבחו"ל. כדי לפתות ישראלים שירדו, בעיקר לארה"ב, צריך להקים מסגרות ומוקדים בחו"ל שמהם ניתן יהיה להזין את הפעילות בארץ, הן בידע השיווקי הדרוש והן במשאבים הכספיים הדרושים. כך מעריך עוזיה גליל, יו"ר קונצרן האלקטרוניקה "אלרון".

לדעת גליל, התעשייות המתוחכמות בישראל חייבות לעבור שינוי קונצפציה ויש להפכן לחברות רב־לאומיות.

"מדינה קטנה ומרוחקת מהשווקים העיקריים לא תצליח להשיג יצוא של מיליארדי דולר לשנה, אם תמשיך לנהוג ולחשוב במושגים כיתנים של חלוקה פיזית בין פיתוח, ייצור, שיווק והחזקה, מטיקולים הנסכמים יפה, אך שאין בהם כדי לתרום לתכנון תעשייה מצליחות בקנה מידה בינלאומי", אומר גליל.

המפעלים בארץ, היכולים לגדול בקצב ניכר מבחינת התכנית שלהם, הם רק המפעלים הבטחוניים. אולם דווקא לגביהם קיימת בעיה פוליטית־בטחונית מבחינת אפשרויות היצוא. מעבר לתעשיות אלה אין בארץ מפעלים היכולים לייצר מוצרים בדינמיקה כזו, שתוך מספר שנים תביא לגידול משמעותי של כלל היצוא הישראלי. לכן, אומר גליל, יש לעבור במערך טכנולוגי בינלאומי, תוך הבנה שזוהי יחידה עולמית גדולה אחת.

תשלום ריפוי שיניים בקופ"ח כללית באמצעות ישראכרט

חברת ישראכרט וקופת חולים כללית הגיעו להסדר המאפשר לשלם עבור טיפול שיניים במרפאות השיניים של הקופה בספר תשלומים באמצעות כרטיס ישראכרט.

המדובר בתשלומים שקליים לא צמודים – החל מ־3 תשלומים על סכום מינימום של 250 ש"ח ועד למספר גדול יותר של תשלומים על סכומים גבוהים יותר.

ניתן לשלם במסגרת הסדר זה באמצעות כרטיס ישראכרט בכל 265 היחידות הדנטליות הפועלות ב־65 מרפאות שיניים של הקופה ברחבי הארץ.

לאומי ושות' הרויח 1.8 מיליון שקל

הרווח הנקי של לאומי ושות' בנק להשקעות מקבוצת בנק לאומי, הגיע במחצית הראשונה של השנה ל־1.8 מיליון שקל, פי שלושה מהתקופה המקבילה אשתקד. בנק לאומי ושות' עוסק בניהול חיתום הנפקות, יעוץ למיכון והסדרי מימון, עריכת סקרים ובדיקות כלכליות וניתוחים של שוק ההון.

הצרפתים משקיעים במניות

מאת מוריה אבימלך

בעיות הכלכלה והרווחה בצרפת נשמעות מוכרות: אין השקעות בתעשייה, הגידול ביבוא מוצרי צריכה הביא, לראשונה מאז מלחמת העולם, לגרעון במאזן המסחרי. הוצאות הבריאות הרקיעו. הפנסיות נשחקו באינפלציה. כך זה נשמע מפי חברת הפרלמנט הסוציאליסטית ושרת התעשייה לשעבר אדית קרסון, המבקרת עתה בארץ.

הצרפתים משקיעים בפיננסים ולא בתעשיה. מכירת חברות ממשלתיות הביאה ל„בום" בשוק המניות אך לתעשייה הכסף לא מגיע. השקעות אלו, אומרת חברת הפרלמנט הסוציאליסטית, אדית קרסון, לא מגדילות את התוצר התעשייתי ולא את התעסוקה. הכסף לא נכנס לחברות אלא לתקציב הממשלתי ומשמש להפחתת מסים. מס ההכנסה בצרפת הוא הנמוך באירופה. הממשלה השמרנית הפחיתה מסי הכנסה והעלתה מסים עקיפים ובכך הטיבה עם בעלי היכולת. הנימוק היה שהורדת מס ההכנסה תגביר מוטיבציה לעבוד ולהשקיע אך לא כך קרה.

פגשתי את אדית קרסון בלובי של מלון שרתון בתל־אביב, זמן קצר לאחר שחזרה מלאת חוויות מביקור בקיסריה. באותו בוקר פגשה את מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, והיא מעודכנת בנושאים הכלכליים והחברתיים העומדים על סדר היום הצבורי שלנו. היא שמעה על הויכוח סביב שבוע של 5 ימי עבודה ומתקשה להבין את ההתנגדות להנהגתו. בשנת 1984 עברו בצרפת משבוע עבודה של 40 שעות לשבוע של 39 שעות. מתי עברו ל־5 ימי עבודה? זאת היא מתקשה לזכור. המעבר אירע שנים רבות לפני שנכנסה לחיים הצבוריים.

אדית קרסון, ד"ר לדמוגרפיה, ראש העיר שטלרוא, מקורבת לנשיא מיטראן מאז הצטרפה למועדון המדיני שהקים ב־1985. היתה חברת הצוות המוביל בו עד להקמת המפלגה הסוציאליסטית החדשה. זו השנה השביעית שהיא חברת פרלמנט. לפני שבע שנים התמנתה לשר, תחילה שרת החקלאות ואחר כך שרת התעשייה. בשנתיים האחרונות מכהנת בצרפת ממשלה שמרנית בראשות שיראק בעוד הנשיא סוציאליסט. בשנתים אלו ממלאת קרסון תפקיד שר תעשייה במעין „ממשלת צללים" של המפלגה הסוציאליסטית" לצד תפקידה כראש העיר בת 40 אלף התושבים ותפקידים צבוריים שונים שהיא ממלאת. לאחרונה הקימה מועדון של תעשיינים צרפתיים בכירים בשם „אקספורט פלוס" שנועד לחזק את הקשרים בין חברות תעשייה צרפתיות לזרות.

בעיות הכלכלה והחברה בצרפת נשמעות מוכרות: גידול ביבוא מטריד היום את צרפת. הגידול ביבוא נבע מגידול הצריכה הפרטית כתוצאה של הפחתת מס הכנסה על ידי הממשלה השמרנית. הורדת המס, מדגישה קרסון, לא הגדילה את המוטיבציה לעבוד ולייצר כפי שסברו מתכנני הרפורמה הזאת. לעומת זאת גדל יבוא מוצרי תצרוכת – בעיקר בגדים ומוצרי אלקטרוניקה. כתוצאה ממדיניות זו נרשם בארבעה החודשים האחרונים גרעון במאזן המסחרי, לראשונה מאז מלחמת העולם. בשנת 1984 היה לצרפת עודף במאזן המסחרי של 100 מיליארד פרנק, ב־1986 ירד העודף המסחרי ל־32 מיליארד פרנק בלבד ואילו בחודשים הראשונים של 1987 יש גרעון. היצוא לא ירד, מדגישה קרסון, אך היבוא גדל.

קרסון אינה מתפעלת מביצוע הפריווטיזציה – מכירת חברות ממשלתיות לציבור. ההשקעות בתעשייה ירדו. אנשים „שומרים את הכסף" לרכישת מניות בחברות ממשלתיות. השקעה בפיננסים לא יוצרת תעסוקה, אומרת קרסון ונוגעת בבעיה כאובה: שיעור האבטלה בצרפת מגיע ל־11%, גבוה מבארצות אירופה האחרות והעיקר – אינו מגלה סימנים לירידה.

שיעור האינפלציה בצרפת מעודד קצת: 1/2 3 – 4 אחוזים בלבד. קרסון אינה מוקסמת: בעבר הגיעה האנפלציה לרמה שנתית של 14% אך בשנות כהונתה כשרת התעשייה ירדה האנפלציה והיתה בדרך לשני אחוזים, ועתה שבה ועלתה והיא גבוהה מרמות האנפלציה בארצות אירופה האחרות.

חברת הפרלמנט הצרפתי אדית קרסון בפגישה עם מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר.

בבחירות המתקרבות ישחקו נושאים חברתיים תפקיד מרכזי. הראשון, המצב בשירותי הבריאות: הוצאות בתי חולים המריאו ויותר ויותר קשה לממנם. גם נושא הפנסיות חשוב. אלו נשחקו באנפלציה ואינן מדביקות את גידול הוצאות המחייה.

הנשיא מיטראן עדיין לא הודיע אם ירוץ לקדנציה נוספת. למקורביו הוא אומר שאין בדעתו לעשות כן, אף שמשאלי דעת קהל מבשרים לו נצחון, אם יציג מועמדותו.

קרסון חוששת מעלית הימין הגזעני. פרסום תמונות העירום הנועזות של אשתו לשעבר של לה פן לא פגעו בו. הצרפתים צחקו אך הוסיפו לפוליטיקאי הקיצוני, בזכות אשתו הבאה, שניים – שלושה אחוזים במשאלי דעת קהל והוא זוכה היום לעשרה אחוזים מהקולות.

זינגר: המחצית השנייה של 87' תהיה פחות טובה

מאת מוריה אבימלך

המחצית הראשונה של שנת 1987 הייתה טובה אך המחצית השנייה של השנה, כפי שזה נראה כיום, תהיה פחות טובה. כך מעריך מנכ"ל הבנק הבינלאומי שלום זינגר, בהתבסס על ההאטה בעסק והגידול בהחזרת שיקים.

זינגר לא הסתיר את שביעות רצונו מהתוצאות הטובות גם במונחי בנקאות בעולם: תשואה ברוטו להון של 40%.

תוצאות הרבעון השני היו פחות טובות, במקצת, מאלו של הרבעון הראשון, וזאת בגלל הפרשה שמרנית במיוחד לחובות מסופקים כתוצאה מתוכנית [illegible]. זינגר אמר כי רק לאחר שהכונס יסכם את עבודתו ניתן יהיה לקבוע אם היו לבנק בטחונות מספיקים בגין הלוואותיו לאגדים.

על פי הנחייה חדשה של הבורסה תתפרסם לראשונה גם על הדוחות הכספיים החצי שנתיים המנכ"ל ויו"ר מועצת המנהלים וכן נוספה חתימתו של יחיאל כונה, איש הכספים הבכיר של הבנק.

הבנק יחלק דיווידנד בשיעור 100% בסך 4.5 מיליון שקל.

מתחדשת בתעשייה שיטה ישנה – מועצות ייצור

מאת דני גוב

התאחדות התעשיינים וההסתדרות מתכוונות להפעיל מחדש שיטה ישנה, שלא פעלה מזה עשר שנים - מועצות ייצור. בחודשים הקרובים יבצעו שני הגופים הללו סקר תשתית לבדיקת מועצות הייצור הפועלות במסגרת המפעלים לבחון את היקף פעילותן ולגבש תכנית עבודה שתציע כללים חדשים לשיפור התהליכי הייצור במפעלים במסגרת מועצות ייצור.

הועדה המשותפת תקדם הרחבת פעילותן של מועצות ייצור קיימות ותקים מועצות ייצור נוספות.

באחרונה קויימה ישיבה משותפת לתעשיינים ולהסתדרות להעלאת רמת הפיריון במפעלים במסגרת מועצות ייצור. עו"ד יוסף גבניה, מרכז הועדה בהתאחדות אומר, כי הועדה אמורה לגבש כלים חדשניים לשיפור תהליכי הייצור במפעלים בתחומי החסכון בחומרי גלם, ייעול תהליכי ייצור, העלאת רמת האיכות והידוק של המוצר ופתרון ל"צווארי בקבוק" הנוצרים במפעלים.

בועדה חברים 5 נציגי ההסתדרות ו־5 נציגי התאחדות התעשיינים.

בהתכנסות הקודמת של מועצות ייצור נהגו נציגי העובדים וההנהלה לדון בשיפור תהליכי הייצור ובסיסות עידוד ותגמול לעובד ברמה האישית והקבוצתית.

שערי מטבע חוץ ביום 29.7.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	−0.003	1.57	1.64	1.57	1.64	1.57	1.64	1.6050	1.6250	1.6040	1.6240	1.6252	1.6252	1.6153
1 מארק גרמני	—	0.85	0.88	0.85	0.89	0.85	0.89	0.8657	0.8765	0.8656	0.8764	0.8761	0.8761	0.8710
1 לישט"ג	—	2.51	2.62	2.52	2.64	2.52	2.65	2.5712	2.6033	2.5699	2.6020	2.6035	2.6035	2.5856
1 פרנק צרפתי	—	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2601	0.2634	0.2603	0.2636	0.2636	0.2636	0.2618
100 ינים יפאניים	+0.001	1.05	1.09	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0689	1.0823	1.0683	1.0817	1.0820	1.0820	1.0751
1 גילדן הולנדי	—	0.75	0.79	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7683	0.7779	0.7678	0.7774	0.7772	0.7772	0.7728
1 פרנק שוויצרי	+0.002	1.02	1.07	1.03	1.08	1.02	1.08	1.0463	1.0598	1.0451	1.0581	1.0595	1.0595	1.0522
1 כתר שוודי	—	0.24	0.25	0.24	0.26	0.24	0.26	0.2484	0.2515	0.2481	0.2512	0.2514	0.2514	0.2498
1 כתר נורבגי	+0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2364	0.2394	0.2363	0.2392	0.2393	0.2393	0.2379
1 כתר דני	—	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2283	0.2311	0.2281	0.2309	0.2311	0.2311	0.2296
1 מארק פיני	—	0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3573	0.3618	0.3568	0.3613	0.3614	0.3614	0.3594
1 דולר קנדי	−0.003	1.18	1.23	1.18	1.24	1.18	1.24	1.2027	1.2177	1.2026	1.2178	1.2173	1.2173	1.2115
1 דולר אוסטרלי	−0.005	1.05	1.16	1.06	1.16	1.09	1.17	1.1237	1.1377	1.1220	1.1360	1.1364	1.1364	1.1314
1 ראנד דרא"פ	+0.001	0.51	0.61	0.46	0.78	0.49	0.69	0.7784	0.7881	0.7738	0.7834	0.7862	0.7862	0.7824
10 פרנקים בלגיים	—	0.41	0.43	0.41	0.43	0.40	0.43	0.4160	0.4212	0.4177	0.4229	0.4230	0.4230	0.4202
10 שילינגים אוסטריים	—	1.21	1.26	1.21	1.27	1.21	1.27	1.2317	1.2470	1.2301	1.2455	1.2482	1.2482	1.2388
1000 לירטות איטלקיות	−0.001	1.17	1.23	1.17	1.24	1.17	1.26	1.1966	1.2116	1.1926	1.2074	1.2123	1.2123	1.2035
1 ס.ל.י (ECU)		—	—	—	—	—	—	1.7968	1.8192	1.7925	1.8148	—	—	1.8084
1 דינר ירדני	−0.009	4.43	4.71	4.54	4.83	4.57	4.88	—	—	—	—	—	—	4.6521
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.09	0.10	0.07	0.10	—	—	—	—	—	—	0.0923
1 לירה מצרית	−0.001	0.65	0.69	0.67	0.71	0.66	0.72	—	—	—	—	—	—	0.7673

مكان الأصل

חדשות • חדשות • חדשות

יו"ר ארגון הנכים מתריע על נסיון לטרטר את הנכים

הביטוח הלאומי מצמצם אחוזי נכות כדי להפחית בעלי פטור ממסי רכב

(עו). – טענה כי המוסד לביטוח לאומי מנהל מדיניות לצמצום אחוזי הנכות של נכים כדי להקטין את מספר הנכים המקבלים פטור ממסי רכב – השמיע אתמול יו"ר ארגון הנכים בישראל דורון יהודה, במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

יו"ר הארגון אמר, כי הוא מדבר בשם 70,000 הנכים בארץ, וביניהם 4,000 הנזקקים לרכב מוטורי כדי לנוע. הוא טען כי בשנתיים האחרונות מוזמנים נכים לבדיקות רפואיות חוזרות, בכלל זאת נכים שדרגת נכותם נקבעה לצמיתות על־ידי ועדות רפואיות. לטענתו, הם מוזמנים ביוזן שהמוסד לביטוח לאומי מתעלם מהקביעה ל"צמיתות". בבדיקות החוזרות מופחתים אחוזי הנכות באופן משמעותי, והדבר שולל מהנכים את הזכות לרכוש מכונית פטורה ממס.

הדובר טען, כי בשנה האחרונה הורדו אחוזי הנכות של כ־1,800 נכים נפגעי פוליו, מחלות כלי דם, שיתוקים, קטועי רגלים ואחרים. לדבריו, מערער המוסד לביטוח לאומי על קביעת הנכות של הוועדות המחוזיות, ומיום הערעור מופסקת הקיצבה לנכה עד לקבלת החלטה של הוועדה לערעורים. לפעמים נמשך הדיון כמה חודשים ואף יותר משנה, כיוון שבבית הדין יש עומס עבודה.

עוד אמר יהודה, כי עד היום קבע המכון לבטיחות בדרכים של משרדי התחבורה והבריאות את סוג הרכב לנכה, ואילו עתה קבע את הסוג פקיד של הביטוח הלאומי. הוא הוסיף, כי בית הדין לעבודה בתל־אביב קבע שלפקיד הזה אין סמכות לכך.

הדובר הוסיף כי עתה הוציא המוסד לביטוח לאומי מסמך לבעלי הרכב ובו דרישה לבוא להיבדק ולשלם בעד הבדיקה. יו"ר איגוד הנכים טוען, כי זוהי מגמה של "טרטור" מצד הביטוח הלאומי משום שהוא רוצה להקטין את מספר הנכים ואת מספר המכוניות הנעות בכבישים.

דוברת הביטוח הלאומי אמרה בתגובה, כי כשם שמבוטח הרואה את עצמו מקופח על־ידי ועדה רפואית רשאי לפנות לאינסטנציה רפואית גבוהה יותר – כך גם המוסד לביטוח לאומי זכאי לדרוש בדיקה רפואית חוזרת. עם זאת הדגישה הדוברת, כי מדיניות המוסד היא להימנע מ"טרטור" הנכים.

הדוברת טענה גם כי ב־90 אחוז מן המקרים נמצאה הפסקת הקצבות בעקבות בדיקות רפואיות חוזרות – מוצדקות, ואין להעלות על הדעת שימשכו תשלומים לאנשים שאינם זכאים להם.

ליקויים בהעסקתו של אלי לוי במועצה המקומית רמת־ישי

(עש"ת־לס"מ). – מבקר הרשויות המקומיות במשרד הפנים רב שאג סיים את הבדיקה בקשר להעסקת אלי לוי – בנו של השר דוד לוי – במועצה מקומית רמת־ישי וקבע כי בהעסקתו היו ליקויים מינהליים.

במשרד הפנים נתקבל חומר חקירה של משטרת ישראל, שהתבסס על חומר מודיעין, בו נטען כי לוי אינו מועסק במועצת רמת ישי ומקבל משכורת פיקטיבית. אחרי שהוכרך למשטרה, שלוי מועסק כעובד המועצה, נתבקש משרד הפנים לבדוק את מכלול העובדות בנוגע להעסקתו.

בבדיקה שעשה מבקר המשרד נמצאו ליקויים מינהליים, חלקם לגבי כלל העובדים, ומספר ליקויים – בעיקר לגבי רישום נוכחות, דו"חות אש"ל ושעות נוספת – לגבי אלי לוי בפרט.

מתחדש המו"מ עם הטייסים ב"אל־על"

מאת אריה אורן, סופר "דבר"

המו"מ על חידוש הסכם העבודה בין "אל־על" וטייסיה מתחדש הבוקר, על־פי סיכום שהושג בראשית השבוע על־ידי ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד. בדיון בסתכת בת 11 החודשים במו"מ, התחייב המפרק הזמני של החברה עמרם בלום למנות נציג מטעמו, שיוסמך לנהל מו"מ בקצב מזורז ולהגיע לסיכומים שיחייבו את החברה.

מקור המעורה בכל התפוכות המו"מ אמר אמש לסופר "דבר", כי ההסתדרות לא תסכים עוד לחידוש הסחבת שנוקט המנכ"ל רפאל הרלב, ואם לא תחול התקדמות בהקדם, תיאלץ ההסתדרות לשקול נקיטת אמצעים הולמים. יו"ר ועדת העבודה של הכנסת אורה נמיר אמרה אמש לסופר "דבר", כי היא שוקלת להעמיד את יחסי העבודה ב"אל־על" על סדר־יומה של הוועדה.

העבודה והליכוד הקימו ועד לאיצטדיון בי"ם

"המאבק על הקמת האיצטדיון בירושלים הוא מאבק על דמותה ועל צביונה של ירושלים. השאלה איננה רק אם יהיה לבירה איצטדיון, אלא אם ירושלים תמשיך להתפתח כעיר חופשית, שלצעירים יש עניין להישאר בה" – כך אמר מזכיר מחוז ירושלים, עמנואל זיסמן בכנס יסוד של הוועד הציבורי למען האיצטדיון.

יו"ר הליכוד בירושלים רובי ריבלין אמר באותו כנס, כי אין הוא רואה כל סיבה לעכב את אישור התוכניות, מאחר שמבחינה תכנונית מוצו כל התהליכים על־ידי המתכננים ואנשי העירייה. "להערכתנו יאשר ראש הממשלה, בתוקף תפקידו כמ"מ שר הפנים, את התוכניות בהקדם".

בדעת מקימי הוועד ליזום מגבית נרחבת בירושלים במגמה להשיג מימון ביניים להקמת האיצטדיון בהקדם.

אזכרה בקיבוץ חפצי בה

מאת סופר "דבר" בעמק

בבית העלמין של קיבוץ חפצי בה שבעמק בית שאן תיערך היום אחר הצהריים אזכרה במלאות שנה לתאונת הדרכים, שבה ניספו עשרה מבני הקיבוץ.

התאונה אירעה ב־31 באוגוסט 1986 אחר הצהריים, על כביש תענך שבעמק, כאשר קבוצת נערים ונערות ומלוויהם, בני חפצי בה, חזרה מקייטנה בחוף פלמחים. המכונית בה נסעו התנגשה חזיתית במשאית, עלתה באש, וכל יושביה נהרגו.

היום מלאה שנה לאסון. ההתכנסות בבית העם בשעה 16:30; הטכס בבית הקברות בשעה [illegible]

"מבט לקריה" עשוי להיסגר משום שאין לו רשיונות עסק

"יתד נאמן": המאמר נגד הקיבוצים – חומר למחשבה

מאת שמעון וייס ופה זבולוני, סופרי "דבר"

הממונה על מחוז הצפון עמרם קלאג'י עומד להחליט היום סופית, אם להורות על סגירת המקומון "מבט לקריה" שיוצא בקרית שמונה, ושפרסם בשבוע שעבר מאמר שטנה נגד הקיבוצים באיזור.

אתמול הוברר מעל לכל ספק, כי למקומון אין רשיון עסק כנדרש. עורך העתון שמעון עשור הוזמן לחקירה במשטרה ובתשובה לשאלה הודה, כי אין בידו הרשיונות הדרושים. עקב כך החליטה עיריית קרית שמונה שלא לפרסם עוד את פרסומיה הרשמיים בעיתון "מבט לקריה", כיוון שהוצאתו מהווה עבירה על החוק.

אתמול נפגשו עורכי העיתון עם חברי הכנסת דב שילנסקי ושבח וייס – שניהם ניצולי שואה – שהסבירו להם את המשמעויות החמורות של שרבוב ביטויים כמו "הפתרון הסופי" ו"ההשמדה" במאמר. הח"כים אמרו, כי ביטויים אלה מעוררים זעם בקרב ניצולי שואה.

עורכי "מבט לקריה" הביעו את צערם על שרבוב הביטויים הקשים והודו כי לא קלטו בתחילה את המשמעות הנוראה של השימוש בהם. עורכי העיתון ביקשו להביע התנצלות כלפי ניצולי שואה ויהודים באשר הם, על פרסום המאמר.

הרב אליעזר מנחם שך מנהיג היהדות הליטאית ובני הישיבות התבער מהדברים שפורסמו בבטאון שלו "יתד נאמן" לגבי המאמר ב"מבט לקריה", שבו נאמר, כי "אכן מדובר במאמר חריף בוטה ואולי אפילו מגונה, אך אם כבר נכתב מאמר כזה, ובכבוד ראש וללא ציניות, הרי יש להבין שיש שורש כלשהו לדברים. בהחלט חומר למחשבה".

לסופר "דבר" נודע, כי הרב שך הסתייג מדברים חמורים אלה. נמסר, כי במגזר הליטאי היו רבים שתבעו מעורכי "יתד נאמן" לשקול להבא פרסום דברים העומדים בניגוד להשקפת עולם התורה והמוסר היהודי.

דקר את חברו למוות לאחר ריב על זכות קדימה בכביש

(עו). – תושב כפר עראבה, ג'מאל ואלד להיאני, בן 21, מואשם בדקירה למוות על רקע סכסוך על זכות קדימה בדרך.

בתביעה שהוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בחיפה נאמר, כי ב־10 ביולי השנה, בשעת לילה, נסע הנאשם במכונית פרטית בחברת שני ידידים בדרכם לכפרם, לאחר בילוי בחתונה. בעקבות המכונית נסע טנדר נהוג בידי ג'דיס יוסף חנא, אף הוא תושב הכפר.

לטענת התביעה להיאני וחנא נהגו ברכביהם בצורה שגרמה למתח ביניהם על רקע זכות קדימה בדרך. השניים עצרו את מכוניותיהם סמוך לצומת המוביל אל הכפר ובמהלך ויכוח שנתגלע ביניהם, דקר הנאשם את יריבו במכשיר חד ופצע אותו פצעות לצלעות.

חנא הוחש לטיפול רפואי בכפר עראבה, ומשם הועבר באמבולנס לבית חולים, אך בדרך נקבע מותו.

ב"חלמיש" בודקים מכונות הכתיבה כדי לברר מי הדליף מכתב ל"דבר"

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

דירקטוריון החברה הממשלתית "חלמיש" דן בישיבתו האחרונה בכתבה שהתפרסמה בעיתון "דבר" ושעסקה בתלונות פעילי "חירות" על פעילות שונות בחברה.

כזכור, נמסר ב"דבר" על מכתב אנונימי, שנשלח לשר הבינוי והשיכון דוד לוי בנוגע להתנהגותו של אחד מחברי דירקטוריון החברה. המכתב נגע לפעולותיו מחוץ לשעות פעילותו בדירקטוריון. פרט לכך צוינו במכתב שורה של פעולות חריגות, שנעשו בחברה ושאותן ביקשו הפעילים לבדוק.

בעקבות פרסום הידיעה ב"דבר" התאספו חברי סניף "חירות" בצפון תל־אביב ובסניפים אחרים בעיר והחליטו על בדיקה משאית במטרה לגלות את האדם ששיגר את המכתב לשר דוד לוי והעביר העתק שלו לעיתונאי "דבר". כל מכונות הכתיבה של חברת "חלמיש" נבדקו, בנסיון לברר אם האיש הוא עובד החברה.

"יובש" בהירואין בבאר שבע לאחר חשיפת 10 תחנות סמים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר" בנגב

בשבועיים האחרונים הצליחו בלשי באר שבע לחשוף 10 תחנות סמים בעיר, ותפסו כמויות גדולות של סמים מסוכנים. המשטרה משוכנעת כי בעקבות תפיסות אלה, נוצר "יובש" בסמים בעיר הנגב. [illegible]

לזכותם בלשי באר שבע במבצע שערכו אתמול בשכונה י"א בעיר, במהלכו נתפסו 50 גראם הרואין מסוג "קוק פרסי". זוהי הכמות הגדולה ביותר של הרואין בלתי מזוקק שנתפסה בשנים האחרונות במחוז הנגב.

תפיסת הסם התאפשרה בעקבות מידע מודיעיני שהגיע למשטרה.

סמוך לשעה 9 בערב, התקרב רכב מסוג "אוטוביאנקי" לעבר אחד הבתים בשכונה י"א בעיר. הבלשים, בראשותו של ראש מחלק הבילוש בתחנת באר שבע מפקח יוסי קופל, שארבו בקרבת מקום, הבחינו באדם היוצא מהמכונית [illegible]

נסגר מפעל לגאזים רעילים בלחץ שומרי איכות הסביבה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

מפעל "גאזים תעשייתיים" בכרמיאל, שייצר גאזים דליקים ורעילים לתעשיית האלקטרוניקה, נסגר באופן סופי, וצוות מצומצם ביותר מעובדי המפעל עוסק בימים אלה בפירוק.

ההחלטה על סגירת המפעל התקבלה בהנהלת "כור כימיה" של חברת העובדים, וזאת לאחר לחץ ממושך של עיריית כרמיאל והרשות לשמירת איכות הסביבה בגליל המערבי. בניגוד להערכות ראשונות, שהמפעל יועבר לרמת חובב או למצפה רמון, הוחלט לחסל את המפעל, שנחשב לבין המסוכנים ביותר מסוגו בארץ.

מפעל "גאזים תעשייתיים" ייצר גאזים מסוג "ארסין", "פוספין" ו"סילן". במפעל אוחסנו בזמנו עשרות קילוגרמים של גאזים רעילים ודליקים. סקר של "מכון בר" קבע, כי דליפת גאז ארסין ופוספין יכול לגרום למוות מיידי ברדיוס של 50 מטר.

ההחלטה לסגור את המפעל נתקבלה למרות היותו רווחי במיוחד. הוא גילגל מחזור שנתי של יותר ממיליון דולאר תוך העסקת עשרה עובדים בלבד.

עד כמה היה המפעל מסוכן לציבור תעיד העובדה, שלאחר שנפלה ההחלטה לסגרו שלח היועץ לענייני פסולת רעילה ברשות לאיכות הסביבה פרופ' איתמר וילנר, מכתב לראש עיריית כרמיאל ברוך וגר, והזהירו שבמפעל נמצאים כ־400 בלונים המכילים גאזים רעילים, שיש לנטרל אותם בשל הסבירות הגבוהה להתלקחותם.

צו סגירה למלון המרכז

מאת אלי חורי, סופר "דבר" בירושלים

עיריית ירושלים הוציאה צו סגירה מינהלי נגד מלון "המרכז" בירושלים, הפועל בתנאי תברואה לקויים וללא רשיון עסק מזה תקופה ארוכה.

הרפורמים: האורתודוקסים מונעים פתרון

(עש"ת). – אנשי התנועה ליהדות מתקדמת בישראל פנו לשר הדתות במברק המאשים את האורתודוקסים בסיכול עבודת ועדת השרים לענייני הגיורים מחו"ל.

אנשי התנועה הציגו בהופעתם בפני ועדת השרים הצעה להקמת בית דין משותף לשלושת הזרמים. אך בימים האחרונים הגיעו מחו"ל תגובות של האורתודוקסים השוללים שיתוף פעולה.

"זוהי פגיעה באחדות ובגורל ישראל" ציין מנכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת בישראל, מאיר אזרי.

מוע"פ ת"א: מתנכלים ל"אגד"

מאת אריה אורן, סופר "דבר"

מועצת פועלי תל־אביב מוחה מהתנכלות פוליטית ל"אגד" ותובעת לסכם לאלתר את סל־התחבורה החדש, לרבות הצטיידות באוטובוסים חדשים. ההחלטה התקבלה בתום פגישה בין מזכירות המועצה ונציגי "אגד".

מזכיר המועצה עדי קיפמן אמר בתום הדיון, כי הוהר שלקואופרטיב חסרים היום 600 אוטובוסים. אילו אושרה לו ההצטיידות בהתאם לצרכים, יכלו להיפתר כל בעיות התעסוקה במפעל "הארגז", המעסיק 140 עובדים.

אין סעד לנשים ערביות בשל סירובן לעבוד מחוץ לכפריהן

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

המדינה שוללת מאלפי נשים ערביות בגליל לקבל הבטחת הכנסה מהביטוח הלאומי, עקב סירובן לצאת לעבוד מחוץ לכפריהן.

בעיה זו הועלתה אתמול על ידי ראשי המועצות המקומיות אבו סנן, ירכא, חורפיש, פקיעין ומג'ד אל כרום במהלך ביקור של מנכ"ל חברת "המשקם" דוד ראם בכפריהם. ראשי הכפרים ביקשו מ"המשקם" לבחון אפשרות להקים בכפרים שלוחות של מפעלים ומתפרות, כדי לספק פתרונות תעסוקה הולמים במקומות מוכי אבטלה אלה.

כמו כן הועלתה בעיה חריפה של העסקת נכים, ובמיוחד של נכי צה"ל. באחדים מהמקומות הציעו ראשי הרשויות מבני תעשייה היום כדי להקים את המתפרות.

בסיכום המפגש הוחלט להקים צוות משותף של "המשקם" ויועץ שר העבודה והרווחה לענייני מיעוטים גדעון אבס, שיתווה תכנית אופרטיבית לפתרון בעיית התעסוקה בכפרי המיעוטים.

ההסתדרות הכללית – התק"ם – הקיבוץ הארצי – תנועת המושבים במאבק משותף

התיישבות מצבת הריבית!!

ביום רביעי 5/8/87 יתקיימו מצעד ועצרת בירושלים

09.30 – כינוס המשלחות מהישובים וקבלת תדריך בבנייני האומה.
10.00 – מצעד לעבר בנק ישראל ומשרד האוצר.
11.00 עצרת מול הכנסת.

כל ישוב – קיבוץ ומושב, יעמידו משלחת שבראשה מזכיר הישוב.
נא להצטייד בדגלי הישוב והמדינה, כיסוי ראש, מזון, שתייה, בגדי עבודה, את, מכוש, טוריה וקלשון (כדברי המשורר).
על המשלחות להגיע לבנייני האומה לא יאוחר מ־9.30 לתדרוך.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות למטה המאבק:
דני גל – הקיבוץ הארצי, טל' 03-435351
נחמיה גנות – תנועת המושבים, טל' 03-258473
יהודה וולמן – תק"ם, טל' 03-250231
טל' מוקד – 03-210774 (בתק"ם)

שים לב
במודעה שהתפרסמה ב"קיבוץ" 29/7/87 נפלה טעות. הארוע יתקיים ביום רביעי 5/8/87!!

אנא עיקבו אחר ההודעות בעיתונות וברדיו
[illegible]

גם אשראי וגם זול
קנו עכשיו בקו אופ ושלמו
בשנה הבאה בתשמ"ח
ב־2 באוקטובר 87*
לבעלי כרטיסי אשראי ישראכרט ויזה וקו־אופ זהב
כלבוטק והמועצה לצרכנות קבעו:
הקניה הכי זולה בהיפר קו אופ

*בסניפי סופר קו־אופ על כל קניה מעל 50 ש"ח
בסניפי היפר קו־אופ וקו אופ רעננה על כל קניה מעל 100 ש"ח
לא כולל חנויות אלקטרוליין.
לאקטרוליין תכניות אשראי מיוחדות ונפרדות
סופר קו־אופ · היפר קו־אופ של רשת הריבוע הכחול
קו אופ

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ
משתתף בצערו של מנכ"ל הבנק
מר עוזי רווה
במות עליו אביו
סצמסקי אריה ז"ל
ומביע תנחומים למשפחה
יו"ר מועצת המנהלים
מועצת המנהלים וכל עובדי הבנק

אנו מודיעים בצער עמוק על פטירתו של
יהודה חורין
ממייסדי יכין ומנהלה, מאבות הפרדסנות הישראלית וממעצבי החקלאות במושבה.
ההלוויה תתקיים היום, יום חמישי ד' באב תשמ"ז 30.7.87 בשעה 16.30 מרחבת "בית גורדון" ברחובות, לבית העלמין ברחובות.
קבוצת יכין־חקל"

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של היקר באדם
יהודה חורין
ההלוויה תתקיים היום יום חמישי ד' באב תשמ"ז (30.7.87) בשעה 16.30 ברחבת בית גורדון ברחובות.
יושבים שבעה בבית עזנה ורשבסקי, מושב הדר־עם ליד נתניה.
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו
פאולה אורי
ההלויה התקיימה ביום ג', ב' באב תשמ"ז 28.7.87.
המשפחה ובית השיטה

מפלגת העבודה הישראלית
ישיבת מרכז המפלגה
תתקיים היום, יום חמישי, ד' באב תשמ"ז, 30.7.87 בשעה 16.00, ב"אהל־שם", רח' בלפור 30, תל־אביב.
סדר־היום: 1. המצב בהתיישבות;
2. אישור הרכב המוסדות המשפטיים של המפלגה;
3. שונות.

המקום הקדוש הבאהי בחיפה
יהיה סגור לקהל
מיום חמישי 30.7.87
וייפתח ביום שישי 15.8.87
הגנים יהיו פתוחים לקהל.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו
יוסף שכטר
ההלויה תתקיים היום יום חמישי ד' באב תשמ"ז 30.7.87 בשעה 17.00. יוצאים מהמרכז והזבות.
המשפחה וקיבוץ אפיקים

לחברנו פורחוביק שמואל וב"ב
הננו משתתפים בצערך הכבד במות אביך
מתתיהו ז"ל
לשכת המס מרחב ת"א, יפו – רן, מת.
ההנהלה וציבור העובדים

למשפחת גלעדי
איתכם בצערכם הכבד במות
שמעון גלעדי ז"ל
בית חמת ארמטורות

על פטירת
שמעון גלעדי ז"ל
אבל
בית כור

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 232 בגוש 7933 רח' עזרא מס' 20 בחריגות מאושרות בתקלה: 11% בקו, בלבד (5.4% בריות המבקש). ת.ב. 3892.
את התכנית מס' 226/87 ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלוהאי, יו"ר הוועדה המקומית

דבר היום

חוץ מבטחון – מנהיגות

חברי תת־ועדת־החוץ־והבטחון של הכנסת לעניין תפיסת הבטחון של צה"ל השתכנו שלשום בפלא הגדול שהתרחש אצלם: תוכן דיוניהם ומסקנות הדין־וחשבון שהכינו, לא דלפו. מאחר ששניים מחברי תת־הוועדה, מיכה חריש מהמערך ואהוד אולמרט מהליכוד, היו חברים גם בתת־הוועדה שהתיימרה לחקור את פרשת פולארד ושהוציאה מתחת ידה מוצר שסחי, דולף ואפוי־למחצה (שלא כמובטח, טרם נכתב החלק הסודי בדו"ח ועדת אבן), מותר להניח שלהצלחה הסודית הגדולה של תת־הוועדה בראשות דן מרידור אחראים חברים אחרים. אך כיוון שהצלחה סודית כל כך, עד שדומה שהח"כים מתבשמים מיכולתם לנצור סודות ולהגביל את מספר עותקי הדו"ח, קשה לדעת מה הרבותא. מהתמצית שהואילו הח"כים לספטף עולה שרוב הנושאים כבר נדושו לפני כן בעיתונות. מכוני־מחקר, קצינים בכירים שפרשו ושמצאו במות אוהדות להשמעת דעות שלא אומצו בצבא, אפילו גופים צה"ליים דוגמת המכללה לבטחון לאומי – כל אלה מייצרים זה שנים הרדי מסמכים ומיזכרים הנראים בעליל טובים לבטחון הלאומי ולצה"ל יותר מהתפיסה ששלטה בשנים האחרונות, בעיקר בימי הרמטכ"לים איתן ולוי ושרי־הבטחון בגין, שרון וארנס.

החוכמה אינה בכתיבת המיסמכים ובידיעת החוקרים כי צדקו, אלא ביישום התפיסה. בכך אין ועדת החוץ והבטחון מועילה. ההתפעלות המוצדקת מהמטכ"ל הנוכחי – מהעומד בראשו, דן שומרון, וסגנו אהוד ברק, לצד מפקדים מעולים נוספים – לא היתה מעלה את שומרון ללשכת הרמטכ"ל ולא היתה מורידה את מורשת איתן־לוי משם. עשה זאת, במאוחר וכמהסס, אבל עשה זאת, שר־הבטחון יצחק רבין, שתפיסותיו העקרוניות אינן שונות הרבה מאלה של המתחכמים כחברי ועדת מרידור. אחר ככלות הכל, בעקבות יגאל ידין ויגאל אלון זכאי רב־אלוף רבין להיחשב, בקרב אלופי 40 השנה שחלפו, לאחד הבולטים במנסחי תורת־הבטחון שלפיה נבנה צה"ל והופעל. בעייתו כשר־הבטחון היתה במימוש הרעיונות הנכונים שניסח בעצמו או שאימץ, מול נטייה להססנות ולהמתנה עד שתשכך התנגדות לרעיונות אלה.

עתה, סוף־סוף, ממחיש רבין בפעולות (תמיכה בביטול ה"לביא") ובמינויים (שומרון, ברק, אביהו בן־נון למפקד חיל־האוויר) כי בדעתו לצקת מהות ברעיונות. ועדת־כנסת, שהבכירים בנציגי מפלגותיה בממשלה מצביעים בנושאי בטחון לאומי גורליים (שוב, ה"לביא") לפי תיזום סיעתי, אינה יכולה לספק מנהיגות לא למפלגות ולא למערכת־הבטחון. טוב, כמובן, שדו"ח ועדת מרידור מסתמך על שמיעת האנשים הנכונים וזיקוק דבריהם לכדי מסקנות נכונות, אבל הבעייה העיקרית עודנה המנהיגות – ואותה אין ועדה, בכנסת או מחוצה לה, מסוגלת להפיק.

מחירי מכוניות, דלק וחיי אדם

מאת דויד מושיוב

על־פי תחזיות משרד האוצר יגיע השנה יבוא המכוניות הפרטיות לשיא חדש – יותר מ־73,000. אפילו בימי אירוזה העליזים לא היה כמספר הזה. בשנת 1982/83 הגיע יבוא כלי־הרכב הפרטיים ל־71,600. [illegible]

נתוני הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה מלמדים, כי בסוף 1986 הגיעה מצבת כלי־הרכב – לרבות רכב פרטי ומשאיות – ל־819,000. אם מצרפים לזה את מכוניות־הנוסעים שנרכשו בשנת 1987 מתברר, שבכבישי הארץ נעים כיום כ־900,000 כלי־רכב.

בישראל, לעומת ארה"ב וארצות אירופה, מספר כלי־הרכב לאלף תושבים אינו גבוה יחסית. הבעיה היא תשתית הכבישים, לעומת הגידול במספר המכוניות. כל אורח בישראל מכיר את הטעם: פקקי־תמיד בכבישים הבין־עירוניים, מכוניות חונות בצדי הדרכים ועל המדרכות בערים, הזדחלות אידיסופית בדרכים.

אחת הסיבות לגידול הרב במספר כלי־הרכב הפרטיים בישראל היא המדיניות המוזרה של הממשלה: מצד אחד היא מעודדת רכישת כלי־רכב פרטיים באמצעים שונים, בעיקר באמצעות מחיר זול לדלק ומתן החזר הוצאות שימוש ברכב למאות־אלפי עובדים: מהצד האחר אין היא מקציבה את הסכומים הדרושים להשקעה בתשתית הכבישים.

ביוני השנה יזם משרד האנרגיה והתשתית העלאת מחירי הבנזין בארץ ב־15 אחוז. ההעלאה באה בעקבות הקפאת מחירים במשך 13 חודשים תמימים. משרד האוצר, שאישר העלאת מחירי הסולר והמאזוט, המייקרים את עלויות הייצור בישראל, הכשיל מהלך זה ודחה את ייקור מחירי הבנזין. את צעדו נימק האוצר בכך, שנטל המיסים על הדלק בארץ הוא כבד והעלאת מחירי הבנזין תגדיל את עלות העבודה. נטל המס על הדלק בארץ הוא 47.5 אחוז, לעומת נטל מס ממוצע של 68.3 אחוז בארצות אירופה. מחיר הדלק בישראל נמוך במידה ניכרת ממחיר הדלק בארצות אירופה. בישראל מחיר ליטר בנזין 96 אוקטן הוא 85 אגורות: בארצות אירופה (בחודש יוני) היה מחירו: בצרפת 4.89 פראנקים, בגרמניה 1.1 מארק, באיטליה 1280 לירטות, בבריטניה 38.6 פני, בהולנד 1.6 גולדן, בבלגיה 26.2 פרנקים בלגיים. לפי שערי ההמרה, כל המחירים האלה הם מעל שקל אחד לליטר.

סביר בהחלט להניח, שהאוצר חשש כי העלאת מחירי הבנזין בארץ תשפיע על מדד יוקר־המחיה, אבל למדיניותו בתחום הדלק אין כל הצדקה – היא מעודדת מעבר של נוסעים מהתחבורה הציבורית לרכב פרטי, בשעה שטובת המשק הלאומי מחייבת שנוסעים רבים ככל האפשר יעברו לתחבורה הציבורית המסובסדת.

למדיניות המוזרה של הממשלה יש עוד תוצאה רעה: ישראל כמעט אינה משקיעה בהרחבת רשת הכבישים ואף אינה מקציבה את סכומי הכסף הדרושים לאחזקה תקינה של הכבישים. הדבר מתבטא גם בגידול ניכר במספר נפגעי תאונות־הדרכים. מדי שנה נהרגים בתאונות־דרכים בין 400 ל־500 איש, ואלפים נפצעים קשה, מהם שנשארים נכים. לבד מהכאב על אובדן חיי־אדם, נגרם למדינה גם נזק כספי חמור: אובדן רכוש, אובדן ימי־עבודה, הוצאות אשפוז, תשלום פיצויים ועוד. מעריכים את הנזק הזה ב־350 עד 450 מיליון דולר בשנה.

ממשלת ישראל חייבת להחליט מיד על העלאה תלולה של מחירי הבנזין, כדי לבלום את הגידול הניכר ברכישת מכוניות־נוסעים. עליה להגדיל את המיסים המוטלים על רכישת כלי־רכב חדשים ולערכן את מחירי המכוניות לשער הריאלי של המטבעות האירופיים. כיום קיים בתחום זה פער של 10 אחוזים לפחות. אם יבוצע צעד זה, יגדלו הכנסות הממשלה ממסים ב־30 עד 50 מיליון דולר בקירוב. עוד צעד בדרך לבלימת גל המכוניות הפרטיות יהיה הכללת „תוספת הרכב" במשכורתם של כל המקבלים אותה והפסקת תשלום קצובת רכב. אנשים הזקוקים לרכב לצרכי עבודתם, יקבלו אותו ממאגר הרכב הממשלתי. אחרים יסעו למקום עבודתם ובחזרה ברכב ציבורי, וההוצאה תוחזר להם תמורת כרטיסי הנסיעה או לפי קבלות נסיעה במוניות.

בראש וראשונה חייבת הממשלה לראות לחיי תושביה ועל־כן עליה לממן הקמת משטרת תנועה ארצית ולהשקיע לפחות את הסכומים המינימאליים בפיתוח רשת הכבישים בארץ ובאחזקתם. השקעה זו תהיה זולה הרבה יותר מן ההפסדים הכספיים שתאונות הדרכים גורמות למשק.

פוקר הטילים: מכשולים אחרונים

מאת שלמה שפיר

חתימת הסכם בין־מעצמתי להגבלת מירוץ החימוש האסטרטגי ולסילוק הטילים הגרעיניים לטווח בינוני וקצר (מ־500 ועד 5000 ק"מ) עדיין אינה מובטחת סופית. גורלה של פיסגה שלישית ואחרונה – אם תזומן – בין מיכאיל גורבאצ'וב לנשיא רונלד רייגן לא יוכרע לפני פגישת שני שרי החוץ, ג'ורג' שולץ ואדוארד שוארדנאדזה, באמצע ספטמבר לרגל כינוס עצרת או"ם. אך למרות המכשולים שנותרו עדיין יש לשתי מעצמות־העל אינטרס משותף, בחתימת הסכם כזה, גם אם מניעיהן שונים בתכלית וגם אם הסכם זה לא יסיים את ההתחרות הפוליטית והאסטרטגית ביניהן.

ישראל עוקבת במיוחד אחר הפעילות הסובייטית בתחומים הקרובים לה עצמה: אחר העניין שיש לברה"מ בשיבה לתפקיד פעיל יותר בסכסוך הישראלי־ערבי, באמצעות שיתופה בוועידת שלום בין־לאומית ואחר התפקיד החשוב שהיא ממלאת כבר עכשיו במלחמת איראן־עיראק. במידה שמדובר בטילים, העסיק את ציבורנו האיום התעמולתי השולי של מוסקווה לגבי פיתוח הדגם החדיש של „יריחו", המוקד העיקרי של הדיפלומטיה הסובייטית הוא הסכם הבין־מעצמתי לסילוק הטילים בעלי הטווח הבינוני והקצר. הם מקווים שעל־ידי כך יצליחו להאט גם את התכונה האמריקאית בניתות „מלחמת הכוכבים" – או ביתר דיוק: יוזמת ההגנה האסטרטגית בחלל, שהרי מימוש תכנית זו עלולה לערב גם את מוסקווה במירוץ חימוש מחודש, שעלול לסתום את הגולל על מאמציו של גורבאצ'וב לחלץ את הכלכלה הסובייטית מפיגורה ומנחשלותה. כאן נכרכות מדיניות החוץ והפנים של ברה"מ יחדיו.

בשבוע שעבר, שלף גורבאצ'וב קלף נוסף במשחק הפוקר המתמשך בעניין הטילים. הוא הסכים לסילוק הדדי ומוחלט של כל הטילים לטווח בינוני. יוזכר, שבפגישתו האחרונה עם הנשיא רונלד רייגן – באוקטובר אשתקד, ברייקיאוויק בירת איסלנד – תבע עדיין להוציא מכלל ההסכם מאה טילי „אס. אס 20" סובייטיים באסיה, תמורת השארת טילים אמריקאיים באלסקה.

אולם, עד מהרה התברר, כי הנוסחה הסובייטית החדשה מותנית בהסרת אבן־נגף רצינית למדי – לא רק צבאית־אסטראטגית אלא גם פוליטית. תמורת סילוק מוחלט של הטילים לטווח בינוני וקצר (עד 500 ק"מ), תובעת מוסקווה חיסול 72 טילי „פרשינג A1" שבבעלות מערב־גרמניה. עד כה, טענו האמריקאים שממילא מדובר בטילים

מוסקווה מבקשת לערער את אמון אזרחי מערב גרמניה בארה"ב כמעצמת חסות, אבל וושינגטון מוסיפה לייחס חשיבות לבון, כבעלת הברית העיקרית במסגרת נאט"ו

מיושנים ושראשי־החץ שלהם אינם בבעלות גרמנית אלא אמריקאית. משום כך אמרו האמריקאים כי אין לכלול טילים אלה בהסכם בין שתי מעצמות־העל. הסובייטים השיבו כי השארת טילים אלה במסגרת נאט"ו תעניק למערב יתרון בלתי־מוצדק. הם אף מסרבים להעניק לטילים אלה מעמד נפרד, בדומה לזה של הכוחות הגרעיניים העצמאיים של צרפת ובריטניה. כוחות אלה אינם נכללים, לפחות בשלב זה, בהתחשבנות הגרעינית שבין ארה"ב לברה"מ.

לעניין ה„פרשינגים" המערב־גרמניים יש, כמובן, גם משמעות פוליטית. הסובייטים רוגזים על הקו הנקשה בידי הרוב הנוצרי־דמוקראטי בממשלת הקואליציה הנוכחית בבון ולא שכחו לקנצלר קוהל את התבטאויותיו האנטי־סובייטיות המתגרות בעת מערכת הבחירות האחרונה. יחד עם זאת, הסובייטים מזהים הבדלים בין השותפות לקואליציה: גם שר־החוץ, הליבראלי גנשר – ולא רק הסוציאל־דמוקרטים שבאופוזיציה – מחייב עמדה גמישה יותר ביחס לדיונים האסטראטגיים הבין־מעצמתיים. גנשר קורא לבל תיפול על מערב־גרמניה האחריות לסיכול הסכם בין־גושי לבלימת מירוץ החימוש.

הרוגז על קוהל לא מנע מהסובייטים לחפש דרכים לנסות ולהשפיע על בון. הסכמתם לביקורו של מנהיג מזרח־גרמניה, אריך הונקר, ברפובליקה הפדראלית – ביקור שתוכנן כבר פעמיים ובוטל ברגע האחרון – צריכה לשמש, כנראה, פיתיון לריכוך עמדתו של הממשל המערב־גרמני. מאמץ גרמני לשיפור האווירה היה הביקור שערך לא מכבר בברה"מ נשיא הרפובליקה הפדראלית, ריכרד פון וייצזקר. אך הצלחת ביקור זה לא היתה מלאה. בניגוד לדיווח המלא שהעניקו להצהרות אורחים רמי־מעלה מבריטניה ומצרפת, צינזרו כלי־התקשורת הסובייטיים תחילה את התייחסותו של וייצזקר לשאלת אחריות האומה הגרמנית. כשהשתדל וייצזקר אצל מארחיו ברכר רשיונות־הגירה לאזרחים סובייטים ממוצא גרמני, הזכיר לו הנשיא המארח אנדריי גרומיקו את העניין הסובייטי שבהסגרת פושעי־מלחמה הנמצאים במערב־גרמניה. ועוד בענייני משפט וחציית גבולות: בניגוד לציפיות גרמניות, לא צפוי שחרורו של הטייס הגרמני, שחדר בחודש מאי לתוך התחום האווירי של ברה"מ והנחית את מטוסו הקטן ברחבה של הקרמל. האיש יועמד לדין בקרוב, ולפי כל הסימנים יבלה שנים מספר בכלא הסובייטי.

הסובייטים מטבע הדברים מעוניינים להחליש את קשרי בון עם וואשינגטון ולערער את אמון אזרחי מערב־גרמניה במעצמת־החסות האמריקאית. ארה"ב לעומת זאת מוסיפה ליחס ערך רב ליחסיה עם בעלת־הברית העיקרית במסגרת נאט"ו ועל אדמת גרמניה ניצבים כ־300 אלף חיילים אמריקאים). אין היא רוצה לפגוע במעמדו של קוהל והרמו־נוצרים הפרו־אמריקאים שלו, והיא עדיין מחפשת נוסחה שתספק את הגרמנים ויחד עם זאת תאפשר התקדמות בהידברות עם הסובייטים.

לממשל רייגן יש מניעים פוליטיים מובהקים להביא לכלל חתימת הסכם בעניין סילוק הטילים מאירופה. אומנם מומחים צבאיים, כגון מפקד נאט"ו לשעבר גנרל רוג'רס, משמיעים אזהרות מפני החלשת הכוחות הגרעיניים של נאט"ו ומזכירים את העליונות הסובייטית בנשק קונבנציונאלי. למרות זאת, הסכם כזה עשוי לשפר את תדמיתו של ממשל רייגן, שסבלה קשה מאז התפוצצה פרשת „איראנגייט" בנובמבר אשתקד. הסכם כזה עשוי גם לסייע למועמד הרפובליקאי בהתמודדות על הנשיאות בשנה הבאה.

אכן, גם אחרי הצעתו האחרונה של גורבאצ'וב והתגובה החיובית של ממשל רייגן, הצעת הגרמנים – לכרוך את גורל ה„פרשינגים" שבידיהם בצמצום הכוחות הקונבנציונאליים והנשק הגרעיני הטאקטי שבידי הסובייטים – פירושה דחייה ארוכה מדי בשל שנת הבחירות בארה"ב הממשמשת ובאה. כן, לא נפתרו עדיין בעיות הפיקוח וחיסול הטילים שהוסכם על סילוקם; וברגע האחרון עלול לצוץ הקשר בין ההסכם לסילוק הטילים לבין „מלחמת הכוכבים". מוקדם איפוא, לברך על המוגמר, אך הסיכויים טובים מכפי שהיו מאז פיסגת־הנפל האיסלנדית לפני עשרה חודשים.

בשולי דברים / מאיר בראלי

מילא, אן־בי־סי; ואצלנו?

מי שלא ראה את כתבת אן־בי־סי האמריקאית לא יוכל לשפוט אם נכון עשתה ממשלת ישראל בצעד שנקטה כלפי הרשת הזאת. מכל מקום, אין שחר לטענה המוזרה של הרשת שזו „צנזורה". אין לשרי ישראל כל חובה כלפי אן־בי־סי ואין הם חייבים להסכים להתראיין אצלה. זו רשות, לא חובה.

לעומת זאת אין להימנע משאלה קטנה אחרת: אנו, הציבור הרחב, שלא ראינו את הכתבה האמריקאית אולם ראינו וקראנו את מה שהוקרן, שודר ונכתב בישראל גופא, תמהים. התקשורת שלנו, עצמנו ובשרנו, שכחה שמדובר בעשרים שנה למלחמת ששת הימים, עשרים שנה לניפוץ מצור הטנקים הכבד עלינו, עשרים שנה להצלת ישראל ושחרור חלקי מולדת של העם היהודי. אצלנו מזכירים אך ורק עשרים שנה לשליטתנו באוכלוסיה, הרואה עצמה כבושה – מכאן הכינוי „עשרים שנה לכיבוש". הכתנו על הנושא בעיניהם של אלה שלא הצליחו להשמיד אותנו. כתבו אצלנו, שידרו והקרינו, דברים איומים על ישראל, ללא צדק, ללא מינימום של איזון. זה לא הזיז לשרי הממשלה.

ייתכן שאן־בי־סי הרחיקה לכת יותר מאשר אנו עצמנו – אבל האם לא ברור שהאמריקאים יהיו תמיד בעדנו פחות מאשר אנו עצמנו?

שיבוטו במראה

כדרכה בנושאים אלה, לא הגיבה ישראל רשמית על הידיעה ממקד זה, הטוען שהיא פיתחה טיל לטווח בינוני, „יריחו", המסוגל לשאת נשק גרעיני. הדבר עורר, כצפוי, עניין בעולם. הסובייטים החלו למחות בקול גדול והתעלמו מכל וכל מכך שטיל זה, אם ישנו, דרוש לישראל מפני שברה"מ סיפקה לסוריה טילים המסכנים את כל מרכזי האוכלוסיה בישראל. „יריחו" כזה הוא התשובה היחידה שתרתיע את אויבינו משימוש בטילים שיזרעו חורבן והרס בישראל.

אלמלא סיפקה ברה"מ לסורים טילי „סקאד" ומה לא – כי אז לא היה לישראל צורך בטילים שנזכרו בכתבה. אם יש אשמה בכל הפרשה הזאת, על הסובייטים להסתכל במראה כדי לראות את האשם.

מ„ברית שלום" עד היום

שוב ושוב חוזרים אנשי ציבור ומדינאים ישראליים על הטענה בדבר מעשיותה ואי־מעשיותה של הצעה זו או אחרת. קנה־המידה הוא הסיכוי שהערבים יסכימו להצעה האמורה. הסכמה או אי־הסכמה ישראלית אינה נחשבת בעיניהם תנאי למעשיותה של הצעה. אכן, מו"מ לפי הסכמי קמפ־דייוויד אינו מעשי עתה. מצרים (החתומה על ההסכמים) מצטרפת להתנגדות ירדן (שאינה חתומה עליהם). באותה מידה ועידה בין־לאומית אינה מעשית, כי הקבינט הישראלי לא יסכים לה. גם זו עובדה, גם היא קובעת את מידת המעשיות של כל הצעה.

אמנם ייתכן שיחול שינוי בעמדת ישראל, אבל ייתכן גם שיחול שינוי בעמדת הצד שכנגד. דבר אחד הוא לא רק „ייתכן" אלא הרבה יותר מזה. אם נסכים שייקבע כלל שסירוב ערבי להצעה מסיר אותה מסדר־היום ויש לו לחפש מיד הצעה אחרת – יוביל הדבר אך ורק להצעות רעות לישראל.

קודמינו מעולם לא התנו את התקדמות הציונות בהסכמה ערבית. היחידים שנהגו כך היו אנשי „ברית שלום". מזה, הללו נכשלו לאורך כל החזית ויש להם כל־כך הרבה יורשים רעיוניים.

בין חריש לשריד

זה לא כבר שלח חבר הכנסת מיכה חריש את נאומו בכנסת על ה„לביא" לנמענים רבים. הוא תומך בהמשך הפרוייקט. אולי יותר משהוא תומך בפרוייקט הוא מזהיר מפני סגירות מוח בלפי דעה מתנגדת. שאלת ה„לביא" היא דוגמא טובה לצורך בפתיחות, מפני שזהו בהחלט נושא שיש לו הבטים שונים, שלא כולם מוליכים לאותה מסקנה.

יוסי שריד בר"ץ ניסה לשסע את נאומו של חריש. לפני שסיים שריד את קריאת־הביניים השיב לו חריש שהוא מתכוון דווקא אליו, הבטוח בעצמו כל־כך. כששריד אמר שתמיד התנגד ל„לביא", השיב לו מיכה חריש: „אני יודע שהתנגדת. גם תמכת ברפול לתפקיד הרמטכ"ל וסמפאתי ששינית את דעתך אחר־כך. השאר לעצמך קצת שיקול־דעת. אל תהיה נביא זעם של אמת, של ביקורת". בהמשך האשים חריש את שריד: „יש לך החוצפה להטיל טרור על אנשים". במהלך דבריו הסביר חריש שב„קואליציה" נגד ה„לביא" יש רבים הרוצים להשתמש בכסף שייחסך למטרות שונות. להשגת כל המטרות האלה – גם כספי 15 „לביאים" לא יספיקו.

מקופח בתוך מקופח

כתבתי זה לא כבר על תמיכת הטלוויזיה ברצ. בשיחה אישית אמר לי על כך חבר שיש בטלוויזיה תמיכה ניכרת גם בליכוד, וקרא בשמות של בעלי השפעה שם. ייתכן שהוא צודק; מכל מקום, בהתקפות על מפלגת העבודה אין הבדל מכריע בין הכמהים לנגוס ממנה קולות מצד זה ומצד זה. הדבר נשמע מוזר, אבל זו אמת – המפלגה המקופחת בטלוויזיה היא מפלגת העבודה.

מקופח בתוך מקופח הוא החלק האקטיביסטי של מפלגת העבודה, על התארגנויותיה: החוג ע"ש בן־גוריון, חוג „למרחב" ואפילו „הזרם המרכזי", שיש בו יסודות מתונים הרבה יותר.

סיבה משלהם

מוזר למדי שהנזעקים על כל קיפוח וספק קיפוח של ערבים אינם קמים על פועלי „הבגדים" בקריית־גת, המתנגדים לקבירות במפעלם לעובדי מעצה. שקט הושב.

האם הם שותקים מפני שגם הם מבינים שמכירת מפעל תעשייתי באיזור פיתוח לערבים זה קצת יותר מדי, או אולי יש להם סיבה משלהם – שליטת ערבי מעזה על מפעל בקריית־גת נראית להם „מסוכנת", כי היא מנציחה את „הכיבוש".

ניתוח התנהגות פוליטית / אולק נצר

חקירת נוהלי חקירה

כל איש מנגנון חייב לחוש את מורא החוק מעליו, ולא רק את מורא הממונים, בכל מקום ובכל זמן שהוא מפעיל את סמכותו. באין מורא כזה מצמיחה הקרקע הארגונית שחיתות

השבויים נהרגו, העיתונות רגשה, הנשיא חנן, עיזאת נאפסו שוחרר, הממשלה דנה. ועדת חקירה ממלכתית או המשטרה עוד יחקרו את המחלה, שתקפה אזורים רגישים בגופו של שירות הבטחון הכללי. המחלה הזאת תוסיף להעסיק בינתיים את הציבור ותוסיף להתפרץ ולגרום סבל ועינוי־דין לקורבנותיה בשב"כ, במשטרה, בשירות בתי־הסוהר ובמוסדות ממלכתיים דומים שבהם נמצאים בני אדם בידי מנגנון שיש לו כוח־כפייה עליהם. כל זה מתרחש ויתרחש, אף כי ידוע היטב, בלי צורך לחקור בפרטי נהלים, מהי המחלה ומה הם תנאי ההיגיינה הציבורית שצריך להקפיד עליהם על מנת לרסן אותה. מטרת הרשימה הזאת היא לציין, על סמך מה שידוע לנו על התנהגות ארגונית, כיצד יש להבין ולמנוע את מחלת־השחיתות התוקפת אנשים במנגנוני־כוח בדרך־כלל, ומנגנוני כוח־כפייה במיוחד. כוונתנו מן הסוג של שימוש בלתי־חוקי ובלתי־מרוסן בכוח שיש להם.

התנאי האחד, שבלעדיו אי־אפשר למנוע שימוש לרעה בכוח שנותנים למנגנוני כפייה, הוא פיקוח עליהם. התנאים הארגוניים חייבים להיות כאלה, שכל אדם במנגנון־הכפייה (איש שב"כ, קצין־משטרה, קצין־סוהרים, אח בבי"ח פסיכיאטרי, עובד במוסד למפגרים, וכו') יידע, שכל מעשיו במסגרת מילוי תפקידו נעשים תחת עינו הפקוחה של החוק. וידע, שאותה עין פקוחה איננה עינם של הממונים עליו במנגנון אלא היא משקיפה עליהם. כל איש מנגנון, המקבל סמכות וכוח־שליטה על בני אדם, חייב לחוש את מורא החוק מעליו, ולא רק מורא המפקדים או הבוסים שבהם הוא תלוי בעבודתו, בכל מקום ובכל זמן שבהם הוא מפעיל את הסמכות שלו. באין מורא כזה – מצמיחה הקרקע הארגונית שחיתות. הנאמנות למנגנון מחליפה את הנאמנות לערכיה ולחוקיה של החברה, אשר למענה קיים המנגנון, וממנה הוא מקבל את הסמכות להשתמש בכוח־כפייה.

העקרון של פיקוח, של הצבת סייג של כוח לכוח, מקובל לכאורה על הכל, כמו האימרה „השלטון משחית – שלטון מוחלט משחית באופן מוחלט". העקרון של „פיקוח יעיל על כל זרועות השלטון נחשב לערך ראשוני במסורת השלטונית הדמוקרטית. אך מאחר שלמרות העקרון קיימים איים של „שלטון מוחלט", ללא פיקוח, במקומות כמו חדרי־חקירה וחדרי־מעצר ותאי בידוד שונים, יש מקום להרגיש שמה [illegible] במקרה זה, נכון גם בתיאוריה של ההתנהגות [illegible] ארגונית, הנשענת על מימצאים מחקריים. המסקנה שפיקוח יעיל הכרחי למניעת השחתה־של־כוח מבוססת על ההנחות המקובלות הבאות:

1. הרתעה, פחד מעונש, מונעת עבירה מצד אנשים שאינם פושעים. עובדה: במקרים שבהם הגבירה המשטרה את אכיפת חוקי התנועה, לא תמיד היתה ירידה במספר העבירות או התאונות. הירידה במספר העבירות חלה רק כשהנהגים האמינו שיש נוכחות חזקה של המשטרה, גם אם במציאות לא היתה נוכחות כזאת.

2. אצל מרבית בני האדם הטובים והנורמליים, המצפון והמוסר האישי אינם מצליחים להגן את בעליהם מפני הפיתוי לעבור עבירות של שחיתות בתנאים של חוסר פיקוח. האמת הזאת מתגלית, למשל, בביטוי התקני והמקובל „הפשע אינו משתלם". יש בו הודאה שלדידנו הפשע יכול להשתלם, אם לא נתפסים, כי עצם העובדה, שאדם מבצע מעשה־פשע ההופך עצמו על־ידי כך לפושע, אינה נחשבת בעינינו לעונש או לאסון עבודה. רק אם יגלו את הפשע ויעבישו אותו מספיק יהיה הפשע „לא משתלם".

3. שליטה מוחלטת בכוח והיתר מוגבל להשתמש באלימות, ללא מורא־עונש על שימוש לרעה באלימות. אנחנו יכולים לראות איך העקרון הזה פועל אצל אנשים הנוהגים להכות את ילדיהם. אותם הורים מצדיקים את האלימות שלהם בקו"ן טעמים, אבל הם משתמשים בה רק כל עוד יש להם שליטה מוחלטת על ילדיהם ואין לעיניהם מורא־עונש. לעומת זאת, הם מתחילים לחשוך את שבטם לא כאשר הממזרים הקטנים נעשים טובים יותר, אלא כאשר הם נעשים חזקים יותר ושוב אי־אפשר להתעלל בהם מבלי להסתכן בצורה זו או אחרת של עונש או סנקציה חברתית. במוסדות כמו השב"כ, בתי־סוהר, המשטרה ומשמר הגבול, שתפקידם להתמודד עם אויבי החברה האלימים, הנטייה להצדיק כל מעשה אלימות והתעללות באנשים הנופלים לידיהם היא חזקה במיוחד, ודוגמאות רבות ממנה הופיעו בדיון הציבורי בעקבות הפרשיות האחרונות.

4. מנגנונים ביורוקרטיים וכוחניים ומוסדות בכל זמן ובכל מקום נוטים להתנאב. אנשים במוסדות נוטים לפתח מערכת־ערכים מעשיים וכללי התנהגות המתאימים לאינטרס השימור העצמי שלהם, ולא לערכי החברה אשר למענה המוסדות קיימים. ערכי השחיתות המימסדית הזאת מנצחים מדור לדור, שכן סיכוייו של אדם חדש להיקלט במוסד שהוא מבנה־כוח תלויים ביכולתו להיות נאמן למוסד, ולא לערכים התיאורטיים שמכוחם המוסד קיים ואותם הוא מציג בפני דובריו הרשמיים. היכולת הזאת היא תמציתה של חכמת־ההישרדות הפוליטית, וככל שהארגון כוחני יותר וסגור יותר – ההסתגלות לערכי השחיתות המוסדית מלאה יותר.

תיאור מלבב של המצב הזה מצוי בתכנית הטלוויזיה „כן, אדוני ראש הממשלה". ההומור כולו נובע מן הניגוד בין התרמית של הערכים הרשמיים, שאותם מייצגים השרים המתחלפים, המנסים לשווא להכניס אותם לתוך הפעולות של המערכת, ובין ערכי הממשל הממשיים המגולמים בדמותו של סר המפרי, איש המנגנון הנצחי. בישראל יש מאות או אלפי עובדים המקבלים מדי שנה פרסי עבודה על נאמנות, חריצות וכד', ואף לא אחד המקבל פרס מן הבוסים או החברים שלו על אומץ־לב בגילוי שחיתויות. באותם המקרים הבודדים שהיו אצלנו שבהם גילו עובדים שחיתות במנגנון, הם נחשבו כבוגדים, נידו ופיטרו אותם והעבישו אותם בלי רחם על השחיתות שגילו. המקרה הרלוונטי ביותר לענייננו בזמן האחרון הוא מקרהו של אותו מושבניק, איש משמר הגבול לשעבר, שחבריו התעללו בו בחוצות כפרו, משום שגילה משהו מלבנן הדומה ל„פרשת קו 300".

התופעה הזאת של הסתגלות מנטאלית, שעיקרה העברת הנאמנות מן החברה וחוקיה אל המוסד שבמסגרתו האדם חי ופועל, חלה גם על אנשי מנגנון שאינם, חלילה, מושחתים במובן [illegible] לי לשמוע ביטוי אופייני למנטאליות הזאת מפיו של אחד מראשי המשטרה. בתשובה על שאלתי הוא אמר, שאינו מתנגד שגוף בלתי־תלוי יחקור את התלונות נגד אנשי המשטרה, „כדי למנוע מעצמנו את הצרות שיש עכשיו לשב"כ". אדם בעל מנטאליות לא־מנגנונית היה חושב לתומו, שהצרות היו מנת חלקם של אנשים כמו הסגן נאפסו. ומדוע זאת „צרה", ולמי, כאשר מוסדות המדינה המוסמכים מנסים למנוע שחיתות אכזרית ולטהר את המנהג שאיש־המנגנון עצמו תומך בהתלהבות בטהרתו?... הביטוי הזה, לעומת זאת, מובן בהחלט במסגרת הכלל, האומר ששום מנגנון־כוח לא אוהב שמנסים להגביל את כוחו.

בסיכומו של דבר, בכל האובייקטיביות וללא ספק סביר, אנחנו יכולים לקבוע שהנאמנות לערכים המוצהרים של החברה שלנו מחייבת לקיים פיקוח יעיל על כל מנגנוני הכוח במדינה, ובמיוחד על אלה שאנו מעניקים להם

(המשך בעמ' 8)

מי ירצה ענב עברי

מאת אריה ארד

רק איכות התוצרת תבטיח לכורמים הישראלים שרידה מול מתחרים בשוקי היצוא

לפני תריסר שנים גילו מומחי „אגרקסקו" פרצה בהספקת ענבים נטולי־חרצנים לשוקי אירופה: חודש יוני. על הפרצה הזאת התבסס ענף שלם. עתה קיים חשש, שענף זה יתמוטט תוך שנים מעטות. הסיבה: סגירת הפער הזה על־ידי מדינות אחרות. רק בזכות איכות תוצרתה תוכל ישראל לשרוד בשוקי היצוא שלה.

זה שנים רבות מספקות צ'ילה ודרום־אפריקה ענבים נטולי־חרצנים מזן תומפסון. בחודשי פברואר־אפריל, הן שולטות בשוק. מחודש יולי ואילך זורמת ההספקה מדרום אירופה – קפריסין, יוון ואיטליה – ובאחרונה מצטרפת אליהן אוסטרליה. יתר על כן, ירידת שער הדולר מאפשרת גם לקליפורניה להציף ענבים לאירופה ולזכות ברווחים נאים. אבל בחודש יוני, אוי לאותה בושה, אין ענבים נטולי־חרצנים.

המגדלים הישראלים חיפשו במרץ אחרי זן שיבשיל חזקא בחודש יוני, כדי שאירופה לא תיאלץ לאכול ענבים עם חרצנים אפילו חודש אחד. חיפשו ומצאו את הענבים מזן פרלט. כמה אחוזים חכם במיוחד גבהו לגידול הענבים הללו הם מספקים כיום לאירופה – בחודש יוני בלבד – 2,500 טון פרי, במחיר 1,500 דולאר לכל טונה. הכנסה של כ־4 מיליון דולאר בחודש אחד – אפשר לומר שזה לא רע.

דא עקא, ענבי הפרלט אינם משובחים ביותר. הענב קטן וטעמו חמצמץ, ובשעה שבהתחדשות הספקת ענבי התומפסון – שוב אין איש חפץ בפרלט. סביר איפוא שהמדינות המספקות את הענבים לפני יוני ואחריו, ינסו לסגור את הפרצה, ולזכות את האירופים אניני־הטעם בפרי המשובח הערב להיכם. מגרילה לעשות אוסטרליה, שסיפקה בשנה שעברה רק 150 טון ענבים והשנה כבר תביא לשוקי אירופה כמות כפולה. בעוד שנה, היא מבטיחה להציף את אירופה ב־3,000 טון ענבים משובחים. אם אכן יהיו באירופה די ענבי תומפסון, שואלים עצמם אנשי „אגרקסקו", מי ירצה את הפרלט העברי הנחות?

זו אינה בעיה פשוטה, שכן לא רק עניינים מסחריים מעורבים בה. שורה של אזורים התמחו בגידול הפרלט ואם לא יהיה אפשר לשווק את הענבים הללו, פרנסתם תיפגע קשות. העיקריים שבאזורי הפרלט הם בקעת הירדן, עמק בית־שאן, חבל לכיש והערבה. תוחלת חייה של הגפן היא כעשרים שנה. לפיכך, בעלי כרמים ותיקים ייפגעו מעט: אולם יש כרמי פרלט שניטעו רק לפני שנתיים ואלה יניבו פרי ביכורים רק בשנה הבאה. אכן, מצב ביש.

ב„אגרקסקו" חושבים על שני פתרונות, לטווח המיידי ולטווח הבינוני. בטווח המיידי, צריך לנסות לשפר את הפרלט האומלל. הדבר אפשרי – הוא דורש עבודה רבה. צריך לדלל את האשכולות בעוד מועד, כדי להגדיל וליפות את הפרי. זה אולי לא ישפר בהרבה את טעמן, אבל גם הצד האסתטי חשוב. בטווח הארוך יותר צריך לחפש דרכים לכפות על ענבי התומפסון להבשיל כבר ביוני, כמו אצל המתחרות. זה דורש השקעה במחקר ובאמצעי עזר – כגון כיסוי פלסטיק – אבל זה כדאי, משני טעמים: ראשית, בחודשי יוני יוכלו המגדלים להשיג מחירים גבוהים בהרבה מהממוצע השנתי; שנית, גם כה שלא ייפגר ביוני ישיג מחירים סבירים – בניגוד לפרלט, שחינו סר מיד בהגיע התומפסונים הראשונים.

הלקח הוא, שלהבא אסור לישראל לבקש פתרונות קלים בדמותה של תוצרת נחותה שימי־חייה קצרים. עליה ללכת בדרך הקשה ולפתח תוצרת מעולה, שתמיד תחזיק מעמד – מול כל מתחרה, בכל עונה. לקח זה חורג הרחק מעבר לעניין הפרלט בישראל, וכוחו יפה לכל תחומי היצוא החקלאי והתעשייתי של ישראל.

هكذا من الأصل

صكذا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

ברל על עצמאות וביטחון

בקשר לוויכוח על דברי רחבעם זאבי (גנדי) בנוגע לטרנספר הבוצע עליידו אבקש להעיר:
אין ויכוח על כך שברל כצנלסון היה מגדולי המורים של תנועת העבודה. בזכבים שונים גם קבע "הלכות" שונות (אם מותר להתבטא כך) בעניינים שעמדו על סדר היום. נכון, שבוויכוח הגדול בענייני החלוקה בשנת 1937 התנגד לה ברל ואף דיבר בין היתר על אפשרות של טרנספר. אבל, בשום מה שנוכחים כל אלה ומסתמכים רק על הצוו להם ומתאים להשקפתם.
בקונגרס הציוני ה־20 בנושא עצמאות וביטחון אמר ברל: "מהו תכנה של המדינה העברית המוצעת? לא נלך בגדולות היום ונבקש בה רק שני דברים אלה: עצמאות וביטחון. עצמאות, למען נוכל לעבוד בשלום ובאין מפריע, ובטחון שני דברים אלה מן הראוי לנו להקריב קרבנות גדולים (ההדגשה שלי – א.י.) אך באיזו מידה אנו יכולים לקוות לשניים אלה". (כתבים י"ב, עמ' 365).
הנה כי כן, לפי משנתו של ברל מותר לנו למען בטחונה ועצמאותה של מדינת ישראל ללכת לוויתורים כפי שקבעה מפלגת העבודה וחבריה פועלים בכיוון זה, ואם הם נקראים בעיני קיצונים "יונים" – ניחא.

אליעזר יעקבי
רחובות

הארה להערה בעניין "נמושות"

א. פיאלקוב במכתבים למערכת ("דבר" 14.7.87) מביא את שתי ההגדרות בעניין "ירידה מן הארץ": א. יצחק רבין הגדיר בזמנו את היורדים כ"נפולת של נמושות" וב. שר הקליטה הגדיר זאת כ"נכות אישית". אפשר לפרש ולהתפלפל, כי הכוונה היא לגבי "מצבם הלאומי" אך לא כנכות.
אם בעניין לשון עסקינן, הרי שפה דווקא פיאלקוב וצדקו הנ"ל. במסכת תענית דף ו' עב' ב' מצאתי: "מאימתי מותרין בלקט, שיכחה ובפאה (מתנות עניים) משילכו הנמושות". שואלת הגמרא: מאי נמושות? ומשיבה בהאי לישנא: "סבי דאזלי אתיגרא" (זקנים ההולכים עם מקל). כלומר: מותרין בלקט וכו' משילכו הזקנים ההולכים בקביים (משענת). מפרש רש"י: מותרין בלקט משילכו אחרוני המלקטים שסבור נתיאשו כל יותר העניים תשארו הנמושות' והולכי מקל).
בקור הכלה "נמושות" מלשון למכם (האשכוליות במקרה זה). מסקנה: צדקו המגדירים הראשונים וכמובן אפשר לפרש אבל למען הדיוק, מצאתי לנכון להעיר הערה זו.

אפרים אברהם
חיפה

מפגשים שמחירם כבד

לכבוד הח"כים עוזי ברעם, רפי אדרי ובכה שחל.
על פי פרסומים באמצעי התקשורת הנכם מרבים להיפגש לאחרונה עם הברים במועצת חכמי התורה ובועצת גדולי התורה ב"פגישי ליבור". גלוי וידוע שלמפגשים אלה מחיר כבד.
אותנו החברים הדתיים במפלגת העבודה דבר אינו מתמיה.
לפני המפלגות הדתיות החרדיות, האנטי ציוניות יורדים על גחון, מתפרקים מכל נכסי רוח, מתבזים עד אין קץ, כבו מתחרים על ראשי בי תיראה הכיפה גרוטסקית יותר, בי יאבר דברים מפליגים יותר כשפיו וליבו אינם שווים.
לעומת זאת, מהחברים הדתיים במפלגה – מתעלמים. כמובן ביום פקודה ייזכרו בהם כמו בכל פלג סיש לו איזושהי משכפות אלקטורלית.
ובכל זאת, אנו נאמנים לדרכה הרעיונית בקורית של תנועת העבודה ורואים עצמנו משתייכים למפלגת העבודה לא "בגלל" אלא "לברות". ברצוננו לתרום – כחינם עצה לנושא במפגשי "לימוד התורה" הבאים שלכם.
אנא בקשו את הרבנים שירחיבו דעתכם בנושא טומאה וטהרה, שידריכו דבריהם בהרחבת המושג ההלכתי "מובל ושרץ בידו" – ותמצאו לכבדים על "דעת תורה" עליכם. ואולי גם על דעתנו.

יוסי פניני
אלי סרן
בשם 20 חברים דתיים
חברי מרכז מפלגת העבודה

אין להאשים את הכלל

יחיאל גלברד בכתבו למערכת ("דבר" 24.6.87) תולה את קולר סיחתו של הרב בשה הירס עם תנא כיגורה בצאצאים של החרדים. משה הירס איננו מופיע בשכבה של היהדות החרדית, אלא ככל אדם אחר התאב להפיץ את דעותיו בציבור.
באשר להמשך מכתבו של גלברד כאילו החרדים הניפו דגל לבן בפני הרוצחים הערבים לאחר הכרזת האו"ם ב־1947, עד כמה שזכור לי ההיפך הוא הנכון: במלחמת השיחרור, כאשר ירושלים היתה נצורה, החליטו מנהיגי הציונים, כולל הרבנים הראשיים, ראשי "המזרחי" וקציני הלוחמים להיכנע לאוייב. היהודי שעצר את הכניעה היה דווקא הגאון הרב דושינסקי זצ"ל. רבה של "העדה החרדית" שטען, כי אמנם יכלו למנוע את המלחמה אבל עתה חייבים לבטוח בה', ומספר ימים לאחר מכן הוסרה ההסוגה מטעם האו"ם, שרבים ראו בזה אות משמים.
בקשר לטענתו של גלברד ש"נטורי קרתא" מעוניינים להתאחד עם הערבים – אין לזה שום שחר. הם רק טוענים, שחייבים לחיות איתם בשלום בכל מחיר. ואם נדון בנושא היתה זו דווקא יוזמתו של פרופ' חיים וייצמן שהכריז כשהוא לבוש בבגדים ערביים, כי על שני העמים "קרובי הגזע" להתבוללות. שלא לדבר על אותן מאות יהודיות הנישאות לערבים ומקבלות עליהן את דת האיסלם. להאמין באל אחר, להקפיד על הלבוש הצנוע ולהתרחק מאיסורי עריות, שבתור יהודיות חילוניות הן לא נהגו כך – שריפת דגלי המדינה ביום העצמאות – היא מעשה קונדס של נערים מחוגים שונים, כולל בני המיעוטים, ואין להאשים את החרדים על כך.

הרב שמחה ראם
פתח תקוה

תרגום הספר "מיין קאמפף"

בתשובה למכתבו של יוסף סבצ'ניק ("דבר", 20.7.87) מרגים אני צורך להבהיר עובדות המתייחסות לתוכן הספר.
"מיין קאמפף", ככל שאנו סולדים מכנו, מהווה מיסמך היסטורי חשוב העשוי לסייע לחוקרים, לסטודנטים, לנוער מתבגר ולכל אדם אחר, בהבנת הרקע לשואה.
לצערנו הרב כאמור, יהדות הגולה, כאשר נכתב הספר, לפני כ־63 שנים, לפניו וגם אחרי שהופץ, לא הבינה ואולי גם לא היתה מסוגלת להבין את מצבה האמיתי, בקרב עמי מרכז אירופה. בא היטלר והציג כל אשליה לנו, ליהודים, לא היה אז הכוח הפנימי והחוסן הנפשי להתמודד, אפילו לא במחשבה עם מפלצת דמויית אדם ולהבין בעוד מועד ביהו האויב ומה עלינו לעשות כדי להינצל מן הצפוי לנו.
באשר לשאלה "מה צריך הנוער שלנו את הספר?" דעתי היא, שדור הצעירים, כממשיך בדרך הציונית לביצור המדינה, הוויתה החברתית וייעודה הכלל יהודי, בהחלט מן הראוי שיקרא ספר זה. יש בו כדי להעמיק מחשבה ולהסיק מסקנות חשובות מאוד לא רק ביחס לעבר אלא גם להווה ולעתיד.
הספר "מיין קאמפף" יציג לפניהם, בין היתר, את הסכנה החמורה, כאשר בתנאים מסויימים אדם חותר לשלטון יחיד, מתעלם מכל ערך אנושי־כללי ומנסה להחדיר למחותינו רעיונות ששום חברה בריאה ונבונה לא יכולה להשלים עימם.

דן ידין
הרצליה

זה רדיו זה?!

מהדורות ויומני החדשות ברדיו נשמעים לעיתים כלקוחים מעולם הדמיון של עורכי החדשות, או בתשדירי בחירות של השמאל. כך, למשל, כה' בתמוז תשמ"ז (2.7.87) במהדורות החדשות של השעות 18.00 ו־19.00 התליב עורך החדשות האנונימי, כי: "בג"ץ הורה לבטל בטפר הפנים לבטל את הקידוכת לילדי ברזיל". ובי"ב תמוז תשמ"ז (9.7.87) בבהדורת החדשות של השעה 13.00 טמענו, כי: "מינויים של ארבעה דיינים סמונו לפני כשבוע, ואשר לא שירתו בצה"ל, מנוגד לעמדת משרד הדתות".
האמת היא שבג"ץ לא ביטל את הקידוכת לילדי ברזיל, ומשרד הדתות (מי במשרד? הקירות?) לא קבע ולא יכול היה לקבוע עמדה בנוגע למינוי דיינים, משום שחוק הדיינים הוא הקובע את דרכי המינוי, ומינוי ארבעת הדיינים הנ"ל נתקבל פה אחד.
על פי אותו היגיון "בריא" של עורכי החדשות, אך טבעי היה שהם יבחרו לראיין ב"בחצי היום" בי"ג תמוז תשמ"ז (10.7.87) את ראש עיריית פתח תקוה (שהורשע בבימ"ש שלום בתקיפת אדם, ונגזף תגובות על־ידי הבג"ץ עקב פעילותו הבלתי־חוקית בעניין "היכל"), בנושא: שלטון החוק וציות לחוק בצד ראשי ערים בישראל...

אודי שטיינמן, עו"ד
מנהל המועצה להגנה משפטית על ערכי היהדות

דו"ח מאלף

בין כל הדו"חות והחקירות שנהפכו ללחם חוקנו הדו"ח של מבקר המדינה מצטיין ביושרו ובכנותו. אזרחי המדינה הכפופים עצובים ללא ספק בגמר קריאתו. לכרבה הצער, אנו דורכים בבקום כל שנה. השנה במיוחד נוכח הבציאות העגומה של מבסלת חצי חצי הבמצאת תחת איום בתמיד של הקדמת הבחירות, כאשר אין ביכולתה להיכנס לסבך הבעיות ולהגיע לפתרונות הרצויים.
רק בלחץ ממשלה שלא משותקת על־ידי רסיסי מפלגות ולא פועלת תחת איומי פירוק הממשלה אפשר יהיה להתמיד סוף סוף להכניס סדר ולטהר את האווירה הטובנת כחובה סכנות רבות לעתיד.
והראייה: התחיה, השר י. ספירא וגוש אמונים דורשים לאלתר "הגברת ההתיישבות בשטחים או הקדמת הבחירות". אותם לא מדאיג דו"ח מבקר המדינה ויותר מזה, תקציב המדינה הוא כקליפת השום בעיניהם.

אברהם שץ
חדרה

דבר

לפני 60 שנה

תרומות יהודים לניזוקי הרעש באי"

לונדון. הכרוז שהוציא ועד כלליי הקהלות כאן לקבוץ כספים לטובת ניזוקי הרעש בא"י – הביא לעת עתה 1700 לי"ש. בראש התורמים – ברנארד בארון ותרומתו 500 לי"ש. אחריו – תרומת הפירמה של רוטשילד 250 לי"ש. אחריה – תרומת הפירמה של לורד ברסטד ובעל "סלי" 250 לי"ש. קהלת ורשה תרמה סך 25000 זלוטי.

איפה ואיפה בירושלים

לפני זמן מה באו לבית הספר לסוחרים בירושלים 15 בחורים יהודים שעברו להכנס למשטרה. הם נבדקו קודם לכן על ידי המשטרה בבקומות שמשם באו. ניתן להם זמן והם נשלחו לבית הספר לסוחרים. בבואם הודיע להם קצין ערבי כי יקבל רק את אלה שיודעים ערבית או אנגלית, וה־15 קבל רק 3. כל זה בשעה שהמועמדים הערבים לא הודש יודעת שפה נוספת על ערבית וקבל מהם 17 איש.

מות המלך הרומני והיהודים

בוקרשט. צואתו של המלך פרדיננד כוללת סכום כסף לטובת בתי הספר היהודיים. הידיעה עשתה רושם טוב בין היהודים. הסתדרות ציוני רומניה החליטה לאסוף 100 לי"ש כדי לרשום את שמו של המלך בספר הזהב של קרן הקימת.

לפני 40 שנה

"תנועת המרי העברי" לא אישרה את התכנית לפיצוץ מלון "המלך דוד"

בתשובה להודעת אצ"ל כי ההתקפה על מלון "המלך דוד" בוצעה כ־22 ביולי 1946 מתוך מגע בין אצ"ל ותנועת המרי – מוסר דובר תנועת המרי הודעה האומרת, בין השאר: "תנועת המרי העברי לא אישרה מעולם כל תכנית שהיא המכוונת לרצח המונים. החרב הרב והמתועב במלון המלך דוד כתוצאה מפעולת אצ"ל בעצם שעות העבודה במשרדים, בשעות שהמשרדים הומים מאדם, עמד ועומד בניגוד מוחלט לתכניתה ולדרכה של תנועת המרי העברי. האחריות להרג־זוועה זה חלה על אצ"ל ורק על אצ"ל. תנועת המרי הסיקה מכך את כל המסקנות".

מעפילי "שיבת ציון" גורשו לקפריסין

התנגדות עזה ונואשת גילו 400 מעפילי "שיבת ציון" שהגיעה שלשום לנמל חיפה לפני רדתם מספינתם, אולם התנגדותם הופסקה בכוח על ידי החיילים הבריטיים באכזריות רבה. הם הועברו לקפריסין כאניות הגירוש "אמפיר שלטר" ו"אמפיר קומפורט".

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

צוחקים ובונים

הקומיקאי בוב הופ (מימין) בא לבקר את נשיא ארה"ב לשעבר, ג'ימי קרטר (משמאל) בשרלוט, צפון קרולינה. קרטר עוסק שם בפרוייקט "הביטאט למען האנושות", בו הוא מצפה להקים, בעזרת קבוצת מתנדבים, ארבעה־עשר בתים לנצרכים תוך חמישה ימים.

לובי אמריקאי

משורה של גידי וי־ דצקי (בתמונה) מזכ"ל תנועת העבודה הציונית העולמית, הוצף אתמול במאות מברקי ברכה מידידי תנועת העבודה בארה"ב המברכים את יו"ר המפלגה, שמעון פרס ואת מפלגת ה' עבודה כולה על עמי־ דתה האיתנה והצלחתה למנוע שינוי חוק ה' שבות. המברקים נשלחו מכל רחבי ארה"ב, מ־ מינסוטה, רוד איילנד, סנט לואיס, אלסקה, אר היו, קליפורניה, פלורידה, ניו־יורק ועוד וכולם כאחד נושאים ברכה ועידוד להמשך המאבק למען פלורליזם דתי. "נגד שינוי חוק השבות ובעד פלורליזם דתי", "המשיכו להילחם למען פלורליזם דתי", "תודה על מנהיגותך למען אחדות העם היהודי", נאמר במברקים. אמש בכנסת מסרה וידצקי את המברקים לידי פרס.

יקיר צור

אסיר משוחרר

נציב שרות בתי הסוהר, גונדר דוד מימון, יצא ביום ד' לסיור לימודים בארה"ב. במהלך הסיור ישתתף הנציב בכנס ארגון נציבי בתי הסוהר העולמי, שייפתח ביום חמישי בניו־יורק. מימון יעלה בפני משתתפי הכינוס את נסיונות שיקום האסירים בישראל ובכללו הקמת ישיבות בבתי הכלא ופרוייקט שיקום האסירים המשוחררים בקיבוצים.

רובר שרות בתי הסוהר, שמעון מלכה, אמר כי תוכנית שיקום האסירים המשוחררים בקיבוצים, בהם הם משתלבים בכל מסגרות החיים בקיבוץ, נחלה הצלחה רבה. הוא ציין שמתוך 90 האסירים המשוחררים שהשתתפו בפרוייקט זה חזרו לכלא רק 6.

אהבה נוסח אמריקה

קבוצת בני־נוער אמריקאים המבקרים עתה בארץ אמרו אמש במסיבת עיתונאים בירושלים, כי יש להם תחושה שהנוער הישראלי אינו אוהב אותם, וכי הוא דוחה אותם משום שהוא רואה בהם שהלטנים. חברי הקבוצה – 25 נערים ונערות בגיל ביה"ס התיכון – מהווים עתודה ראשונה למנהיגות היהודית בתפוצות ומקבלים את הכשרתם במסגרת מפעל מילגות שיזם אדגר ברונפמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי. הוא העמיד לרשות הקונגרס מענק אישי מיוחד לכיסוי הוצאות המסע של הקבוצה ושהייתם בישראל למשך חודש ימים. בני נוער אלה נבחרו מתוך מאות מועמדים באמריקה וקנדה. הם משתייכים לכל זרמי הדת והמחשבה ביהדות האמריקאית. בפגישה הסבירו כולם – להוציא אחד בלבד – כי אין בכוונתם לעלות לישראל.

אינטרנאציונל

נער ערבי בן 17 ממזרח ירושלים נמנה עם נציגי ישראל בתחרות חיבורים בינלאומית שתיערך בפולין, על מורשתו של המחנך היהודי יאנוש קורצ'אק שניספה בשואה. היתאם מגיד דבאח הוא אחד משמונה נערים ישראלים שחיבוריהם נשלחו לתחרות, המציינת 45 שנים להרצחו של קורצ'אק ונערכת על־ידי האגודה הבינלאומית על־שם קורצ'אק. משתתפים בתחרות אלפי בני נוער מכל רחבי תבל, החל ביפאן, דרך אלסקה וכלה בדרום־אפריקה. נושא התחרות הוא: "לא עוד טרבלינקה. לא עוד מלחמה". את חיבורו מסיים הנער הערבי בקטע הבא: "האם לא הגיע הזמן שנעמוד אנו בני הנוער מכל העולם יחד ונכריז בקול גדול: לא עוד מלחמה, כי אם רק רעות ואהבה בין איש לרעהו".

שאדארא

תערוכתו של בריסטיאן שאד, אמן הדאדא הגרמני, שהוצגה באחרונה במצרים הגיעה לארץ ומוצגת במוזיאון ינקו דאדא בעין־הוד. בתערוכה מבחר הדפסים של האמן מ־60 שנות יצירתו, חיתוכי עץ, תצריבים, חיתוכי לינלאום ופוטוגרמות המכונות שדוגרפיות על שמו. שאד נולד בגרמניה ב־1894 ונפטר בה בשנת 1982. הוא ברח מארץ הולדתו לשווייץ ב־1915, ערב מלחמת העולם הראשונה והצטרף לתנועת דאדא שצמחה אז בציריך. הסגנון ששלט ביצירותיו באותה עת היה שילוב של אכספרסיוניזם, קוביזם ופוטוריזם. הוא יצר חיתוכי עץ המתארים את חיי הבוהמה בציריך ומאוחר יותר עבר לציור מופשט. בתחילת שנות ה־20 עבר שאד להתגורר באיטליה וצייר בסגנון הריאליזם החדש ובעבודותיו ניכרת השפעתם של ציירי הרנסאנס האיטלקי.

אריאלה ראובני

הילדה הכי יפה בגן

סיליה פורנר (משמאל) מולנסיה, ספרד, היא הדוגמנית בהא הידיעה של השנה. בתחרות השנתית שעורכת סוכנות הדוגמניות "פורד" בניו־יורק, אליה מגיעות דוגמניות מכל קצווי תבל, זכתה פורנר במקום הראשון. התחרות תשודר ברחבי ארה"ב וקנדה באוגוסט.

ערוץ 2 מתעורר

ערוץ 2 יקרין הערב בשעה 19.30 סרט עלילתי ראשון בסדרת סרטים שיוקרנו בעתיד בערוץ זה. הסרט "ד"ר פישר מז'נווה" הופק על־ידי הבי.בי.סי. וחברת קונסולידייטד על־פי ספרו של גרהם גרין. בין השחקנים הראשיים: ג'יימס מייסון, אלן בייטס וגרטה סקבי. ד"ר פישר הוא תעשיין שווייצרי, הנהנה מגילויי ההשפלה העצמית אליה מוכנים להגיע חבריו העשירים בעבור מתנה מיוחדת מאוד שהוא מכין עבורם. הסרט מלווה בתרגום עברי.

אלי חורי

קוקטייל זה כבר לא סטייל – במסיבת הפתיחה של מלון היאט בירושלים נלחמו על כל הקופה. מתאגרף נציג המלון החדש נאבק במתאגרף ממלון הילטון. הזוכה לא ידוע, מה שבטוח – ירושלים שומרת על כושר.
צילום: יוסי אלוני

המדור נערך בידי מיכל פלג

...פוליטית

(המשך מעמ' 7)

כחזכפייה מוחלט, כמעט לחיים ולמוות. ואנחנו יכולים לקבוע, שחוסר־הפיקוח הוא הסיבה הישירה לשחיתות, כזאת שנתגלתה בשב"כ, וכזו המתגלית לעתים קרובות במוסדות הכוח הטוטאליים האחרים. ואנחנו יכולים לשער בבטחון, שהעובדה שהמימסד הפוליטי לא עושה את מה שכל־כך ברור שצריך לעשותו כדי למנוע את השחתת מנגנוני הכפייה שלו, מעידה על כך שעל סוג זה של שחיתות הוא לא מוכן לוותר בינתיים.

שלושה תנאים ליעילות הפיקוח הנדרש: א. הפיקוח חייב להיות עצמאי ובלתי־תלוי במנגנון שעליו הוא מפקח. ("יחידת ביקורת פנימית" היא כלי־פיקוח יעיל בידי הבוסים של המנגנון, לא בידי מי שתוכנתו לפקח עליהם). יחידת הפיקוח על השירותים המזויינים חייבת לשאוב את סמכותה, תקציבה והשכורותיה ישירות ממשרד ממשלתי שאיננו חלק ממשרדי הבטחון או המשטרה.

ב. הפיקוח חייב לחדור לכל פינות המנגנון. אנשי יחידת הפיקוח צריכים להיות מורשים להימצא על מנת לפקח בכל זמן ובכל מקום שבו פועלים אנשי השירותים, בתאי־מעצר, חדרי חקירות וכד'. הפיקוח יעיל רק כאשר הוא מתקיים באותו שטח ובאותו זמן שבו עלולה להתרחש עבירה. כאשר מודיעים שבוע מראש על ביקור מתוכנן של ועדת ביקורת – זה עניין חביב ומקובל, אך לא יעיל.

ג. הפיקוח חייב להיות בעל "שיניים". דוגמה לפיקוח ללא שיניים, או עם שיניים חלשות, הוא מוסד מבקר המדינה. המבקר מצליח אמנם לחשוף ולגלות מעשים ומחדלים חמורים במנגנון – אבל אנשי המנגנון יכולים להתעלם מן הממצאים מבלי להיענש. כדאי עוד לציין, שפיקוח ללא "שיניים" עדיף בכל זאת על חוסר־הפיקוח. עצם הפרסום הגלוי של הממצאים יש בו סיכוי לעורר את הציבור לדחוף את המימסד לתקן את המנגנון.

מכרז 1/87

אגוד ערים שרותי כבאות בני־ברק. מבקש הצעות למכירת רכב.

1. אוטו' רקורד ממויישן מודל 1976 1900 סמ"ק. ג'יר אוטומטי.
2. אוטו' רקורד ממויישן מודל 1971 1700 סמ"ק. רגיל.

הרכבים מוצעים למכירה.
על המציע להגיש הצעתו לא יאוחר מ־15.8.87 בשעה 12.00 בצהריים, בהעטפה סגורה בתיבת המכרזים כמכבי־אש רח' אהרונוביץ 25 בני־ברק, ולצרף ערבות בנקאית ו/או צ'ק בנקאי בגובה 5% מערך ההצעה. כל מתקני הביטוי הקשר, לא נכללים במכירה. את הרכב ניתן לראות בתחנת הכיבוי בני־ברק. נא לפנות לנהגים א. כספי, ב. הרסקוביץ, דני צדוק.
אין האיגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר ו/או כל הצעה שהיא.
ראש ארביב – יו"ר האגוד

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בבלי – עזיאל 1 פינת טולוזון 10, בבלי – 440552
קופת חולים כללית – אבסטורדם 7 – 225142
ירושלים
קופ"ח מכבי – בן סירא 2 – 227273
חיפה
הנשיא – שדר הנשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
סופר פארם – הפירא 43 – 909030
בני־ברק – רמת־גן
ירושלים – ירושלים 62 ב"ב 788515
חן – ז'בוטינסקי 99 ר"ג 7514434
חולון – בת־ים
אורחן – הופיין 52 חולון 889153
כוזר – חביבה רייך 20 בת־ים 583560
רחובות
כללית – בני משה – 452381
מודעת
מוקד בידע תלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאה השתוחה בשבת ובחג ומן אינפורמציה על המרכזים הראשיים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אוהל־צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566
כל יום בולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00
עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – קו למבוגרים 03־5461111
קו לילדים ונוער 03־261115
בירושלים – 02־227171
בחיפה – 04־672222/3
בנתניה – 053־335316
קו פתוח – ארן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
עמית – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922
קו פתוח לקטינים 02־690685

בנק אמריקאי ישראלי
מקבוצת בנק הפועלים

הודעה ללקוחותינו

הפחתה בשעורי ריבית החובה

החל מיום שישי, ה' באב, תשמ"ז 31.7.87 יופחתו שעורי ריבית החובה כדלהלן:
1. שעורי הריבית בחח"ד יופחתו ב־3% לשנה. ושעורי הריבית על המסגרת המאושרת יהיו החל מ־20% (מתואמת שנתית 21.86%).
2. שעור הריבית בחשבונות עו"ש על משיכות של עד סכום של 500 ש"ח יופחת ב־6.3% לשנה ויהיה 27.8% לשנה (מתואמת שנתית 31.3%).
3. בחשבונות "סופר עו"ש" יופחתו שעורי הריבית ב־5.4% לשנה והם יהיו החל מ־29% לשנה (מתואמת שנתית 32.8%).
4. שעור הריבית על משיכות במסגרת "אשראי גמיש" (הסדר ישראכרט) יופחת ב־3% לשנה ויועמד על 35% לשנה (מתואמת שנתית 2.8%).
4. שעור הריבית על משיכות במסגרת "אשראי גמיש" (הסדר ישראכרט) יופחת ב־3% לשנה ויועמד על 35% לשנה (מתואמת שנתית 40.49%).
הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.
פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי קרית גת
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית גת הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 15 לתכנית מיתאר 101/02/9 – שכונות מערביות של קרית גת. ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:
לשנות את תכנית המיתאר הקיימת של קרית־גת על ידי קביעת יעודי קרקע חדשים לחלק המערבי של קרית גת וכן על ידי קביעת גבולות חדשים לתכנית המיתאר, גבולות הכוללים את השטח הקרוי "אבוע עוזה" שיעודו הקודם היה יעוד של קרקע חקלאית, הכל כמוגדר בחוק התכנון והבניה בפרק ג' סעיפים 61 ו־63.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
שטח התכנית: הוא כ־2,030 דונם.
גושים וחלקים מגושים: 1565, 1570, 1571, 1572, 1606, 1609, 1608, 1911.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
על המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.
שלום רביבו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

עירית נתניה

הודעה לציבור על סלילת כבישים ומדרכות
העבודות היעיל ברחובות שונים, בהתאם לחוק העזר לנתניה (תשביע) 1962, סעיף 14, תיקון תשכ"ו – 1966
עירית נתניה מודיעה בזה כי מועצת העיריה בישיבתה ה־54, מיום 5.2.87 החליטה לאשר סלילת הרחבת הכביש, סלילת מדרכות וציפוי הכביש ברחוב הידוע בשם נחמיה, בשכונת דורה, נתניה.
אורך הכביש – 675 מ' ורוחבו 6.10 מ'.
רשימת החלקות:
בגוש 7933 חלקות: 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 160, 161, 162, 163, 291, 290, 289, 288, 287, 164, 165, 166, 167, 168, 256, 257, 258, 260, 264, 263, 193.
בגוש 7940 חלקות: 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96.

הקרן למען בטחון ישראל

פינה חמה ללב"י

* * *

השבוע

התרומה הגבוהה –
מתפללי בית הכנסת הגדול "אוהל מועד", תל־אביב
1,046 ש"ח

התרומה המרגשת –
חב' תדמית תרמה את שכר הטירחה עבור הצעתה לעיצוב מדים חדשים לחיילות
700 ש"ח

התרומה הצעירה –
תלמידי כתה ה' 1 בית ספר יסודי אזורי, כפר בלום
40 ש"ח

היום יותר מתמיד – לב"י תן לבך ללב"י
קרן לב"י: רח' ד' (אר"א) 17, הקריה, תל־אביב 64734

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה אשקלון הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 47 לתכנית מפורטת 101/02/4 ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:
א. שינוי חזית בניינים בני ארבע קומות הצעלה, באזור מגורים ג' ד' בלבד.
ב. הוספת קומה עליונה מעל גג הקיים כהשלמה לקומל' של הדירות העליונות הקיימות.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 44.500 דונם.
גושים שלמים: 395־388, 375־360, 337, 1138, 237־427, 400, 1206־1194, 1139, 1166, 1164, 1249, 1245, 1242־1212, 1210, 1969־1966, 1958־1940, 1939־1922.
וחידת אל לרכי קטע הקליה.
חלק מגושים: 1161, 1160, 399, 398, 332, 1445, 1444, 1211, 1207, 1163, 1481, 1480, 1472, 1470־1467, 1736, 1734, 1733, 1729.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
על המעוניין בקרקע, בבניין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי בבשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.
שלום רביבו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

דבר של היום הוא דבר חדש

בעריכת תרזה איזנברג

מכל מלמדי השכלתי

לאורך כל הקריירה המבשלת שלי בקיבוץ, בביתי הפרטי ובבתיהן של חברותי הרבות, שגם אצלן טעמתי לא פעם את ידי בסירים ובמחבתות בשעת התארחות, אוכל למנות על אצבעותיהן של ארבע ידיים לכל היותר את ימי "ההשתלמות" המסודרים שעברתי. למה כבה. לא מפני שלא הציעו לי חלילה לעשות זאת אלא שפשוט, לדעתי, אחד שבאמת אוהב לבשל ויש לו קצה דמיון וכושר אילתור, והוא גם אוהב לקרוא ספרי בישול לשם ההשראה, וכדי שיעשה ממתכון אחד שני מתכונים ומשלושה מתכונים אחד – אין לו בעיה להכין ארוחה מעניינת, לא מסובכת במיוחד וגם לא יזדקק למצרכים נדירים ויקרים באופן בלתי נסבל.

מה שחשוב עוד יותר הוא לפתוח את האוזניים ואת העיניים לחידושים שבאים לפעמים אף מכיוון בלתי־צפוי, ובעיקר לפטנטים המקלים על החיים מבלי לגרוע כהוא־זה מטיב המוצר. על פטנט כזה שמעתי יום אחד מחורה, חברה צעירה מאוד בקיבוץ שכן, שבאה לבקר אצל אחותה ובילתה איתנו קצת במטבח, בדיוק ביום שבו הוצגנו וליכלכנו את ידינו בקילוף חצילים שהכבסנו במחזורים אינסופיים לתנור כדי להכין מהם סלט למסיבת התנועה המתקרבת.

"השתגעתם?" אמרה חורה, "הרי בין כה וכה חצילים שנאפו בתנור לא יוצאים עם טעם שרוף שמוסיף את כל החן לסלט, ולעומת זאת זה גועל נפש לקלוף אותם. אנחנו קולפים אותם 'חיים' ומבשלים אותם כמה דקות במים עם מעט לימון כדי שלא ישחירו וזה הכל. לעומת זאת אנו שורפים על הגז על גבי מחבתות ישנות שלא שוות לשום שימוש אחר ואפילו בקופסאות קונסרבים ריקות כמה עשרות חצילים, ואלה מעניקים לסלט כולו את ריח העשן המיוחד". פתחנו את עינינו לרווחה: "הרי זה גאוני" ומאז הולכה הכנת סלט החצילים להיות סיוט ועל הטעם הטוב – אין מה לדבר.

את ריבה שלחנו פעם לשבועיים קורס מבשלות ומה היא הביאה משם? סיבול משגע לעוף שנקרא מאז "עוף ריבה" בז'רגון המקומי, היא קיבלה את המתכון בהפסקה מאחת המשתתפות...

גם כשאוכלים משהו שמצא חן במיוחד במסעדה – זאת לא בושה לשאול איך מכינים את זה, בדרך כלל הם לא מתנגדים למסור מתכון. אבל טבח מנוסה יכול להגיע בכוחות עצמו לתוצאה דומה או עכ"פ לא פחות טובה על־ידי ניסוי עצמי.

אביא כאן שלושה מתכונים כאלה. תוכלו גם אתם לגרוע או להוסיף. אין מה לפחד, לכל היותר זורקים את הנסיון הראשון לפח...

חצילים בטעם רומני
(ל־20 איש במסיבה או לפחות אנשים לימים אחדים)

המצרכים:

6 חצילים בינוניים עד גדולים קלופים ומבושלים במים עם מעט מיץ לימון (אפשר מבקבוק) עד להתרככם (כרבע שעה)

3־4 חצילים שרופים היטב על הגז על גבי כלי ישן או פחית גדולה של שימורים. הופכים את החצילים עד שיהיו שרופים מכל צדדיהם.

1–1½ כוסות שמן פשוט.

מלח ופלפל

2 בצלים גדולים חתוכים לקוביות ושרויים במסננת לאחר שפוזרו עליהם כמות יפה של מלח. לאחר כחצי שעה שוטפים היטב את הבצל. כך [illegible]

מיץ מלימון אחד (לא חמוץ)

אופן ההכנה:

קולפים מתחת לזרם מי ברז קרים את החצילים השרופים. את החצילים המבושלים שמים במסננת כך שינתקזו המים.

שמים במיקסר או במעבד מזון את החצילים עם מלח ופלפל, מפעילים ומתחילים לטפטף את השמן עד שייקלט כולו בתוך החצילים, שנשארים לבנים ויפים. מי שאוהב סלט מסוג זה כשהוא חמצמץ יוסיף גם מיץ לימון – אצלנו ברומניה השאירו אותם בטעם "טבעי". לאחר שהתקררו החצילים טועמים אם חסר מלח ורק אז מוסיפים את הבצל ומתקנים סופית את הטעם.

הערה: אפשר להוסיף שום במקום בצל ולשתי הגירסאות אפשר ואף רצוי להוסיף פטרוזיליה קצוצה (במעבד מזון אם יש).

העוף של ריבה
(ל־4–6 אוכלים)

החומרים:

1 עוף שמשקלו 1.200־1.500 ק"ג חתוך לשמונה חלקים או 12 חתיכות ירך עוף (יש לקנות במגשים מוכנים במרכולים)

1 כוס קטשופ

½ כוס חרדל מוכן

1 כוס יין אדום, חמוץ או מתוק

2 כוסות רסק פלפל חריף

2 כפות רוטב סויה

אופן הכנה:

מערבבים היטב את כל חומרי הרוטב, מורחים בו את חלקי העוף ומכניסים בתבנית הגשה לתנור מחומם בחום בינוני (180 מעלות) לשעה, הולך יופי עם אורז או עם אטריות מבושלות, הכי טעים לנגב את הרוטב עם חלה טריה.

סלט עגבניות מבושלות כמו במסעדת „אבו נאסר"

החומרים:

1 ק"ג עגבניות בשלות מאוד, קלופות (לאחר ששפכו עליהן מים רותחים והשרו אותן כ־10 דקות)

4 כפות שמן

1 כף שום מרוסק

1 כף מחוקה מלח

1 כף פלפלת אדומה מתוקה

2 כפות פטרוזיליה קצוצה

אופן ההכנה:

חוצים לרוחב את העגבניות הקלופות ולוחצים עליהן כדי שיצאו הגרעינים ועודף הנוזלים. מחממים את השמן בסיר בחום גבוה, מוסיפים את המלח, הפלפלת והשום ומערבבים מהר כדי שהשום לא יחרך. מוסיפים את העגבניות ומבשלים רבע שעה תוך בחישה מדי פעם.

מוסיפים את הפטרוזיליה הקצוצה בגמר הבישול.

אנחנו קיבלנו את זה קר בין שאר סלטי ה"כניסה", אבל זה טעים מאוד גם חם, עם לחם לניגוב כמו במתכון הקודם.

עתודות מבטיחות

מאת בתיה גבר

מכללת "שנקר", בית הספר הגבוה למקצועות האופנה, קיימה בשבוע שעבר תערוכת עיצובי טקסטיל ותצוגת אופנה לציון סוף שנת הלימודים, שאפשר לומר עליהן – תצוגה אמיתית.

24 בוגרות (אף לא בוגר אחד השנה...) הציגו מעבודות הסיכום שלהן לארבע שנות לימודים מאומצות.

העבודות התאפיינו בשתי קבוצות, מודרכות על ידי שני קווים מנחים, גם במגמת האופנה וגם במגמת הטקסטיל: הקו האחד – עם הפנים לתעשיה, לייצור ולייצוא (לרוב בחסות יצרנים תעשיינים) והקו השני – העצמאי, החופשי.

הקבוצה הראשונה כללה קולקציות יפהפיות של סריגים לגברים ולנשים, שילוב של סריגים ופשתן, קולקציה על טהרת הפשתן, בגדי עור ואמש, ובפעם הראשונה השנה – בגדי ים וחוף. ראוי לציין מיוחד שיתוף הפעולה בין מעצבות הטקסטיל והמעצבות האופנה. לעומת קבוצת עבודות אלו ראינו על המסלול קולקציות המצטיינות בדמיון, בשובבות ובהומור. בכל סוגי הבדים, בכל סגנון וצבע, בין היתר – בשילובים של ג'ינס ועור. בגדים עטורי סלסלות. שפע בדים קלילים בצבעי פסטל, או: קווים חדים, נקיים וגיאומטריים בלבן ושחור, בגדי נשים "גבריים". שידוך משעשע בין השמרני במקסורנים והשובב בחצאיות ובמכנסונים, ועוד ועוד.

תשומת לב מיוחדת הוענקה לאבזרי האופנה המשלימים, הכובעים, הנעליים, התיקים.

לציון מיוחד ראויות התלמידות במגמת עיצוב הטקסטיל, הכולל הדפסים ואריגות. בתערוכה שהוצגה בחדרי הלימוד של המכללה ראינו סריגים יפהפיים, חלקם בעיבוד מיוחד הנראה כבד, הדפסי בדים יפים לבגדים, לכלי מיטה, לחילונות ולריפוד.

עבודות האריגה ניחנו בדמיון רב. היו שם מרבדים תלת־ממדיים, אריגים דו־שכבתיים ונסיונות יפהפיים בטכניקה חדישה ליצור שטיחים, הנראים כהדבקת המוטיבים על רקע חלק למראה ולמגע.

ראוי להזכיר גם את הקולקציות הקבוצתיות של שנים ב' וג', שהציגו בגדי גברים ספורטיביים ושובבים לעומת שמלות ערב הדורות בכל גזרה ואורך. אין ספק, עתודה מבטיחה.

מדור בטוח

מאת אראלה דאור

ב־29 לחודש יוני קיימה נעמ"ת, בשיתוף עם האוניברסיטה העברית ואוניברסיטת חיפה, יום עיון בנושא אלימות בין בני זוג. אכן דרך ארוכה עברנו מאז שנות השבעים, כאשר הנושא של נשים מוכות התקבל בחוסר אמון ובלגלוג. לחוגים הפמיניסטיים, שהיו הראשונים להכיר בבעיה ולפתוח מקלטים לנשים מוכות, הצטרפו מאז גופים נוספים: נעמת, ויצ"ו, העמותה לגמילה מאלימות, שירותי מבחן למבוגרים ועוד. בעיית הנשים המוכות הגיעה לתודעת הציבור והמקלטים המלאים עד אפס מקום ממחישים את גודל הבעיה ומלוא חומרתה.

האשה המוכה היא קרבן כפול: קרבן הבעל וקרבן ההליכים המשפטיים והסיעודיים הלקויים. בגלל הימנעות הפרקליטות והמשטרה מפעולה מתואמת, מגובשת ואחידה, נגד בעלים אלימים, אין האשה יכולה לסמוך על החוק שיספק לה הגנה וישמש גורם מרתיע. במצב זה הגורמים היחידים שיש להם מחוייבות לנשים מוכות הם ארגונים וולונטריים – החסד, ולא הזכות

אולם עדיין אנו מתקשים לקרוא לבעיה בשמה – אלימות כלפי בנות זוג – ומעדיפים שם שנשמע נייטראלי, מאוזן: אלימות בין בני זוג. הנה, אף כי יום העיון היה מלא וגדוש הרצאות ודיונים בהיבטים שונים של הבעיה, האיזון לא נשמר. לא הוזכרה אלימות נשים כלפי גברים, [illegible] והנשים מוכות.

התשובה על השאלה מי נכללת בקטיגוריה של נשים מוכות תלויה במי מגדיר ולשם מה. המשותף לכל ההגדרות הוא שימוש לרעה בכוח. מתי מוגדר מקרה של שימוש בכוח כאלימות ונכנס לסטטיסטיקות – דבר זה תלוי לא רק בהשקפת העולם של המגדיר אלא גם בנכונותו להכיר בבעיה. בחדרי מיון, לדוגמה, יש זיהוי נמוך מאוד של הנשים המוכות (כ־5%) ולעתים קרובות רופאים ידווחו שאין מקרים של אלימות בחדרי המיון שבהם הם עובדים. תפיסות סטריאוטיפיות וגישה של האשמת הקורבן מחוזקות בנשים המוכות את הנטיה למעט בעוצמת הבעיה ולהסתיר את קיומה. נשים רבות מתביישות לתאר את נסיבות הפגיעה בהן ומפחדות מהבעל המכה. יש נשים המתכחשות למצבן ואינן תופסות שהן, בעצם, מוכות וזקוקות לעזרה.

אחת המוסכמות הנפוצות היא, שנשים מוכות ובעלים אלימים אפשר למצוא בכל שכבות האוכלוסיה והבעיה אינה ייחודית לשכבה חברתית מסויימת. פרופ' בנחס אביר, ממשתתפי יום העיון טוען, כי הפיזור באוכלוסיה אינו שווה, וכאשר מעיקות בעיות רבות על המשפחה, גדלה ההסתברות להתנהגות אלימה כלפי בת הזוג. בחברה פטריארכאלית, שבה חלוקת הכוח והמשאבים בין בני הזוג אינה שווה והיא מלווה לעתים בשנאת נשים ובגבריות כפייתית, האלימות כלפי נשים תהיה יותר נפוצה. המצב בארץ הומחש בסקר של נעמ"ת, שעל־פי ממצאיו, 20% מצדיקים הכאת נשים; 17% מצדיקים זאת במקרה של בגידה; 10% במקרה של הזנחת הטיפול בבית ו־35% מהנשאלים בכלל אינם יודעים כי זו עבירה פלילית.

לא רק בקרב הציבור הרחב יש חוסר בהירות בהתייחסות להכאת נשים. גם במשטרה יש המתייחסים להכאת נשים כאל בעיה בתחום הפרט, בין בני הזוג בלבד, ואין רואים באלימות פיסית המופנית כלפי בת הזוג עבירה. התגובה, העזרה וההגנה או ההתעלמות, תלויות באידיאולוגיה האישית של הפועלים בשטח. אף כי מחקר השוואתי הוכיח, כי מעצר של 24 שעות במשטרה משפיע יותר מכל שיטת טיפול אחרת, אין המשטרה נוהגת לעצור בעלים מכים. גם כשהבעל מודה שאכן היכה את אשתו קשה לפעול. חסרים כלים לטיפול, אין סמכות לביצוע מעצר מונע. אולם את הכלים יש להתאים לעבירה. החומרת העונש בלבד לא תביא לפתרון הבעיה.

יהודית קרפ, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה והעומדת בראש הוועדה לבדיקת מדיניות החקירה וההתרעה בעבירות אלימות במשפחה, דוגלת בגישה כוללנית. לגישה המשפטית, לדבריה, יש כמה מגבלות שאפשר לבחון בשלושה הקשרים הבאים: ראשית, הגישה המשפטית מתמקדת בעבריין וזונחת את הקורבן וצרכיו, דבר שהוא חמור בהקשר של אלימות בין בני זוג. כמו כן, לא תמיד ברור כיצד הקורבן רוצה שנפעל. שנית, קיימת אמביוולנטיות, חוסר הסכמה ופרשנות שונה ושלישית – ישנו קושי להתמודד עם הבעיה בכלים משפטיים בלבד ללא שיתופם של כלים טיפוליים, שתפקידם להיות גורם מאזן.

בישראל, אומרת קרפ, יש תנאים ייחודיים המחמירים את הקשיים. בעיות בשכונות מחוקות נורמות (ערכיות) של גבריות ושוביניזם, שאחד מהיבטיהן הוא אלימות. דיני המשפחה מקשים על גירושין ומאריכים את השהות במחיצת בן־זוג אלים; מחסור במשאבים לא מאפשר לתת פתרונות דיור וסעד כלכלי.

ההשיבות של הגישה המשפטית היא בכך, שהחוק קובע עמדות חברתיות. עצם ההתייחסות הרואה במעשה עבירה פלילית מביעה עמדה השוללת מכל וכל התנהגות כזו. החוק אף קובע את עקרון התגמול ונותן, בעקיפין, הגנה לקורבן. החוק הוא אוניברסאלי ואינו עושה הבחנות לגבי הקשר שבין העבריין והקרבן. אולם הגישה המשפטית אינה מספיקה, כי השופט אינו יכול לרדת לשורש הבעיה. קרפ מציעה להרחיב את מסגרות ההתייחסות ולנקוט עמדה המשלבת את הגישה המשפטית עם הגישה הטיפולית. לטענתה, יש להפעיל את החוק הפלילי מתוך התחשבות בקרבן ולאמץ גישה כוללנית הלוקחת בחשבון את מכלול הגורמים והצרכים.

גישה מקיפה כהצעת קרפ תוכל להביא הקלה לנשים הסובלות מאלימות. אולם סוגיית הנשים המוכות היא רק חלק ממכלול היחסים בין בני זוג, שבהם, במציאות שלנו, מטפלות לפחות שתי מערכות שפוטות: בתי הדין הרבניים ובית המשפט המחוזי. ריבוי הסמכויות רק גורם לכך שמעשית הטיפול נופל בין הכסאות. החוק מטפל במגזר צר והטיפול שולי בלבד. פרופ' אריאל רוזן־צבי טוען, שהמערכת המשפטית אינה מתמודדת בצורה הראויה בבעיה ואינה מספקת סעדים ותרופות. נשים מוכות מוצאות עצמן, במקרים רבים, חסרות הגנה. ההלכה שוללת מכל וכל אלימות של הבעל כלפי האשה, אבל עונשים דתיים על ציבור חילוני הם חסרי תוקף והשפעה. בתי דין רבניים נמנעים מלהוציא צווי איסור כניסה לבית, אף שהסמכות בידם, מחשש פגיעה ב"שלום בית", או בתואנה, כמו שאמר פעם הרב עובדיה יוסף, "שלא מן הראוי לפגוע בבעל". הפתרונות של בית המשפט המחוזי מצומצמים, מסביר רוזן־צבי, מאחר שאין בית המשפט המחוזי יוצר יצירה עצמאית אלא פועל לפי הדין הדתי.

בתי דין רבניים, ממשיך רוזן־צבי, יתנו צו הפרדה רק במקרים קיצוניים ביותר שבהם ההתדיינות ממושכת, למעלה מעשר שנים, ויש היסטוריה ארוכה של אלימות מתמדת, שלמרות כל ההתראות אינה פוסקת. גם במקרים קיצוניים כאלה אין אלימות הבעל כלפי האשה עילה לכפיית גט. גט צריך לתת ברצון.

בית המשפט המחוזי נהג בעבר בגישה הרואה בצווי הפרדה ומזונות חלק מהמערכת הכוללת ופסק בהתאם. אולם בעקבות הנחיית בית המשפט העליון השתנתה התמונה וצווי הפרדה שיכלו להיות כלי יעיל – טוען רוזן־צבי – נהפכו לכלי עקר. בית המשפט העליון קבע, שאין להשתמש בצווי הפרדה לצורך הסדר בעיות משפחה והטיל נטל ראיות כבד ותנאים מגבילים להוצאת צווי איסור כניסה. רק אלימות קיצונית, שיש עמה סכנה מוחשית ומיידית, מצדיקה, לפי בית המשפט העליון, סעד כזה. "לא כל תיגרה המצויה בחיי בני הזוג, במיוחד כאשר השלום אינו שורה במעונם, יש בה כדי להצדיק גירוש של אחד מהם מדירת מגוריו..."

לכל ההגבלות האלו מצטרפים קשיים בהשגת גירושין וסחבת בטיפול השיפוטי בבעיות משפחה. התוצאה, גורס רוזן־צבי, היא כי אין למערכת המשפטית בשני חלקיה תשובה מרתיעה, יעילה ומספקת לבעיות הנשים המוכות. מכאן נובעת דרישתו של רוזן־צבי לחוק חדש. מאחר שהמערכת הקיימת אינה מתמודדת כהלכה עם הבעיה נדרש חוק ישראלי עצמאי אשר יעניק לבתי המשפט סמכות רחבה על בסיס נטל ראיות סביר ומציאותי, לשם טיפול יעיל בבעיות האלימות במשפחה.

בעוד רוזן־צבי גורס שעל המערכת המשפטית לאמץ ראייה רחבה של מכלול הבעיות בין בני זוג, כולל שאלת המזונות, רואה השופטת דליה דורנר בעירבוב של סעד אישור הכניסה במכלול ההתדיינות בין בני הזוג פגיעה ביעילות צו איסור הכניסה כמכשיר מהיר, הנותן הגנה מיידית כנגד התנהגות אלימה.

צווי איסור כניסה באים להבטיח את הזכות למדור שקט ובטוח וכל צד מבני הזוג זכאי לו. אולם במשך כל שנות עבודתה היא לא נתקלה ולו במקרה אחד שבו נדרש הסעד של איסור כניסה לצורך הגנה בלבד. הבקשה תמיד נכרכה בתביעות אחרות הנוגעות למזונות ולרכוש.

האם באמת ניתן להפריד את צו איסור הכניסה מכלל ההתדיינות בין בני הזוג? כדוגמאות שהביאה דורנר מארצות אחרות מסתבר, שבנוסף ובנפרד להליכים בין בני זוג, ישנה חקיקה שאינה בהכרח חלק בהליכי פירוד וגירושין. באנגליה, למשל, קיים הסדר להפעלת צווי איסור פגיעה בבן זוג וצווי איסור כניסה לבית ללא הזדקקות להליכי גירושין. הצווים מוגבלים לתקופה של 28 יום ולשופט סמכות להוסיף לו הוראה בדבר מאסר אם הצו יופר, ומסמיך שוטר לעצור את מי שנגדו הוצא הצו. בארה"ב המצב שונה ממדינה למדינה. בכלליה קיים הסדר התיקי פלילי ואזרחי. ישנן מדינות שבהן ניתן לעצור את בן הזוג גם מחשש לאלימות. כלומר, אין צורך לחכות עד שהאשה תיפגע; אפשר לפעול גם קודם.

גם אצלנו שונה המצב ממקום למקום, והטיפול שהאשה המוכה זוכה לו תלוי בהשקפת העולם של אלה הפועלים בשטח. דורנר סבורה שיש לנתק סעד איסור כניסה לבית מההתדיינות בין בני הזוג, ועל־ידי־כך אפשר יהיה לספק לקרבן מכשיר מהיר ויעיל להגנה על עצמו. אולם הבעיה היא אכיפת החוק. גם כיום אפשר לעצור בעל אלים (לאחר מעשה) ובכל זאת הדבר כמעט אינו קורה.

ניצב־משנה משה שדה־אור טען בדיון, שבגלל מקרים חריגים קיצוניים הדעה הרווחת בציבור היא שהמשטרה אינה מטפלת כהלכה בנשים מוכות. לטענתו, אשה המתלוננת על מכות מקבלת התייחסות רצינית ולדבריו בשנה שעברה רק במקרה אחד, שאשה נרצחה על ידי בעלה, היתה תלונה מוקדמת.

אולם לא רק המשטרה חסרה מדיניות אחידה. מתברר, לפי עו"ד גורית שניט מפרקליטות מחוז המרכז, שגם הפרקליטות לא־אימצה עמדה. המדיניות אינה מגובשת והלבטים רבים: האם לעצור את הבעל, האם המאסר יביא נזק לאשה, מה על הילדים ועוד. גם הפסיקה אינה אחידה. ידועים מקרים שבהם נגזר מאסר לשנים מספר על הבעל לאחר התנהגות אלימה לעומת מקרים דומים, שבהם הוא שוחרר לחלוטין.

האשה המוכה היא קרבן כפול. היא קרבן לאלימות הבעל וקרבן ההליכים המשפטיים והסיעודיים הלקויים. בגלל דיני האישות הנהוגים בארץ הקושיים בהשגת צווי הפרדה וצווי איסור כניסה, הזכות הבסיסית של האשה למדור בטוח אינה מובטחת.

בגלל הימנעות הפרקליטות והמשטרה מפעולה מתואמת, מגובשת ואחידה נגד בעלים אלימים, האשה אינה יכולה לסמוך על החוק שיספק לה הגנה או ישמש גורם מרתיע.

במצב זה של חוסר בהירות, עמדות בלתי מגובשות והיעדר סעד אפקטיבי מצד הרשויות הממלכתיות, העזרה היחידה שמקבלת האשה באה מגופים וולונטריים, שהמשותף להם היא המחוייבות לקרבן. הם מספקים מחסה – מקלטים לנשים מוכות, סעד טיפולי, פעילות גמילה באלימות ועזרה משפטית. גם יום העיון שבא להעלות את המודעות לבעיה נערך ביוזמת ארגון וולונטרי – נעמ"ת.

במשך עשר השנים האחרונות נוצרה מודעות חברתית לבעיה, אך היא עדיין לא הגיעה לרמה הפוליטית האדמיניסטרטיבית. יש להמשיך לפעול כדי שהטיפול והסעד הניתנים לאשה יהיו בזכות ולא בחסד. עלינו לדאוג שזכויות יסוד בסיסיות, כמו מדור בטוח, יהיו גם נחלת האשה הנשואה.

הבדל של 39 שנים מינימום

הנה לך עוד הוכחה שהשנה היא 87 ולא 48.

ב־48 קיבלו המתגייסים לצה"ל כובע מצחייה שעל שולי בטנתו היה מודפס בזה הלשון: "אַ מתנה פון אמריקאנער היסלמאכער דורך דער איניציאטיוו פון הסתדרות" (יסולח לי אם זכרוני מטעה אותי ואם עשיתי כמה שגיאות בכתיבת האידיש שאינה שגורה על פי).

זה הכובע שלימים נקרא "היסלמאכער", לזכר הכתובת שהיתה בתוכו וזה הכובע אותו קיבלו המתגייסים ב־48 והיתר זה כבר היסטוריה.

ואילו היום, ב־87, מציע המשביר המרכזי בשיתוף עם פיליפס – "סל"ל לחייל", חבילת שי למתגייס, הכוללת: מכונת גילוח מפעלת בסוללות, רדיו טרנזיסטור, פנס בעל נורת גיאון ונורה רגילה, ארבע סוללות וכן: תרסיס שמן מיוחד לטיפול בנשק (מצויין בתמונה במלה חיים).

הבדל השווה בין 48 ו־87 – שבשניהם מעורבת ההסתדרות.

הבדל השנה – שב־87 זה עולה לך כסף – 125 ש"ח.

האם אתה רוצה אולי בזה מקופלת תמצית סיפורה של המדינה. ואולי לא.

גלידה מלאה טעמים ותקוות

הסתכלתי על היפהפיה שבתמונה ושאלתי את עצמי "כזה גוף יהיה גם לי אם אני אוכל גלידת יוגורט־לגושקה?"

ותוך כדי השאלה הבנתי את הטפשות שבעצם הצגתה.

הרי הגלידה הזאת היא חדשה בשוק והנחמדה שבתמונה נראית לי לפחות בת יותר מ־14, או לא יכול להיות שהוא קיבלה את גיזרתה המפוארת מאכילת גלידה שלא היתה קיימת.

אבל זה בפירוש הרעיון המונח מאחורי הגלידה הזאת. גלידה עשויה יוגורט במקום שמנת, המכילה כשישית מאחוז השומן שמכילה גלידת השמנת ולכן גם משמינה רק החלק השישי ממנה.

יש כמובן כמה וכמה טעמים, בכמה אריזות, והמחיר המומלץ הוא 4.20 ש"ח ל־900 סמ"ק (אריזה משפחתית), 1.31 ש"ח ל־250 סמ"ק (אריזה אישית).

טעמתי וזה אמנם טעים מאוד אבל כנראה אני כבר לא אצא יפה מזה כמו הבחורה שבתמונה.

האדום הזה

אתם יודעים שאפשר להשיג בארץ קוויאר אדום (ולהבדיל מהשחור) בקופסה כחולה בעד כסף לבן?

הקוויאר האדום הזה, אנחנו מתבשרים, הוא ביצי דג הסלמון ולכן הוא כשר, שלא כמו הקוויאר השחור, שהוא ביצי דג החידקן, שאיננו כשר ולכן (ואולי לא רק בגלל זה) הוא גם יקר יותר.

אז זהו, גם שומרי הכשרות יכולים מהיום ליהנות מקוויאר על "פרוסת ביצה קשה, פלח אבוקדו ... לבד (?) או עם בן/בת זוג (?)

והתענוג יעלה לך כ־12 ש"ח ל־50 גר' או 24 ש"ח ל־100 גר' בכסף המדינה.

מה שמזכיר לי, בלי שום קשר כמובן, את הסיפור על התחרות שהיתה קיימת בין חברה המשווקת קופסאות של סלמון לבן לבין זו המשווקת סלמון אדום, שבסופה פירסמה החברה הלבנה מודעה בזו הלשון:

הסלמון שלנו אינו מאדים בקופסאות.

סיפור שאין לו כאמור שום קשר לקוויאר האדום, שאגב, מיובא מרוסיה, טוב, ללא שום קשר להדוק היחסים או להפך.

להשיג במעדניות, ברשתות השיווק ובחנויות השיווק העצמי.

היבואן: מורנה אינטרנשיונאל.

ספר לילד
הוא נמוך מדי

מאת מאיר בראלי

הספר "צוציק" מאת סמדר שיר (הוצאת מורן) עוסק בשורה של נושאים מחיי ילד, שיש לו אח קטן ומנדנד. רוב האחים הצעירים יותר מאתנו מנדנדים, ויש רק דבר אחד גרוע מהם – כשאין לך כלל, לא אחות ולא אח. המשפחה עברה לדירה חדשה, שיש לה יתרונות שונים על הקודמת, אלא שאין בה שני חדרים נפרדים לשני האחים והדבר גורם לבעיות המסופרות יפה.

מרכז הסיפור הוא הבעיה הקשה ביותר של גיבורנו – היותו נמוך מאוד, ולכן הכל קוראים לו "צוציק". הבעיה – בעיה ונחוץ לעזור לכל ילד שיש לו בעיה דומה. החסרון בספרנו, שההורים היודעים שלבנם יש בעיה כזאת קוראים לו "צוציק", וזה פשוט לא מתקבל על הדעת. מצד אחד האם מדברת עם בנה על בעייתו ומצד שני היא היא מבינה למה הוא נעלב כשקוראים לו צוציק.

לא חסרה בספרנו גם תעלומה. בחריץ שבחדרו יש משהו והגיבור, ארז רון הקרוי צוציק, מחפש דרך למבוא אותו – אולי זהו אוצר, או שיתברר משהו מעניין וחשוב לכל והוא, ארז, יהיה גיבור היום. נתגלה שיש שם צרור שירים שכתב בן של הדיירת הקודמת שנפל במלחמות ישראל. הדבר הביא תהילה לבוצא אבל... לא עזר לו להיות יותר גבוה.

מציוריו של איתן קדמי לספר

ספרים עכשיו

מאת אבי סנא

תזונה

לצליעה חלופית

ויטמין E / מאת לאונרד מרווין / תרגמה מאנגלית גילה וולף / אור־עם / 102 ע'

שום מחלה מוגדרת לא נקשרה עדיין למחסור בוויטמין E ולפיכך הוא שנוי במחלוקת. לעומת זאת יש כל מיני ממצאים המצביעים על תרומתו לבריאות (למשל, בטיפול באנמיה המוליטית, בלייפת כיסייתית ובצליעה חלופית). הספר הזה בא להסביר את דרכי פעילותו של הוויטמין, להודיע על כמה שימושים אפשריים בו ולהמליץ על נטילתו בצורה טבעית, שהיא פעילה יותר. "בגלל הצריכה הגבוהה חייב הטיפול להיעשות תחת השגחה רפואית".

פסיכולוגיה

הגבר המסרב להתבגר

תסמונת פיטר פאן / מאת דן קוליי / תרגמה מאנגלית שושנה צינגל / מורן / 255 ע'

התסמונת הזאת – של הגבר שמסרב להתבגר – אומר לנו המחבר, "אינה מאיימת על החיים, ולכן אינה מחלה; אך היא מסכנת את בריאותו הנפשית של האדם, ולכן היא יותר מאי־נוחות... רק בעשרים או בעשרים וחמש השנים האחרונות הגביר לחצי החיים המודרניים את הגורמים הסביבתיים, והתוצאה – גידול משמעותי"... זהו ספר המיועד להורים, אך גם לנשים ולאוהבות ישנה האפשרות הגדולה לחוש את "לעולם לא למושג יום אחד". חלקו הראשון של הספר מוקדש לסקירה כללית של התסמונת. בחלקו השני נידונים מקרים המתחישים אותה (ובכלל זה עייני חרדה, בדידות, נרקיסיזם ושוביניזם). חלקו השלישי דן במאמץ לשינוי ומסתיים בהבטחה שכל אחד יכול להשתנות.

משחקים

בעזרת הרובוט

פלישת האנדרואידים / מאת כריסטופר בלק / תרגמה מאנגלית נורית לוינסון / עם עובד / 117 ע'

נניח שאתה בקי במעשי המדע ובדיות שאתה רוצה להשתעשע בעניינים האלה. הנה לפניך המשימה הבאה: גדודים של אנדרואידים יצאו להתקפה בניסיון להשתלט על העולם כולו. לעזרתך ניצב הרובוט מד־ר־2 ויחדיו אתם נקראים לעמוד בפרץ. עליך לקרוא את הספר ולבחור לך אופציות. כטיב הבחירה כן מידת הניקוד שתצבור. ותמיד תוכל, כמובן, לנסות שנית. בין הדפים, איורים רלבאנטיים.

חוויות אישיות

שמונה חודשי גיהינום

בביתו של נעדר / מאת ליאורה קבלסקי / תרגם מאנגלית יוסף כרוסט / משרד הביטחון – ההוצאה לאור / 120 ע'

בפרוץ מלחמת יום הכיפורים עשה ד"ר ליאו קבלסקי את שירות המילואים שלו בחרמון. בתור שכזה נפל בשבי הסורי, אבל הוכרז מלכתחילה כנעדר. "שמונה חודשים, עד שלואי הוחזר ב־8 ביוני 1974, היו הגיהינום שלנו, נקודת השפל של חיינו. השנים שלאחר מכן היו בשבילי שנים של מאבק נואש כדי להתגבר, ללמוד לחיות עם הטראומה של אותם חודשים נוראים... זה הסיפור שלי ושל משפחתי, דרכו ניסיתי להעיף מבט תוך נפשה של האשה הישראלית בשעת מלחמה". הספר כולל גם את קורות עלייתה של המשפחה מדרום אפריקה.

هكذا من الأصل

صورة عن الاصل

מחבואי התגליות של ארץ גשור

את הגולן, על תקופותיו השונות, הרבו לחקור; בין היתר התגלה בו, פה ושם, אף שריד מתקופת המקרא, ואף־על־פי־כן שוררת דעה כאילו אין בגולן שרידים מאותם ימים.

דעה זו מנוגדת לידיעות שיש בידינו, מתוך מכתבי אל־עמארנה, על קיומן של ערים בגולן בשלהי התקופה הכנענית ועל קיומה של ממלכה ארמית בשם גשור, שהתפרסה בעיקר בדרום הגולן. במקורות חיצוניים נקראת ממלכה זו גארי ובמקרא – גשור, וחכמים הראו שיש להשלים את השם החיצוני לג„שו"רי. דוד המלך נשא לאשה את בתו של מלך גשור. לנישואין

ארץ חמדה / צבי אילן

אלה היתה גם משמעות פוליטית ומהם נולד לו אבשלום. לאחר שהרג את אמנון, אף הוא אחד מבני המלך, אשר „עינה" את תמר אחותו, נמלט אבשלום אל משפחת הוריו וישב אצל תלמי מלך גשור שלוש שנים, עד שיואב בן צרויה החזירו (שמואל ב', י"ג־י"ד).

בגשור היתה עיר חשובה בשם אפק, שלפי המקובל נבעו בה מעיינות מים. העיר היתה קשורה במלחמות בן הדד מלך דמשק עם אחאב מלך ישראל. קרב אפק מתואר במקרא לפרטיו (מלכים א', כ', כ"ז ואילך). הצדדים ריכזו כוחות גדולים וניצבו זה כנגד זה „כשני חשיפי עזים". נראה שהקרב נערך במישור, כדי „לבלבל" את הארמים, אשר אמרו כי אלוהים „אלוהי הרים... ולא אלוהי עמקים הוא". בני ישראל היכו את ארם „מאה אלף רגלי ביום אחד" (נראה שהגזימו במספרים) והשאר, עשרים ושבעה אלף איש, ברחו לאפק. הישראלים הרסו את החומה, בן הדד נתפס, וישראל קיבלה „חוצות" ("שוק חופשי") בדמשק.

למעשה נערכה כבר חפירה בתל אחד שממזרח לכינרת, בתל של עין־גב. בתחילת שנות השישים חפרה שם משלחת, בראשותם של מזר, בירן וזהתן. החופרים חשפו עיר מבוצרת, שהתקיימה במאות י'־ח', בעלת אופי ארמי, אם להתייחס לכתובת היחידה שמצאו – „לשקיא", בארמית. החופרים חיפשו את המקורות להשוואת התרבות החומרית של המקום עם חצור והגליל שממערב לכינרת. אהרוני המנוח זיהה במקום את אפק (אולי אפק תחתית) וקשר אותה עם עירו של בן הדד. הוא חשב שזו עיר גבול גשורית במזרח הכינרת.

בעיית הזיהוי של אפק הטרידה חוקרים במשך שנים רבות. היה ברור לכל שהישוב אפק, אפיק, פיק המאוחר שבדרום־מערב הגולן, שומר את שמה של אפק הקדומה, אך בפיק גופא לא נמצא תל קדום. ב־1981 גילה דודי בן עמי, חוקר הגולן מקצרין, תל בסמוך לנחל עין־גב, לרגלי פיק, עם חרסים קדומים. נראה היה שסוף־סוף נתגלה מקום אפק הגשורית.

פרופסור משה כוכבי, ראש המכון לארכיאולוגיה באוניברסיטת תל־אביב, סיים שנות חפירה רבות באפק המפורסמת שבראש הירקון והחליט „להתלבש" על נושא חדש ועל איזור חדש. הוא עושה זאת בתנופה גדולה. כדי לחקור את כל ההיבטים של הנושא, לתקופותיו, הקים את משלחת ארץ גשור. השנה נערכו חפירות בשלושה אתרים – מתחם כנעני קדום בשלוחת לאריה, ישוב מבוצר בתל ח'דר ובתל אפיק. בעתיד, במסגרת הפרוייקט, תחפור משלחת יפאנית בתל של עין־גב. מתוך החומר שייאסף בתלים הקדומים של דרום־מערב הגולן נדע יותר על הממלכה הארמית ששכנה סמוך לישראל – גשור.

הייתי עם כוכבי בשני האתרים הראשונים שנחפרו. תל שיח' חדר נתגלה בסקר החירום בתשכ"ח והוא נמצא בחוף דוגית, הצמוד לחוף גולן (לונה גל), סמוך לכינרת. המשלחת קוראת לו „תל חדר". זה תל המשתרע על 10 דונם ומוקף בשתי חומות. החומות מעוגלות, כמוכר מהעולם הניאוליתי, ואינן בנויות בקווים ישרים, כמו באתרים בארץ מתקופת הברזל. גם כלי החרס המתגלים שם אינם מסוגי הכלים שהתגלו בגליל, בחצור למשל. הם משקפים תרבות חומרית שונה במקצת, אולי תרבות שהיתה קשורה באותם ארמים. החומה הפנימית היא חומת סוגרים, בנויה אבני בזלת גדולות, ורוחבה כ־3.5 מ'. זמנה, לפי מצב המחקר כרגע, הוא המאה התשיעית לפני הספירה. בשלב מסויים הורחבה העיר והוקמו בה מבני מגורים קטנים, בנויי אבן, שהוקפו גם הם בחומה, 3.80 מ' רוחבה. באחד המבנים נתגלה עוגן הכלי בזלת. ליד החומה החלה חדירה לשכבה קדומה יותר של מבנים בנויי לבני טין. ממש בסיום העונה החל להיחשף מבנה ציבור גדול ובו מפולת לבנים ועץ, תוצאת שריפה גדולה. החופרים ירדו כבר כדי מטר במפולת ועדיין לא הגיעו לריצפה. לכוכבי נראה שהחומות נועדו להקיף את המבנה הגדול, אולי ארמון. במסגרת זו אפשר אולי להעלות הרהור שמא היה זה ארמון החורף של תלמי מלך גשור.

תל אפיק (כך קורא לו כוכבי) נמצא סמוך לאוורי מטעים, לרגלי המצוק שעליו שרידי פיק ובנייני קיבוץ אפיק. נמצאו בו שרידי ישוב שהתקיים כאלפיים שנה, מסוף האלף השלישי לפני הספירה, ועד התקופה ההלניסטית, 200 לפני הספירה בערך. הגבעה בנויה גיר קירטוני, שבהירותו בולטת על רקע הבזלת הכהה שמסביב. בגלל התלילות סבלו השרידים במשך אלפי השנים מסחיפה חזקה ויחסית נותרו אך שרידי קירות מעטים על פני הסלע הגבוה. עניין רב מעורר מבנה גדול, בעל אופי ביצורי, שנחשף בחלקו בצפון־מזרח התל והוא מתקופה הישראלית, המאה התשיעית לפני הספירה בערך. מימצא כלי החרס דומה לזה של הגלעד ולא של הגליל.

מתברר שהכינרת והירדן היו הגבול בין תרבויות חומריות בתקופת הברזל. חומה עדיין לא נמצאה בתל. אולי היתה חומה בקטע נמוך יותר של הגבעה. אם אומנם יימצאו שרידי חומה, פירוש הדבר שהעיר היתה הרבה יותר גדולה. לפי המימצא עד כה, התל אינו גדול. בגלל העדר החומה קשה לזהות את המקום עם אפק המקראית. הרושם מהמקרא הוא, שמדובר בעיר גדולה יותר, מבוצרת.

לארכיאולוגים דרושה סבלנות. ה„גשורים" עוד לא אמרו את מלתם האחרונה. יש לקוות שבעונות הבאות, נדע יותר על תולדות הגולן הקדום.

מזבח של דיוניסוס, מחפירות בית שאן

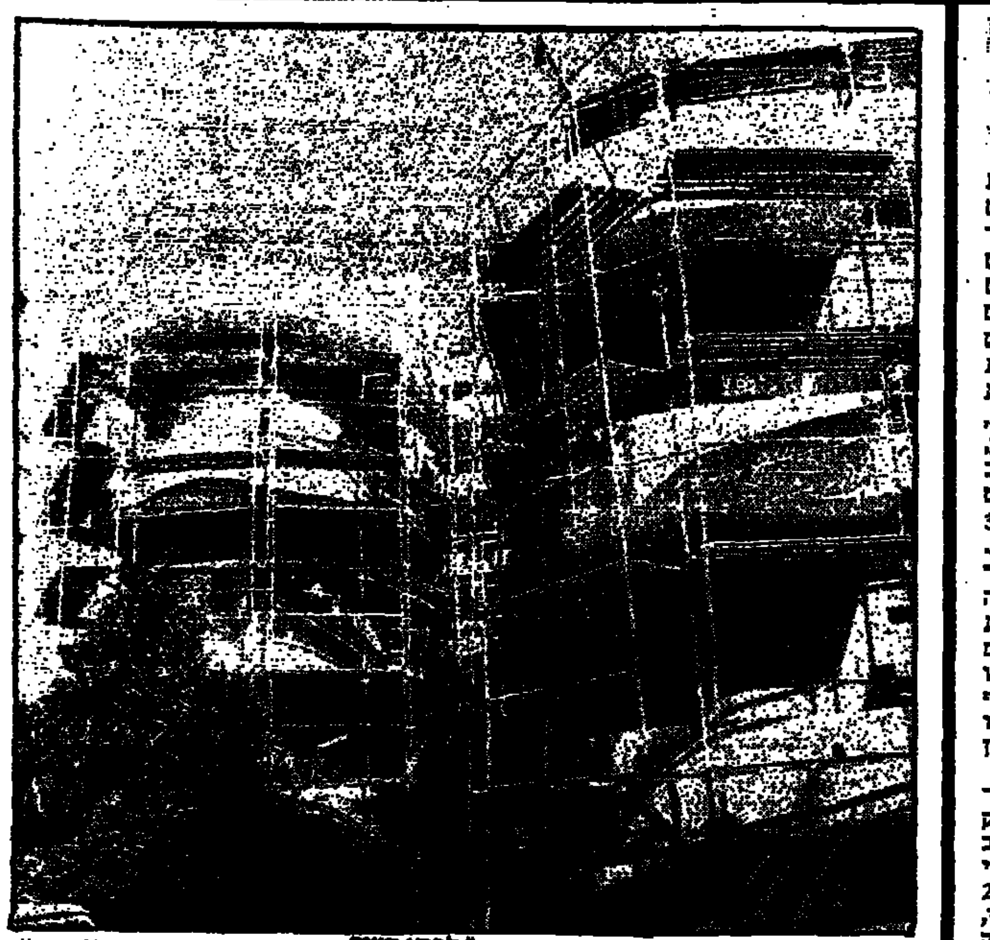

„מתיחות עור פנים" לבתי העיר

נעלמו 100 דונם

מאת נתן רדעי

ועד תושבי שכונת נווה אביבים עתר בעת האחרונה לבית הדין הגבוה לצדק, כדי שזה יורה לבטל תוכנית בניה ברחוב אופנהיימר שבשכונה היוקרתית. במהלך הכנת החומר לעתירה גילו התושבים פרטים מדהימים הנבדקים כעת ברשויות שונות לרבות פרקליטות המדינה.

במהלך נגד הקמת בתים בלב השכונה שכרו התושבים את שירותיהם של שני מומחים, לבנה אשר והאדריכל גיורא גאור, ואלה הגיעו

תל־אביב

למסקנה כי במרחב נווה אביבים שבו מדובר (תכנית 660) חסרים בפועל כ־100 דונם מהשטח הנקוב בה. התברר כי שטח התכנית הינו 667 דונם ולא 760 דונם כאמור בתוכניותיה. למי היה אינטרס לנפח את שטח מרחב הבניה? מי יכול היה להרוויח מדחיסת בתים לתוך השטח היקר?

העותרים, באמצעות עורך הדין א. מנוסקין מהשכונה, טענו בעתירה, בין היתר, כי „...מדובר על 600 יחידות המצויות בה (בשכונה) מעבר למותר". כלומר: נווה אביבים היא מן השכונות הצפופות בתל־אביב. האם עבר כאן מישהו עבירה פלילית שגרמה לצפיפות הקשה?

מפקדת התותחנים

מנכ"ל עיריית תל־אביב אלי עשת הוא איש חיל התותחנים. לעירייה הוא הגיע לפני שנים ומאז הוא מבצר היטב את מעמדו בקומת ההנהלה, קומה 12 של בניין העירייה. אומרים שהוא התברג יפה בין כל הטוראגים שיושבים סביב להם, כמו למשל גזבר העירייה היום יצחק לאורן, איש מערכת הבטחון בעבר, ופנחס להב מי שהיה דובר צה"ל.

בשבועות האחרונים קיבל מנכ"ל העירייה התותחן שחקן חיזוק, מאיר דורון, שמונה לתפקיד סמנכ"ל עיריית תל־אביב. בהודעה שהפיץ חבר עיריית תל־אביב בני כהן נאמר כי מאיר דורון היה מנהל שירותי המועצה ברמת השרון. הוא השתחרר מצה"ל בשנת 1984 ותפקידיו האחרונים היה סגן קצין תותחנים ראשי ומדריך בבית הספר לפיקוד ומטה. מאיר דורון, נעים ההליכות המתחבב מהר על הקרובים אליו, יהיה ללא ספק תגבור ל„מפקדתר" של אלי עשת החותר לבכורה בקרב פקידי הבכירים של להם בקומה ה־12. נשאלת רק השאלה מי הביא אותו לשם?

פנים כעורות

תל־אביב היא אחת הערים המכוערות בארץ. מן המטוס היא נראית כמו עיירת חושות מזרח־תיכונית, חסרת גוון. תורם לכך גם הזילזול שמפגינים התל־אביבים והעירייה כלפי טיפוח החן של המבנים. את הזילזול ניתן לראות בלב העיר: בתים דהויים, מרפסות מכוערות העומדות לקרוס, בתים ישנים שכתובות מכוערות מעטרות את קירותיהם.

לפני ארבעה חודשים הזלה חברת „עזרה ובצרון", חברה של עיריית תל־אביב, במבצע „חזות העיר" שבמסגרתו [illegible] של בתים [illegible] שיפוץ חיצוני ופנימי של מבנים. המבצע מקיף, בכל תל־אביב ויפו, 6 רחובות ו־150 מבנים. על־פי תוכנית זו נוכל לראות את תל־אביב יפה בשנת 2550.

אריחי אקרשטיין

ואחרון: בימים אלה, ימי קיץ קשים וחמים, עובדים ברחובי העיר פועלים בהחלפת המדרכות במדרכות מיוחדות ויפות מאבני חברת „אקרשטיין". תוצרת החברה נחשבת מעולה, וכל אריח אדמדם שלה הוא יקר מאד. מהיכן מצא להם, לפתע, כסף רב כל־כך לאריחי אקרשטיין?

13 נכדיו של אליל הזמר

מאת אמיר רוזנבליט

לפני חודשים אחדים עלה ארצה סמי אלמגרבלי, אליל הזמר של יהדות מרוקו. כעת הוא שוהה עם אשתו בבאר שבע, וסיים זה מכבר את לימודיו באולפן. אלמוגרבלי, 64, אב לששה וסב ל־13 נכדים, הוא דמות אהודה ופופולארית

באר־שבע

מאוד בקרב יהדות מרוקו וארצות צפון־אפריקה. קולו נשמע כמעט בכל בית מרוקאי, והקלטות שלו נחטפות כמו לחמניות טריות.

את ההשראה למוסיקה הוא ינק בילדותו מאביו עמרם, שהיה שליח־ציבור בבית־כנסת ומאמו, שהתברכה בקול ערב במיוחד. בגיל חמש־עשרה למד לנגן על „עוד" ושלוש שנים אחר־כך החל לשיר בחוג מצומצם של חברים ומשפחה. מאוחר יותר החליט להתמסר לשירה ולהלחנה. הוא כתב והלחין שירים רבים – שהחלו להתפרסם רק כשהיה בן 28, מכיוון שעד אז לא היו לו האמצעים הדרושים להפקתם. עד מהרה, התפרסמו להיטיו ברחבי מרוקו וחברת תקליטים ידועה, "פאטה מרקוני", החתימה אותו על חוזה הקלטות ארוך־טווח. במקביל, החל להופיע גם בפאריס.

באחת מהופעותיו הרבות בעיר האורות, פגש חבר־נעורים, שהיה מיודד עם הנסיך חסאן – היום המלך חסאן השני. החבר התלהב מאד משיריו המסולסלים, והבטיח לערוך לו היכרות עם הנסיך. בית־המלוכה התלהב, ותוך זמן קצר נימנה אלמוגרבלי עם באי הארמון הקבועים. נסיעותיו התכופות לפאריס – כמעט מדי שבוע – היקשו עליו מאד ובשנת 1959 החליט לעקור ממרוקו ולהעתיק את מקום מגוריו לפאריס. היו שאמרו כי ברח ממרוקו. השמועות סיפרו שהמלך מוחמד החמישי (אביו של חסן השני) רצה להרוג אותו, בגלל שהתאהב בבתו – ולכן ברח מארץ הולדתו.

אלמוגרבלי מכחיש שמועות אלה. להר"ם – „כל הסיפורים הללו הם שקר וכזב. עובדה – מאז, הייתי מספר פעמים במרוקו ואף פעם לא עשיתי זאת בהיחבא". שמונה שנים התגורר בפאריס, עד שהוזמן לסידרת קונצרטים במונטריאול, קנדה. זו היתה אהבה ממבט ראשון, והוא החליט להישאר שם. במשך 16 שנה שימש כחזן ראשי בבית־הכנסת של הקהילה היהודית במקום, ולפני כארבע שנים אף נבחר כנשיא בית־הכנסת של מרכז הרבנות הספרדית במונטריאול.

ואולם, לדבריו, מאז ומעולם עזה היתה כמיהתו לעלות לישראל. אבל בכל פעם שתיכנן „לעשות עלייה" – משהו השתבש. עתה הגשים את משאלתו. בחודשים הספורים שהוא נמצא בארץ, כבר הספיק אלמוגרבלי להשתתף באירועים ומופעים שונים – לרוב כאורח־כבוד. את שעות־הפנאי שלו, הוא מנצל ללימוד תורה. שתי בנותיו מתגוררות באזור באר־שבע – האחת בעיר והשניה בקיבוץ צאלים [illegible] אלמוגרבלי מרבים לבקר אצלו. לעת עתה, מתכנן סמי להתמקד בשני תחומים: חיבור שירים חדשים וכתיבת ספר – שיכלול שירים מסורתיים במרוקאית, תפילות, פיוטים ושירה. כל אלה יהיו מלווים בתווים.

כאשר שואלים אותו איך משתלבת פעילותו החזנית עם תדמיתו כזמר ויוצר בתחום השירה המזרחית הפופולארית, משיב סמי בחיוך: „מצד אחד אני עובד עם אלוהים ומצד שני אני משמח את הקהל. אינני מוצא סתירה או התנגשות בין שני הדברים".

הרכבת בכל זאת באה לאילת

מאת שמואל תגר

בעוד ימים ספורים תופעל הרכבת באילת. אין היא התגשמות חלומם של תושבי הערבה ואילת. הם חולמים על רכבת שתגיע מירושלים. רכבת תיירותית ושמה „אילת אקספרס", תנועה סביב איזור התיירות בעיר, להנאת הנוסעים.

כ־14 רכבות מהסוג הזה פועלות כיום בערי נופש באירופה. חברת „פרומוטריין" הצרפתית

אילת

מפעילה אותן בפאריס, באנטיב, בלוס אנג'לס, באריל, במנטון ועוד. ז'אק פומס, שהיה תקופה ארוכה מנהל שדה התעופה באילת וכיום הוא מנהל את אגודת גורמי התיירות בעיר, משמש כנציג החברה בארץ. לדבריו, „אילת אקספרס" תעניק מימד חדש לתיירות הנוף: התייר יעלה בתחנת הרכבת שבחוף הצפוני וייסע לאורך הטיילת מסביב ללגונה, בליווי הסבר מוקלט בשפות שונות ומוסיקת רקע. משך המסלול יהיה כ־40 דקות נסיעה ומחיר הנסיעה – ארבעה דולר (6.5 ש"ח) למבוגר ושלושה דולר לילד ולחיילים.

„עד כה הושקעו בפרוייקט 200,000 דולר" – אומר ז'אק פומס: „רוב המשקיעים מקומיים. סייעו בידינו משרד התיירות ובנקים גרמניים. בכוונתנו להביא לאילת עוד רכבת ועוד קרונות ולהסיע תיירים, בליווי הסברים, גם בעיר עצמה וגם באזורי התיירות הדרומיים. הבעיה היא שמשרד התיירות לא אישר עדיין את התנועה בכביש. לטענתו, הרכבת מאיטה את תנועת כלי־הרכב שמסביבה. קיבלנו אישור להסיע תיירים על הטיילת". רכבות דומות פועלות כבר בחומת גדר ובפארק הירקון וגם למפעיליהן יש בעיות עם רשיון התנועה. משרד התחבורה דורש רשיון טרקטור ואדם נוסף, בקצה הרכבת, לשמירה על הבטחון.

הרכבת תופעל משעות הבוקר עד שעות הערב המאוחרות. התייר יוכל לרדת או לעלות בכל אחת מהתחנות שבדרך. הקטר הוא בעל מנוע המסוגל להסיע קרונות רבים, אך באילת יחוברו אליו רק שלושה קרונות בקיבולת מקסימלית של 549 איש. אורכה של הרכבת 19 מטרים ויש לה שיטת עצירה הידראולית מבוקרת.

ראש העירייה רפי הוכמן יורד לתחנת הרכבת

הידידים מרקלינגהאוזן

מאת יצחק מרידור

לכל עיר או מועצה מקומית בישראל, המכבדת את עצמה, יש כיום ברית ערים תאומות עם עיר כלשהי בעולם הגדול. לישובים דתיים בארץ יש יותר מברית אחת כזאת. קשרים מהסוג הזה קיימים גם בין מוסדות ממלכתיים

עמק יזרעאל

וציבוריים, למשל, בין הכנסת ופארלמנטים שונים, בין ההסתדרות הכללית, איגודים מקצועיים וגופים אחרים בארץ ובין ארגונים וגופים מקבילים להם בעולם.

קשרים מסוג אחר נקשרו בשנים האחרונות בין מועצות אזוריות, מועצות פועלים וישובים אחרים בעמק ובגליל התחתון והמערבי, ובין אחד המחוזות הגדולים במערב גרמניה, מחוז רקלינגהאוזן שבמדינת צפון־וסטפליה. במחוז 10 ערים, אוכלוסייתו מונה 630,000 איש, והתעשיה בו מפותחת מאד – תפוקת הפחם בו גדולה ב־20 אחוז מזו של כל צרפת. הקשר הראשון עם המחוז הגרמני היה ספורטיבי. קשר אותו לפני חמש־עשרה שנה מזכיר „הפועל" במחוז הצפון שמעון שטוסר. ב־1978 ביקרה בגרמניה משלחת של אנשי ציבור מצפון הארץ, הקשורים ל„הפועל". זמן קצר אחר־כך באה לארץ משלחת של ראשי המחוז הגרמני והודיעה על החלטתה להקים קרן מיוחדת, „קרן ישראל", בת חצי מיליון מארק בשלב הראשון, שמפירותיה ימומנו חילופי משלחות של נוער ומבוגרים בין רקלינגהאוזן ובין הרשויות השונות בצפון ישראל. הממונה על המחוז הגרמני הוא יו"ר הנהלת הקרן וחברים בה מנהלי המפעלים התעשייתיים, מנהלי הבנקים, כמה מראשי הכנסיה, פוליטיקאים, ושמעון שטוסר.

מזכירות „הפועל" בחרה אף היא ועדה ציבורית, שחברים בה ראשי המועצות האזוריות עמק יזרעאל, הגליל התחתון ומגידו, המועצה המקומית כפר תבור, מועצת פועלי עפולה ושטוסר. באחרונה צורפו למזכירות גם המועצה האזורית רמת־הגולן, מועצת פועלי נצרת עילית ועיריית נהריה.

„הקשרים בינינו", מדגיש שטוסר, „אינם מסוג הקשרים המקובלים בין ערים תאומות. הם נשזרו בסבלנות רבה, במשך שנים, הרחק מזרקורי הפרסומת, ללא כל מנגנון, ללא אמצעים. הם מתפשטים והולכים גם במישור הכלכלי: לפני שלוש שנים, למשל, התקיים ברקלינגהאוזן 'שבוע ישראל' והשתתפה בו, לצד אחרים, גם 'אגרסקו'. התוצאה: אחד היבואנים הגדולים של המחוז רוכש כיום תפוחי־אדמה בישראל. 'שבוע ישראל' דומה יתקיים שם גם הקיץ. בתחום האמנות הפעילות רבה: 65 חברי להקת 'צוותא־ישראל' נסעו והופיעו שם, במימון הקרן.

„רוב הקשרים שלנו שם הם עם אנשי המפלגה הסוציאל־דמוקראטית, שהיא המפלגה המובילה במחוז התעשייתי הזה, אבל הקשרים מתקיימים על דעת שלוש המפלגות המיוצגות בפארלמנט המחוזי. אני מקווה שכך יהיה גם להבא. בסך הכל רק טבעי הוא שבמערכת זאת, שעל הקמתה שקדתי כל־כך, יהיו תנועת העבודה וההסתדרות הגורם הדומינאנטי. לקשרים שיצרנו יש גם הד במישור הפוליטי – מעורבים בהם חברי הפארלמנט הכל־גרמני, הממונה על המחוז ואחרים – אישים בעלי משקל רב בפוליטיקה המערב־גרמנית, שהשפעתם באה כבר, לא פעם, לידי ביטוי. למשל, במשבר הנפט ב־1973, כאשר חברי פארלמנט, מאותו איזור, עמדו לצידה של ישראל."

„בביקורנו האחרון במחוז רקלינגהאוזן", כתב השבוע מולה כהן, יו"ר המועצה האזורית של עמק יזרעאל, במכתב לשמעון פרס, „נתקלנו, להפתעתנו הנעימה, בגילויי ידידות עמוקה לישראל... האנשים, החל בפשוטי העם וכלה בפוליטיקאים, גילו כלפינו יחס חיובי יוצא־דופן, נכונות לכינון קשר בר־קיימא עם ישראל ועם עמה ורצון עז וכן להרחיבו ולהמשיכו..."

שלום במסוף המכולות

מאת דני צדקוני

גאוות נמל אשדוד אינה על מנהליו, שהוצבו מבחוץ, אלא על אלה שצמחו מתוכו. אהרון שלום הוא אחד האנשים שהתחילו מ„אפס", כלומר מדרגת פועל פשוט, והגיעו לרמה של מנהל בכיר. במקרה שלו מדובר בניהול המיכלול המודרני המתוחכם של שינוע המכולות, שהוא אולי התפקיד השני בחשיבותו בנמל, אחר מנהלו.

בימים אלה מלאו עשר שנים להפעלתו של מסוף המכולות בנמל אשדוד. הקמתו היתה כרוכה באחד הסכסוכים הקשים והממושכים שפקדו את הנמל הצעיר. בשנתיים הראשונות לקיומו עמד המסוף מיותם, ללא שימוש; בגלל ויכוח על מה שאז נקרא „המבנה הארגוני" שלו.

אשדוד

פועלי הנמל המילטאנטיים הניחו, כי יהיה בכוחם להשליט גם על המסוף החדיש את שיטות העבודה הקונבנציונאליות, שהיו מקובלות אז (בנמל המכולות החדיש בפליקסטון שבבריטניה התחולל אז משבר דומה). היה חשש שהמסוף באשדוד, על רציפיו, יעמוד עוד שנים רבות כ„פיל לבן". ב־7 ביולי 1977, לאחר ששני הצדדים הגיעו להסכם פשרה מסויים, הופעל סוף־סוף מסוף המריבה.

בשנתו הראשונה הוא שינע 5000 מכולות. השנה – 120,000. הובלת מטענים ארוזים במכולות היא חידוש מהפכני, שהוכנס בו לפני כעשרים שנה. באמצעות המכולות אפשר לשנע אוניות במהירות, לחסוך זמן עגינה בנמלים, להפחית מן הנזקים הנגרמים למטענים ולקצץ בכוח־העבודה בנמלים.

מהירות הפריקה של מכולות מאוניה היא 24 לשעה. מכולה יכולה להכיל עד 40 טון. הספק הטעינה הוא כמחצית הקצב הזה, בגלל אילוצים שונים הקשורים ביצוא. אוניות, שבעבר היו מתעכבות בנמל שבוע, שוהות בו כאוניות־מכולה יום או יום וחצי ולפעמים חצי יום בלבד. ליד רציפי המסוף יכולות לעגון בעת ובעונה אחת שלוש אוניות, שעל סיפון הגדולה שבהן 800 מכולות. אורכה של מכולת הפלדה הוא בין 20 ל־40 רגל והיא מזכירה את ה„ליפטים", ארגזי העץ הגדולים, שבעבר היו מובילים בהם לארץ, דרך הים, חפצים אישיים של עולים ולפעמים אף השתמשו בהם למגורים. גם במכולות נעשה שימוש דומה בפינוי סיני ובמלחמת לבנון.

שטח מסוף המכולות של נמל אשדוד הוא 50 דונם ויש בו „ערוגות" לאיחסון 10,000 מכולות. מסיעים אותן ממקום למקום באמצעות חמישה מנופי־שער, „טרנסלייגרים" בשפת הנמל, הנוסעים על מסילות, ומלגזות, שכושר הנשיאה שלהן הוא 40 טון כל אחת. אל האוניה או ממנה הם מניפים אותם על־ידי מנופי־גשר, „גאנטרי" בלע"ז, המתנשאים לגובה של 30 מטר. המפעיל יושב בתא שגובהו מעל לרציף הוא 20 מטר.

מנופאי ה„גשר" התגברו כבר מזמן על „פחד הגבהים", אבל בגלל הגובה וגודל האחריות הם עובדים ארבע שעות בלבד במשמרת. בכל משמרת שני מנופאים.

במסוף יחידה לריקון ולהטבלה של סחורות ואפשר לפרוק מכולות „במסירה ישירה" ללקוח, על משאית. גם רכבת ישראל מביאה להמסוף מכולות ומעבירה ממנו והלאה.

יעילותו של מסוף, כיעילותו של מטוס, תלויה בעובדיו ובמנהליו. אהרון שלום מגדיר אותם כ„מיטב הנוער", אף שאין המדובר בבני תשחורת. הוא עצמו בן 47, בן למשפחה מרובת ילדים, שעלתה לישראל מבומבי לפני 34 שנה והצטרפה לקיבוץ תל־יוסף. הנער אהרון חי שם 13 שנה ואחר־כך עבר לאשדוד בעקבות הוריו. משהשתחרר מהצבא – והוא כבר בעל צעיר – נשלח לעבוד כפועל ב„סולל־בונה". הוא עבר מטעמה בהקמת הנמל ואחר־כך המשיך לעבוד בנמל, כאחרים שבנו אותו, כפועל פשוט בתיפעול. היתה זו עבודה פיסית קשה ביותר. מכוח־סבל התקדם לג'וב של מנופאי, הצליח בכך והיה למדריך בענף זה. אחר־כך עבר קודם למנהל־עבודה ומילא תפקידים שונים. בין היתר התמנה למנהל קטע, אחר־כך למנהל רציף. עם הפעלת המסוף הוא שובץ בו כמנהל מחזור. לפני חמש שנים התמנה למנהלו.

על־אף הזמן והמאמץ הרב שהשקיע בעבודתו, לא ויתר אהרון שלום על הרחבת השכלתו מחוץ לשעות העבודה. הוא סיים קורס לניהול כוח אדם במכון ללימודי חוץ של האוניברסיטה העברית, לאחר שלמד שלוש שנים בלילה בשלוחות אשקלון של „בר־אילן". הוא מרבה לקרוא ספרות מקצועית בלשון אמו (אנגלית) ומשתתף בכנסים מקצועיים.

במו ידיו הקים שלום את הווילה שלו בעשרה, הלא היא הרצליה־פיתוח של אשדוד. הוא עשה זאת בלית־ברירה, כמחוסר אמצעים. הבניה נמשכה עשר שנים. עתה, כשהוא יושב בגינה שטיפח ליד ביתו, לצידו רעייתו, שני בניו הצעירים ושני הבוגרים, שכבר סיימו שירותם הצבאי, הוא בהחלט יכול להיות שבע רצון. אבל הוא אינו שוקט על השמרים. לכאורה מוצו כבר כל אפשרויות הפיתוח של המסוף, אבל כל עוד שלום יהיה מנהלו הוא יהיה „כל הזמן בתנועה קדימה".

סוף המירוץ: מיקי ברקוביץ חתם עם מכבי — לצמיתות

"מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א גאה להודיע על חתימת הסכם לתקופה ארוכה לפיו ימשיך מיקי ברקוביץ ללבוש את מדי הקבוצה", הודיע אמש מנהל הקבוצה, שמואל ("שמלוק") מחרובסקי.

ההסכם שם קץ למסכת המגעים בין ברקוביץ להפועל חיפה, שכזכור הציעה לו סכום שיא של 150,000 דולר לעונה. מיקי רצה לסיים את הקריירה המפוארת שלו דווקא בקבוצת נעוריו. אמש הוא הגשים את רצונו.

אין ספק, כי השיקול הכספי לא היווה גורם ראשי בשיקוליו של מיקי. כנראה שרגשותיו ועסקיו המסועפים באזור המרכז הכריעו לבסוף את הכף לטובת מכבי ת"א.

מדבריו של שמלוק משתמע, כי מיקי ישחק במכבי עד סוף הקריירה הפעילה שלו כשחקן. אחרי כן הוא ישאר במכבי בתפקידים אחרים: "בתום פעילותו כשחקן בקבוצה יעניק מיקי מניסיונו בטיפוח שחקנים", נאמר בסוף הודעת מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א.

עוזר מאמן מכבי ת"א, ויקטור מוס, יגיע כנראה היום לארץ. מוס נבחר בארה"ב מבין עשרות מועמדים. כזכור, החליטו מנהלי מכבי ת"א להזמינו לצידו של רלף קליין מאמן זר. בשבוע הבא עומד להגיע לארץ אדגר ג'ונס המועמד לחזק את האלופה. גם ג'ונס עומד להגיע בקרוב לארץ. ג'ונס הוא אחד מהמועמדים לחזק את מכבי והתמתו תלויה במצב בריאותו ובכושרו הגופני. כזכור, ג'ונס לא שיחק בשנה האחרונה כדורסל בגלל פציעה.

פליישר לגליל־עליון

הכדורסלן בנבחרת ישראל, עופר פליישר, ישחק כנראה בעונה הקרובה בקבוצת הפועל גליל־עליון. פליישר היסס בימים האחרונים בין נסיעת לימודים לארה"ב לבין חזרה בהפועל ירושלים, מכבי ר"ג וגליל־עליון. לבסוף הוא העדיף את הצעת הגליל. כנראה שהעובדה שמנהלי הגליל התחייבו רק שחקן זר גבוה אחד לקבוצה שיכנעה אותו לשחק שם, כיוון שאז יתאפשר לו לצבור יותר דקות משחק.

פליישר יעבור בקרוב להתגורר בקיבוץ חוליות, שם יהיה ביתו במהלך שהותו בגליל.

יעקובי לבית״ר ת״א

כדורסלן הפועל חולון, עופר יעקובי, ישחק כנראה בעונה הבאה בקבוצת בית"ר ת"א. יעקובי ניהל בימים האחרונים מגעים עם קבוצות בית"ר ת"א והפועל ירושלים. הוא החליט להעדיף את ההצעה הבית"רית.

טורניר צמרת ברמלה

ראשי קבוצת אליצור רמלה מתכננים לערוך לפני פתיחת העונה טורניר בהשתתפות קבוצות מכבי והפועל ת"א, אליצור נתניה והפועל חולון. עדיכה אישרו רק הנתנייתים את השתתפותם.

יו"ר הקבוצה, חיים רכש, מסר אמש כי ארל ויליאמס אישר בפני מאמנו, יעקב אדלר, את בואו לרמלה באמצע חודש אוגוסט.

וויליאמס יגיע שבועיים יותר מאוחר משום שכעת הוא מאמן כדורסל במחנה קיץ בארה"ב. אדלר גם סיכם עם שחקן שחום עור בשם לואיס על היותו משחקים בעונה הקרובה. כעת מחפשים הרמלאים שחקן זר נוסף.

בין הסלים / משה כהן

הנבחרת מתכנסת מחר

נבחרת הכדורסל עומדת להתכנס מחר בצהריים במלון רמת־אביב לקראת פתיחת ההכנות למשחקי אליפות אירופה דרג ב'. האימונים יחלו ביום ראשון. שני שחקני הצירף של הנבחרת, לאבאן מרסר והארווי לאסוף, ייעדרו מפתיחת האימונים בגלל שהותם בחופשת מולדת בארה"ב.

ביקוש מוגבר למנויים

למעלה ממאה מנויים כבר נמכרו ע"י מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א. המנויים כוללים חמישה משחקים בהיכל הספורט ביד־אליהו. חבר הנהלת הקבוצה, יורם דויד, מסביר את הביקוש הער למנויים במסע הרכש חסר התקדים שביצעה קבוצתו במהלך הפגרה.

ישי פועל למען הסרת מועמדותו של הברפלד ליו"ר

מאת משה כהן

"צריך למנוע את הפיכת הקומה ההנהלתית של הועד הפועל לאיגוד מקצועי ואת הקומה הרביעית להנהלה לכדורגל", אומר אמש מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, יעקב ישי, שהודיע על המשך התנגדותו והתנגדות למועמדותו של חיים הברפלד להתפקד יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל.

ישי נשמע אמש מאוד ממורמר: "רק בגלל פנייתו של יו"ר המוסד לביקורת של המפלגה, עו"ד חיים קמר, אני נמנע להגיב בחריפות על התקפותיו הקשות של הברפלד כלפי".

לדבריו, הוא פנה למספר חברי הועדה המרכזת של ההסתדרות כדי שישכנעו את הברפלד להסיר את מועמדותו. "אם הברפלד יכהן גם כיו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל עלולה ההסתדרות לעמוד חסרת אונים בעת משברים במשק", הוא הדגיש.

במכבי משוכנעים שדריקס יחזור

מאת ניסן פרידמן

למרות שהחלוץ הבין־לאומי אלי דריקס שוהה היום בבלגיה, משוכנעים בקבוצה הישראלית [illegible] בה גם בעונה הבאה.

המאמן דוד בינגר אמר אתמול: "אינגו חוששים כך מפני שאלי אינו מתאים לרמה האירופית, אלא מתוך אמונה שהוא יחליט לחזור לארץ ולהמשיך במכבי. הוא חלוץ כשרוני וחשוב לקבוצה".

גם דריקס עצמו טס לבלגיה בתחושה שבמכבי לא ישחררו אותו בנקל, אך החליט לנסות להיבחן בקבוצת רסינג מולנבק, כדי לנצל את ההזמנות דימנו על־ידי המאמן פול ואן־הימסט.

לקוראים הצעירים נזכיר, כי ואן־הימסט היה החלוץ המפורסם של בלגיה בשנות ה־60. ב־1965 ביקר כאן והבקיע שלושער לרשת נבחרת ישראל (5:0) במוקדמות הגביע העולמי, כשדריקס רק נולד.

סיני הצטרף לקבוצה הבלגית

הכדורגלן [illegible] סיני, הצטרף אתמול לקבוצתו בזרה, שקיימה משחק נגד קבוצת אנגלו מהליגה השניה, במסגרת הגביע הפלמי.

סיני הביע תקווה לרכוש לעצמו מקום בהרכב הפותח של בזרה כבר בשבועות הקרובים, כשאת תפקידו הגדיר כ"קשר מכשל".

"קודם כל אני שחקן קישור ורק אחר־כך אחשוב על הבקעת שערים, אם כי אנסה לעשות גם זאת", הבהיר סיני לפני הצעד הראשון בדרכו החדשה.

נימה מסויימת של חשש הסתתרה במשפט שלו: "קשה להיפרד מהחברים בהפועל ת"א. הם יחסרו לי מאד בבלגיה, אבל אני עכשיו שחקן מקצועני והמטרה שלי להצליח בכדורגל. טוב שאלי אוחנה גר בקרבתי, כך שנוכל להיפגש תכופות", אמר משה סיני.

חם לא רק אצלנו. אחד מ־15 הרצים הנושאים את הלפיד במירוץ השלום הנערך על פני 40 מדינות בארה"ב שופך על ראשו כוס מים קרים.

הכוכב הברזילאי זיקו חזר לפעילות לאחר 9 חודשים

הכדורגלן הברזילאי הנודע זיקו חזר לפעילות לאחר תשעה חודשים בשל פציעה וסייע לקבוצתו פלמנגו לנצח את פלומיננזה 0:1, במסגרת שלבי גמר ליגת ריו.

את שער הנצחון הבקיע מרקיניו ממסירתו של זיקו. בליגת סאו־פאולו גברה פלמייראס על המוליכה בטבלה סאנטוס 1:2. בעוד שהאלופה סאו־פאולו הפסידה לג'או 2:0. הנציגה השניה של ברזיל בגביע דרום אמריקה, גוארני, נוצחה על ידי קורינטיאנס 3:1. לסאנטוס 43 נקודות לפני אינטר לימיירה, קורינטיאנס ופלמייראס 41 כ"א וסאו־פאולו 39.

נובאצ'יק הפסיד בהולנד

הטניסאי הצ'כי קארל נובאצ'יק המדורג שלישי בטורניר בהולנד, הפסיד בסיבוב הראשון לגרמני קארל־אובה שטיב 6:1, 4:6, 6:1. מילוסלאב מצ'יש המדורג ראשון ניצח את הארגנטיני פרנקו דאוויין 2:6, 6:4, 2:6. מרטין חייטה, המדורג שני, גבר על האוסטרלי פול מקנאמי 4:6, 0:6.

בטורניר בוואשינגטון, גבר ג'ימי קונורס, המדורג שלישי על בן ארצו קלי ג'ונס 3:6, 4:6 בסיבוב השני.

כדורסלן בית״ר לצרפת

כדורסלנה האמריקאי של בית"ר תל־אביב, רון דיידים בן ה־28, חתם חוזה עם הקבוצה הצרפתית מילהה. רובינסון, המתנשא לגובה 1.99 מטר, קלע במשחקיו 17 נקודות למשחק. קודם [illegible] שיחק רובינסון באלבוקירק בעונת 1983/84 ובפלורידה ב־1985/86.

בהתאחדות: ארה״ב־יפאן 0:3

מחזיקת גביע התאחדות הטניס הבין־לאומית לנשים, ארה"ב, הכניעה בסיבוב הראשון את יפאן 0:3. ארה"ב תשחק בסיבוב השני נגד צרפת, שגברה על אוסטריה 0:3. תוצאות נוספות: אוסטרליה — דנמארק 0:3, בריטניה־צ'ילי 0:3, בולגריה־יוון 1:2. (הזוכות ניצחו במפתיע במשחק הזוגות.)

אלוף עולם בריצה פורש

אלוף העולם והאולימפי בריצת עשרת אלפים מטרים, האיטלקי אלברטו קובה בן ה־29, הודיע במילאנו כי לא יגן על תוארו ברומא בסוף חודש אוגוסט, עקב הישגיו החלשים השנה. "הכושר לא השתפר כפי שציפיתי וכל המבחנים שלי אישרו זאת. לכן אין לי ברירה אלא להחמיץ את אליפות העולם". בכל מקום החליט קובה לנוח עד החורף, כאשר יחל להתאמן לקראת המשחקים האולימפיים בסיאול בשנה הבאה.

את מקומו של קובה יתפוס ככל הנראה האלוף פרנצ'סקו פאנטה, המומחה יותר לריצת 3000 מטרים מכשולים והוא התקווה הגדולה של איטליה גם ב־10,000 מטרים.

כדורגלן נבחרת אוסטרליה לפיינורד

חלוץ נבחרת אוסטרליה בכדורגל, דייב מיצ'ל בן ה־25, חתם חוזה עם פיינורד רוטרדאם. לאחר שהופיע בעונה שעברה בשורות איינטרכט פרנקפורט, שרכשה את כוכב נבחרת הונגריה, לאיוש דטארי בשני מיליוני דולר. מיצ'ל שיחק קודם לכן בשורות ריינג'רס גלאזגו וסידני־סיטי.

אתלטי קאטר הפכו למעצמה באסיה

מאת שמואל טל

קאטר הפכה למעצמה באתלטיקה ביבשת אסיה. באליפות האחרונה, שהסתיימה אתמול בסינגפור, צברו הקאטרים חמש מדליות זהב ופיגרו רק אחרי הסינים. יפאן הגדולה, כמו גם דרום קוריאה והודו נאלצו לחזות בקנאה כיצד חולפים נציגי המדינה הקטנה, המשתייכת לנסיכויות הנפט במפרץ הפרסי, על פניהן.

האחראים הישירים להצלחתם של אתלטי קאטר הם קבוצה של מאמנים אירופים, שהפכו אותה למעצמה. חמישה מאמנים מערב גרמנים ושניים מבלגיה קיימו מחנה אימונים סגור ל־20 אתלטים והעניקו להם מהידע שלהם.

"זו הנבחרת המודרנית הראשונה מהמזרח התיכון והיחידה באסיה, המיישמת בצורה הטובה ביותר את הטכניקות שהענקנו להם", אמר פרד הארבאוד, המאמן הבלגי הראשי של הנבחרת.

הצלחות של קאטר כוללות, בין היתר, את זכייתו של האצן סאלאל מנסור בריצות הקצרות, שהפכו אותו לאיש המהיר באסיה. מנסור, שניצח לפני שנה בריצת 100 מ' במשחקי אסיה בסיאול, זכה בזהב כפול בריצות הקצרות בסינגפור.

[illegible] זכה, בריצת 800 מ', בעוד שניים אחרים זכו במדליות הכסף בריצת 3000 מכשולים ובריצת 10,000 מ'. אצן קאטרי חמישי נטל מדלית ארד ב־400 משוכות.

"באתי לקאטר לפני 10 שנים ונתבקשתי ע"י שלטונות הספורט להקים ולבנות נבחרת אתלטיקה. היום אפשר לראות את התוצאות", אמר הארבאוד.

הבלגי בנה לעצמו שורה של מאמנים, הכוללת, בין היתר, את לוץ מולר, שאימן בעבר את ברגיטה קראוס, בעלת מדלית הכסף באליפות העולם בהלסינקי.

מאמנים אחרים הגיעו לקאטר עם מאוץ פחות מרשים בשטח האימון. אחד מהם, המערב גרמני אולי קונסט, שהותיר מאחוריו בית ומשרה והגיע לפני שלוש שנים לקאטר, הוא מאמנו האישי של מנסור, שהפך לחביב הקהל בארצו ומועמד להגיע לחצי הגמר במשחקי סיאול בשנה הבאה.

"הוא יכול לרדת מתחת ל־10.20 שניות, כבר באליפות העולם ברומא", אמר קונסט, לאחר נצחונו בסינגפור. הוא ציין עוד, כי הנבחרת מורכבת בעיקר מחיילים, עובדה המאפשרת להם להתאמן בצורה יסודית, ללא דאגות פרנסה.

קונסט וחבריו מתכוננים לקחת את חניכיהם למסע תחרויות באירופה, במהלך התקופה הקרובה, כדי להעניק להם יותר נסיון לקראת המשך דרכם בזירה העולמית.

נציב מס־הכנסה: עכשיו נוכל לבדוק גם את איכות הדיווחים

מאת שמואל קליגר

חה"כ אורה נמיר: "כסף שחור חדר לכדורגל וצריך לשקול אם לא הגיע הזמן לסגור ענף ספורט זה ולהעביר את הכספים לספורט עממי • חוק הספורט לא ישנה במאומה את המצב הקיים"

יאיר רבינוביץ, נציב מס־הכנסה, רשאי עכשיו לחכך את ידיו בהנאה: חוק הספורט עשה צעד ראשון במסע הפיגרתי של שלוש קריאות בכנסת והנהנה המיידי יהיה בוודאי אגף־המס שעליו הוא חולש. "הגיע הזמן לאכוף את החוק בצורה מיידית. עד היום קיבלנו את הדוחות של הקבוצה כלשונם ומעתה נרד גם לעומק ונבדוק את איכות הדיווחים", דברי הנציב.

האם לא תגרמו במו ידיכם להרס הספורט הייצוגי של ישראל, אנו שואלים כמו בתמימות? ואיש המס משיב: "אם הכדורגל עומד בפני התפוררות ופשיטת־רגל, שלא יבואו בטענות למס־הכנסה. אנו כבר מכירים את הסיפורים האלה מהמיגזר העסקי: עסק נכשל ואז מצביעים על רשויות המס, כאשמים. קבוצות כדורגל, שאינן יכולות להתמודד עם העול הכספי, שבעצם קיומן — מוטב שיחדלו להתקיים. מס־הכנסה אינו הורס את הספורט, אלא להיפך — מסייע להבראתו".

שאלתנו: ומה יהיו הפירות המיידיים של חוק הספורט?

רבינוביץ: "קבוצות הכדורגל יצטרכו להסתגל למציאות כפי שהיא בשאר המיגזרים במשק. חובת הדיווח אינה רק סכנית. המדווחים ייבדקו היטב והמנהלים יהיו אחראים לנעשה בקבוצותיהם".

האם אין חשש, שאלמנטים שליליים ייכנסו לניהול הקבוצות במקום המנהלים הרציניים, שיחששו להכניס את ראשם הבריא למיטה חולה? "לא", הוא משיב חד וחלק — "במשך שנה וחצי שאנו עוסקים בנושא גביית מס מאגודות כדורגל לא נתקלנו עד היום בעזיבה של אנשים חיוביים והחדירה של גורמים פליליים לענף".

ואולי מגיע לכדורגל, שיינתנו בו בגלל מרכזיותו בחיי החברה כמי שעומד מעל החוק?

רבינוביץ: "בשביל זה הלוא בא החוק החדש. להראות לכל מי שעוסק בניהול הכדורגל וסבור, שהוא מעל לחוק — כי הוא טועה".

חה"כ אורה נמיר, שכיהנה בעבר כיו"ר ועדת הספורט של הכנסת אינה מסכימה עם רבינוביץ. "הוא לגמרי טועה", היא מסכימה. "החוק לא ישנה במאומה את המצב הקיים".

מדוע, אנו שואלים?

תשובה: "בסעיפים הרלוונטיים הנוגעים לניהול ספרי חשבונות ודיווחים נאמר, כי שר החינוך "רשאי" (ולא "חייב") לפקח על הכספים. אני יודעת, שזה לא דבר, שנעשה בתום לב. היום, כיו"ר ועדת העבודה של הכנסת, אני יודעת, שאין דבר כזה "רשאי" או "חייב" או "כלום".

כשאני הדברים בשטעים. כבאום בכנסת, "אני מכירה את מרכזי הספורט. כבר 20 שנה החוק הזה מתגלגל. ולמה הוא לא נתקבל עד היום? מפני, שהמרכזים לא היו מוכנים לוותר על הפיקוח הכספי שלהם ולא הסכימו להבר תקציבים".

את הרי יודעת, שהבעייה היא, שהממשלה אינה תומכת בצורה הולמת בספורט בכלל ובכדורגל בפרט, אנו אומרים ואורה נמיר מסכימה: "אם אין אפשרות, שהממשלה תתמוך בכדורגל או צריך פתרון אחר. אבל, אי־אפשר להתחיל לפתור את הבעייה, כשהכדורגל כל־כך מושחת. ראה מה קרה בנושא רכישת שחקנים. קונים שחקן, ואני כרבית לפחות בקבוצת הפועל, שאליהם אני מרגישה קרובה, ואחר־כך אומרים שאין תקציב".

היא ממשיכה: "השאלה, בסופו של דבר, מה יעשו עם החוק הזה. אם לא יהיה פיקוח מחייב של שר החינוך או מישהו מטעמו ואם לא יחייבו את המרכזים להתקין תקנונים, אז החוק יהיה ריק מכל תוכן. יחד עם זה, צריך לזכור, כי החוק נמצא רק בראשית דרכו. עד שיסתיים עשויים לחול בו שינויים רבים. יש צורך לשמוע אנשי מקצוע וגם מומחים ואני מניחה, שהרבה גורמים יהיו בלתי מרוצים".

אנו אומרים שאת הולכת נגד הכדורגל על כל הקופה?

אורה נמיר: "אסור להתעלם מגורם הניהול של הכדורגל. קיימת כאן בעייה חמורה מאד. כסף שחור חדר לענף וצריך להרהר בקול רם אם לא הגיע הזמן לסגור את הכדורגל עד להבראתו ולהעביר המשאבים לספורט עממי כמו האתלטיקה הטניס. ספורט צריך להיות נקי מכל רבב. ואם איננו יכול להיות כזה — אין לו זכות קיום".

אורה נמיר

יאיר רבינוביץ

ללקין: באיגוד הטניס יצרו צפיות לנצחון על הודו

מאת משה כהן

"היות ולא אישרו לי כיו"ר הועדה המקצועית של איגוד הטניס לצאת בזמנו עם הנבחרת הלאומית לחו"ל — לא יכולתי לדעת על האווירה העכורה ששררה בנבחרת", אומר שמואל ללקין, שעד לפני חצי שנה שימש כיו"ר הועדה המקצועית של איגוד הטניס.

ללקין אינו מסתיר את סיבת התפטרותו: "בגלל שחשבתי שיו"ר הועדה המקצועית צריך להצטרף לנבחרת הטניס במשחקה הראשון בדרג א' ולא קיבלו את דעתי, החלטתי להתפטר מתפקידי ולהישאר רק חבר הנהלת איגוד הטניס".

לדעת ללקין מגרש הדשא היווה גורם ראשי לתבוסת הנבחרת הישראלית: "שחקני ישראל אינם בנויים למשחקי דשא ולמשחק מהיר. אי־אפשר ע"י הכנה קצרה לבנות שחקני דשא, אפילו איוואן לנדל אינו מצליח על מגרשים כאלה".

לדעתו, עוררו גורמים שונים באיגוד הטניס ציפיות מנופחות לגבי סיכויינו לזכות בנצחון בהודו. "אני חושב שהם היו צריכים להיות מתונים יותר בהערכותיהם." ללקין מדגיש, שאין בכוונתו לקבל עליו בעתיד הקרוב תפקיד פעיל באיגוד הטניס: "בהרכב הנוכחי של האיגוד אני לא מוכן לקבל תפקידים. אני חבר הנהלה וזהו זה".

הפועל לוד למחנה אימונים בגרמניה

הפועל לוד תצא ב־10 באוגוסט למחנה אימונים בן 10 ימים במערב־גרמניה. לאור הנסיון המר של הפגרה אשתקד, ינסו בלוד לסגור את כל העניינים הכספיים והפורמליים במהירה, כדי לפתוח בזמן בהכנות לקראת העונה.

השוער יעקב בנודיס, שאמור לעבור לדירתו החדשה, הבהיר: "למרות הפתיחה הגרועה לפני שנה הוכחנו שיש לנו פוטנציאל טוב וסיימנו במקום הרביעי. אני מקווה שאם נתחיל בהכנות כמו שצריך, נוכל לשחזר עונה טובה ולא להילחם נגד הירידה".

מעריב-עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

אבי דיין

מעריב־סופשבוע:
אבי דיין בקן הקוקיה. הפרק השלישי של הידוי האישי. דיוקנו של מאיר וילנר - פל בשן • הדרי הילל אהד הורן בדי - עמנואל רוזן • על עבודת בית ג'או בנינהם ... ילובם דרודי - רן ...

מעריב־שבת:
העימות עם רשת השידור N.B.C. - רפי בן • על תאופיק אל הכים. סופר בצרי סבת השבוע עודד גרנות • המלכה נגד תאצ'ר - יוסף פינקלשטיין • סימון ויל - ישראל היא דמוקרטיה.

מעריב־כלכלה:
סולל בונה ושיכון עובדים — איך זה יראה? — דוד ליפקין ואורי גינוסר.

מעריב־קריירה:
בית אבות לפי הזמנה - ראובה זיסקינד.

מעריב־פנאי:
"רופא בעל כורחו" — בחזהו של מולייר בזמן הירושלמי - איילה יאפ.

מעריב־ספרות:
שמועות ועובדות על פאן — אהרן מגד חוקר אולמן.

• אמנון אברמוביץ' - דו"ח • אהרון הלב - מיפוי דיטאנזק • יוסף פינקלשטיין - על ג'פרי ארצ'ר • בדית ביצקי - שטח פרטי עם יאיר רבינוביץ • יעל בן מלמד - ד"ר פיטר - אימפרית הבשירים • מעריב תיאה: רכבת תחתית בת"א, הגיע הזמן: כתבה יוהדר • שושני נטם לשון הרע - באבירה.

מרגרט תאצ'ר

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

הלוח הכללי • ידיעות אחרונות • הלוח הנפוץ ביותר • דבר ראשון בבוקר

מכוניות

[illegible]

מכונות כביסה

[illegible]

ריהוט והרדיה

[illegible]

מגירות

[illegible]

רוצים לקנות

[illegible]

דהיטים

[illegible]

הלוואות

[illegible]

דירות למכירה

[illegible]

דירות בשכירות

[illegible]

עסקים

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

הכרזות

[illegible]

ירושלים

[illegible]

ריהוט והרדיה

[illegible]

חיפה

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

דיפות גגות

[illegible]

פוליש ונקיון

[illegible]

נרשמו לנישואין

[illegible]

هكذا من الأصل

صورة عن الاصل

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09:00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 קסים קסם: אשפה.
09.35 הלב, פרק 26: המסע בערבות ארגנטינה.
10.00 להקת הזרזויל המפורסמת: פרק ס'.
10.25 פיצוחים: שידור חוזר.
10.50 בית הספר רדוף הרוחות: פרק 5.
11.15 יערות שכים.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.05 קשר משפחתי: משפחת האסול.
2.45 צבע בנחל: פרק ה'.
3.10 רחוב סומסום.
3.40 200 שניות: דפי מידע.
3.45 שעת כושר.
4.00 זהרורה: שידור חי.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 ״ריקי ריקי״ – סדרה המבוססת על רעיונות ויצירות של ילדים. ומגישים אותה ילדים: ״השכבה שלי״.
6.00 ״התלת־ירגליים״ – פרק אחרון.
6.25 ״מטוק של מקומי״ – מבט אל עיר המלח.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 מגזין לאמנות – מהאנה וייכל, נגנית בתזמורת רשות השידור: מירון סימה, במלאות לו 85 שנה: גלריה ומפעל ליציקת פסלים בחיפה: בקולנוע: מבוק ידיעות (תרגום לעברית).
7.00 מבט – דיון בענייני השעה (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 ״אף פעם לא מאוחר״ – פרק שביעי: לילה בלתי נשכח.
10.00 ״הישרדות״ – פרק שנה פרק זה מביא שני סיפורים אישיים של הישרדות בתנאי הטבע הקשים של הג'ונגלים שבמרכז אמריקה הדרומית.
10.50 ״פרקליטי אל־איי״ – פרק שישי: ״הקסם הקטן״.
11.35 ״הגיע זמן לשוק״ – לקראת ט' באב, ניגון ממגילת איכה. חדשות הלילה.

קולנוע בטלוויזיה

״מלון ניו־המפשייר״, סרט הקולנוע של יום ו', 22.15. סרטו של הבמאי הבריטי טוני ריצ'ארדסון מבוסס על רב מכר של הסופר ג'ון אירווינג. זו סאטירה מטורפת ושנונה על המעמד הבינוני האמריקאי. במרכזה משפחה מוזרה, שלה כלב ודוב מיוחדים במינם. אבי המשפחה ווין בארי מטפח חלום נעורים לפתוח מלון כדוגמת מלון ניו־המפשייר הקסום, המלון שעבד בו בהיותו סטודנט, ובו הכיר את אשתו. הוא מנסה להגשים את חלומו, ביבשת, ומעבר לה – בווינה – אך נכשל שוב ושוב. עם השחקנים נמנים בו בריג'ס (ווין בארי), רוב לאו, ווילפורד ברימלי, ואלאס שאון. את הדובה משחקת נסטסיה קינסקי. הסרט הופק בשנת 1983.

★

״רחובות של אש״, סרט ערבי, מחר, 17,30. השחקן המצרי הנודע נור א־שריף, מגלם את התפקיד הראשי בסרט זה. עלילת הסרט מתרחשת בעיר איסמאעיליה בעת מלחמת העולם השניה. שוטר־מקוף מוצב בשכונה בה גדול מספרן של הנשים העוסקות בזנות. הוא מתאהב באחת מהן מבלי לדעת את עיסוקה האמיתי. אהבתו זו מביאה עליו קלון וגירוש משורות המשטרה שעה שבעיר מתפתחת פעילות מחתרתית נגד החיילים הבריטים המוצבים בתעלה. לצידו של נור בתפקיד השוטר משחקים: מדיחה כאמל, ליילה עלווי, סייד זאיאן ומוחמד רידא. בבמאי: סמיר סיף. אורך הסרט 110 דקות.

יעקב למדן

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – יצירות משפטת סלוון עמברי בליש שיר־לבב ״וגו...״ פילהרמונית מלכותית/מר צ' גרואובסם; דיאמוסקי: קונצ'רטו לכינור מס' 2 אופ. 22 (י. פרלמן (כנור) תז. פריס/ד. ברנבוים); ראקין סויטה: מחולות מבסקסים אופ. 16 (תז. פילהרמונית לונדון/א. בטיסה: ד'אבריי: תמונות ממסע אופ. 56 (תז. פילהרמונית של הכל לאור/פ. דרבה. רימסקי קורסקוב: שחרזדה אופ. 35 (תז. פילדלפיה/ר. מוטי).
09.00 קונצרט בוקר קמינסקי: פתיחה סימפונית (ת.פ.י./ג. מהטה); ליסט – בהגרי: רפסודיה ספרדית (פ. בלומנטל/תז. קמרית של פרג'ה/ה. פרושאך); אלגר: וריאציות איניגמה אופ. 36 (תז. פילהרמונית לונדון/סר. צ' מקראוס); סרמנה: קונצ'רטו לצ'לו מס' 2 בדה מינור אופ. 119 (תז. רדיו ברלין/ר. שאיי/ל. קאילא); פרסנה: סימפוניה מס' 3 בדו מינור אופ. 78 (מ. מארי/תז. פילדלפיה/י. אורמנדי); ווהן וויליאמס: ״נשיקת ארס״ (הסימפונייטה הצפונית/ר. היקוקס); קרל אורף: קרמינה בורנה (ג. בלגין/ה. הנגרד/ח. בראון – מקהלת נערי אטלנטה/מקהלה ותזמורת אטלנטה/ר. שאו).
11.57 פינת השיר – כשירי אסתר ראב.
12.00 מן הסרטייה – לנרד סייר: שני שירי אהבה (ר. ברקו/ר. מנחה); וילה לובוס: פנטסיה קונצ'רטית לקלרנית, בסון, ופסנתר (א. צ'ייקוב/ל. זונבליק/מ. צ'ייקוב); ברנסטיין: ״מסיכה לפסנתר (ד. בר אילן); וילה לובוס: שני שירים אינדיאניים (י. פאפאס/א. סטרנפילד); ברנסטיין: סונטה לקלרנית ופסנתר (ר. לסר/ר. מנחה); וילה לובוס: 8 שירים ברזיליים (י. פאפאס/א. סטרנפילד).
13.05 בהאזנה נינוחה – פרידריך הגדול: סימפוניה מס' 3 ברה מג'ור (תז. פרז ארטה מסינבון/ק. רוילא); באך: סונטה בסי מינור לחליל ולצ'מבלו [illegible]; [illegible] ברה מג'ור לכנור ותזמורת אופ. 61 (סלבנודה אקרדו ותז. הסיל הלונדונית/ש. דיסאוה); בטהובן: סימפוניה מס' 7 בלה מג'ור אופ. 85 (תז. פילדלפיה/ר. מוטי).
15.00 מפגשים מוסיקליים.
16.00 אתנחתא. (ש.ח.) – הרביעייה הישראלית (י. סוגה/ר. מרקוס/ג. סטיינברג/ש. רגנובסקי) – היידן: רביעיה ברה מג'ור, אופ. 64/5 (״עפרוני״); הינדמית: רביעייה מס' 6 (1945); מנדלסון: רביעייה מס' 6 בפה מינור אופ. 80; שוברט: 2 קטעים לפסנתר.
17.30 קשת של צלילים – ג'ון ראולנד: ״לאקרימה״; הנרי פרסל: אלגיה: כבלמין בריטן: לאקרימה אופ. 43 לויולה ומיתרים.
18.00 מחרשים – פלטיה חדשנגו.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות, תכנית שביעית – הכנרים: ג. ויון/א. רוזה. /פ. ודולה/ק. גרנורביץ'/ב. קיחוזוס א. דמבודויין/ב. סולדס רנגי/י. ברצה/ב. קירוגה/ש. באייר ד. סיגטי – מנגנים מיצירות: סן סנס, סימונטי, דרדלה, שופן, ויינבסקי, באך, דמברדויין, סרסטה, קירוגה, בוקארס וזבוסי.
21.05 ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1987 – תומס מורלי: פנטסיות לשתי חליליות וקנצונות לשני קולות (מ. מלצר וסריג סלע/ר. ויילקפסטר/מ. זכאי); מוצארט: הפנטסייה לקרן ולכלי קשת במי במול מג'ור ק. 407 (מ. רימון/א. מלמד/פ. לוי/י. שחר/א. יאמפולסקי; ברטוק ״קונטרסטים״ (א. חפץ, ג. שרון, ע. צבי) – כתבות בשידור חי מכפר בלום – חולנד: ״באסאני״ קטעים לפי שירים של אירית סיטמל לשני זמרים שוקטים ולשבעה כלים: ר. ויילל/קפסטר/ב. ריפורד/מ. מלצר/א. חפץ/ר. בירלי/א. אשר/י. בן/ג'צ'יפראיאני/י. ולסמן/א. מאירה.
23.30 אתנחלור – רוק מוסיקלי.

רשת א'

08.27 משפט ומשפיוק – שידור חי מ״בירני המשפט״ בירושלים.
15.30 האוניברסיטה המשודרת – שיעורים לימי המאשה.
16.05 ארץ לא נודעת.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

18.06 זרקור.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 שורשים – עיוני פולקלור יעבות.
22.05 פגישה לילית.
00.15 להאזין בחלום – שירים לסיומו של יום.

רשת ג'

18.06 קליפים.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 במופע רוק.
23.05 מסביב להנחה.

גלי צה״ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שפה קלה על כלכלה.
19.05 שירים עבריים.
19.05 רדיו רדיו (צה״ל 2)
20.05 לקראת גיוס – שאלות ותשובות למתגייסים לצה״ל (ש.ח.).
20.05 סבבבבסים (צה״ל 2).
20.55 פינה חמה ללב״.
22.05 מסע הקסם המסתורי (ש.ח.) (צה״ל 2).
23.05 קול הג'ז הזה – (צה״ל 2).
21.30 אוניברסיטה משודרת – מבוא לתורת המוסר – הציווי המוחלט ע״פ קאנט.
23.55 שיחות חצות – עם פרופ' עקיבא פלכטר – מרצה לבאולוגיה.
00.05 ציפורי לילה בבלות.

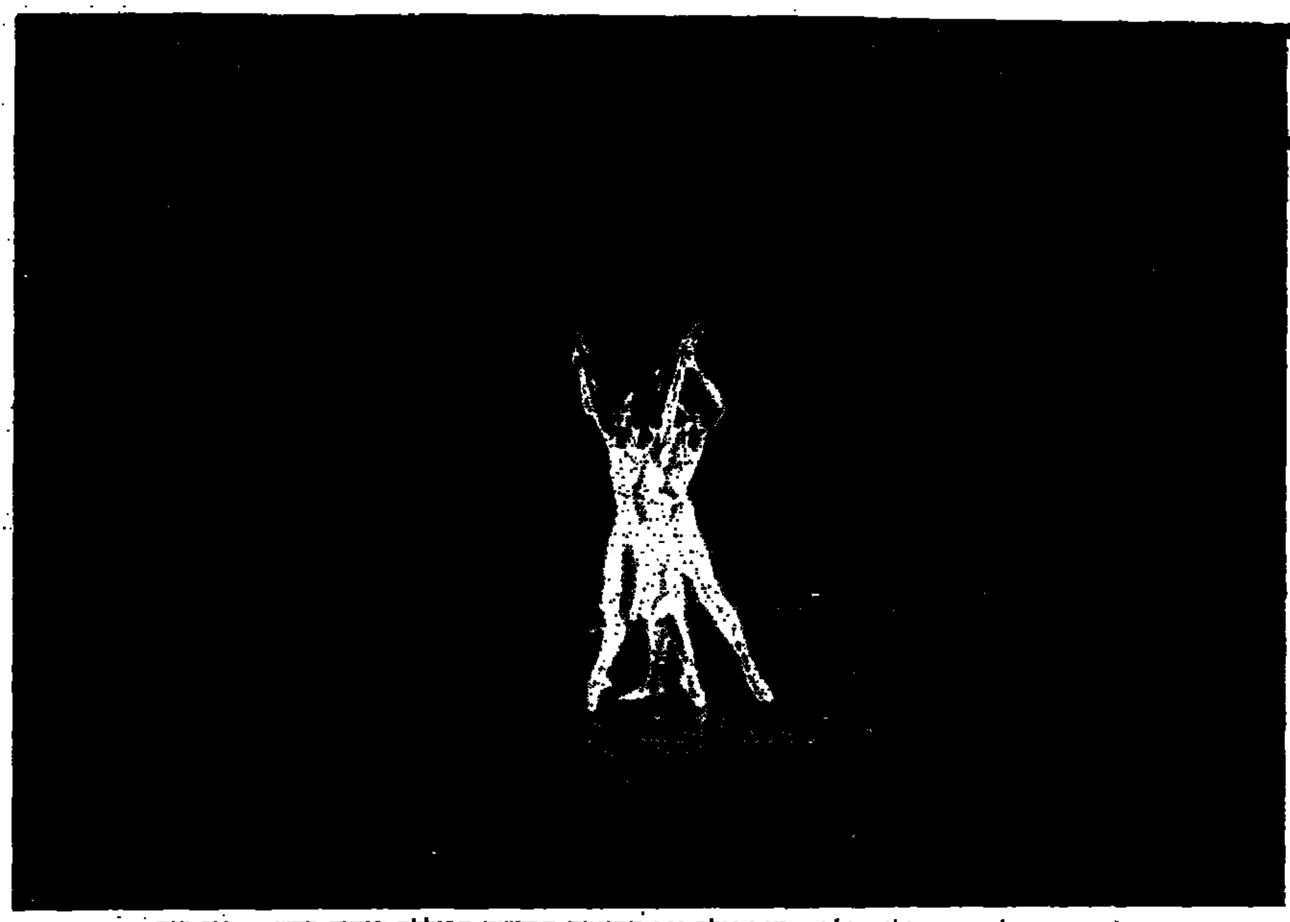

להקת הבאלט הישראלי מעלה בימים אלה את תכניתה החדשה הכוללת ריקוד חדש – ״פנטסיה סימפונית״ – כוריאוגרפיה של יאן לינקס למוסיקה של בוסלאב מרטינו (בתמונה). עוד בתכנית – ״סרנדה״ של ג'ורג' באלנשין למוסיקה של צ'ייקובסקי, ה״כרמן״ – כוריאוגרפיה של ברטה יאמפולסקי למוסיקה של ביזה. הבכורה התל־אביבית של התכנית החדשה תתקיים במוצ״ש הקרובה באולם ״הבימה״.

מוסיקת קיץ באחווה בין־לאומית

הטלוויזיה הישראלית ערכה לנו הפתעה נעימה, כשבעיצומו של השרב הקרינה, ביום ראשון בערב, במקום המשדר הקבוע ״מצב הרוח״, קטעים נבחרים מהמופע של האירוויזיון ״לילות מוסיקת קיץ״, בהפקת הטלוויזיה האיטלקית, שהועבר לפני כחמישה שבועות, בשידור חי, ל־18 מדינות, מה״תיאטרו פארנזה״ שבפארמה. אולם ענק, ותיק ומרשים שבו השמענו בזמנו בכמרה גם אופרות של מונטוורדי.

יש להניח שצופים רבים בארץ, שלא ידעו מראש על השידור, התמיצו את המופע החד־פעמי ששולב במסגרתו, ברעננות מבורות, קטעים של מוסיקה קלאסית ועממית לסירוגין. במהדורה מקוצרת, שהוקרנה אצלנו, שודרו רק כמה מתרומותיהם של שידורי השידור השונים ברחבי העולם.

צוות ההפקה האיטלקי, בראשותו של אנדריאה אנדרמאן לא חסך בתעלולים ובהבריקות והשיט את חבורת הנגנים הנודעת ״אי סוליסטי ונטי״ ומנצחה קלאודיו שימונה, במלבושים בסגנון המאה ה־18, בספינת נהר עתיקה, לצלילי פרק מהקונצ'רטו של ויוואלדי לויולה דאמורה (כלי־קשת עם מיתרי תהודה).

במרכז האירוע, בהנחייתו של שחקן הקולנוע המפורסם ויטוריו גסמן, הופיע מירוצ'ו זובין מהטה (בברכת השלום והרעות ההדדית ״באמססה״) שניצח בהתלהבות אופיינית לו. על המקהלה והתזמורת של ״מאג'יו מוסיקלה פיורנטינו״ ע״ש ארתורו טוסקאניני, במקהלת הצוענים מ״איל טרובאטורה״ של ורדי והלליה מ״המשיח״ של הנדל.

משכנע בהחלט היה המעבר הבלתי שגרתי מ״קינת הנשר״ הפולקלורית, ממאצ'ו פיצ'ו בהרי האנדים של פרו (עם להקת ״פוקה סונקו״) לפתיחה ״נישואי פיגרו״ של מוצארט, בביצוע התזמורת הקאמרית האירופאית בניצוח קלאודיו אבאדו (באולם הוינאי).

הקנדים תרמו למופע, בצורה מקורית, יצירה ללוויתנים מקפצים, לתזמורת ולמקהלה, שהושמעה (בהשתתפות הלוויתנים העליזים) באקווריום המפורסם בוונקובר בקולומביה הבריטית.

צמד הפסנתרניות האחיות קטיה ומארייל לאבק מצרפת, ניגן בהדרה עצומה קטע מ״אמריקאי בפאריס״ של גרשווין.

משיאי הערב – נגינה מלהיבה של הפרק השלישי, מהקונצ'רטו המשולש של בטהובן, עם הסולנים הצעירים: הצ'לן האיטלקי מריו ברונלו, הפסנתרן המצרי ראמי יאסה והכנרת שירה רבין, בניצוח ישראל. שיתוף־פעולה מוסיקלי ברוח של אחווה בין־לאומית.

הלקט שהוקרן עורר רצון וסקרנות לצפות בקטעים נוספים מהמופע הארוך.

ישראל דליות

ימי המוסיקה בגליל

חדוות היצירה בכפר בלום

המייחד את ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון הוא רפרטואר מגוון המשלב בהצלחה את העבר המוזהב עם התריג והגריד. מורגש כאן שיתוף פעולה ראשוני בין מוסיקאים, נגנים וזמרים ותיקים ומתחילים, המפגשים לפעילות מרוכזת של חזרות וביצועים פומביים. לרבים מהם ניתנת ההזדמנות להיכרות ראשונה. הקהל העירוני מגלה כלפיהם אהדה חמה. הופעות בכורה של כמה הרכבים מקומיים חדשים כבר הוכיחו שהאווירה האידילית בכפר־בלום יוצרת תנאים להתגלות גמישה. התוצאות היו בהחלט מרשימות.

אחת ההפתעות המלהיבות ברמתן היא רביעיית כלי הקשת. שניגנה בקונצרט הפתיחה את הרביעייה בלה מינור (״רוזאמונדה״) של שוברט (כינורות – ג'יל שרון ואילן גרונין, ויולה – פיליפ לוי, צ'לו – מיכאל הרן). אותם הנגנים, שהציע לקרוא להם ״רביעיית כפר־בלום״ הפליאו, בקונצרט השלישי בסדרה (ביום שלישי) בפרשנות רגישה, באיזון, בדינמיקה ובהבעה, של הרביעייה בפה מג'ור מאת ראוול. אין צורך להיות ״מבין גדול״ כדי להתלהב מביצוע מעין זה, המעורר כבוד. בערב המגוון שהוקדש למלחינים צרפתיים, שמענו גם ביצוע מצויין של יצירה נוספת מאת ראוול (לציון מלאת חמישים שנה למותו), שלושה ״שירי מדגאסקאר״ (מ־1926), וטכסטים פיוטיים ושירי מחאה מקומיים אופייניים מהמאה ה־18. מירה זכאי עיצבה את פרשנותה בתבונה ובמקצועיות. בשירה אנושית ובאמצעות שליטה קולית הביעה את העוצמה והפיוט הצבעוניים. היה זה, למעשה, הישג של צוות שכלל גם את הנגנים מיכאל מלצר (חליל) והדרון מייסמר (צ'לו).

הופעה משותפת ראשונה היתה לצמד שנפגש בכפר בלום: הכנר פיליפ לוי, המתגורר ועובד באנגליה והפסנתרן המנוסה אלדד ניימרק, בביצוע, שהוכן בקפידה, של ״שירת הברבור״ של דביסי, הסונטה בסול מג'ור. יצירה קשה המעמידה דרישות מיוחדות בטכניקה ובהבנה. הפעם בלט הפסנתרן בהבנתו הנגנונית המעמיקה יותר מהכנר שניגן ביכולת מקצועית שלקתה, למרבה הצער, בשטחיות.

המחזור הבדיד ״השיר הערב״ (לה בון שאנסון) של פורה (למילים של פול ורלן), מפניני אמנות הליד הצרפתי, הוגש בהדרות מוחלטת על ידי הטנור ההולנדי זיין פיינס וחבורת הנגנים. שמענו מפיו תשעה שירים יוקדים מאהבה עזה. היה זה פורה המוכר פחות – נסער ודרמטי.

נגינה שופעת וזוהרה ציינה את הביצוע המלוטש של השלישיה הקטנטנית מאת פולאנק, עם עודד פינטוס – אבוב, זיו בן (בסון) נגנים ראשיים בקאמרית הישראלית והפסנתרנית האמריקאית גידית לין מטילמן־זוסין.

היום אחה״צ ישודר (ב״קול המוסיקה״) ישירות מכפר־בלום, השבועון המוסיקלי ״מפגשים״, בעריכתו ובהנחייתו של דני אור פתיו, בהשתתפות מאזינים ומבצעים. מיד לאחר מכן (בשעה 16.00) יתקיים קונצרט מנחה שלא מן המבייך בהשתתפות ארבעה נגנים ישראליים צעירים, המצאים בראשית דרכם המוסיקלית: יוסף ולפמן (צ'לו), נתנאי צורי (כנור), יעל שחר (ויולה) ומירי יאמפולסקי (פסנתר), שיבצעו לראשונה ביחד את הרביעייה במי במול מג'ור מאת מוצארט. הקונצרט יוקלט וישודר במועד מאוחר יותר. מחר אחה״צ, בקונצרט המנחה המשודר, יופיע לראשונה בכפר־בלום הפסנתרן הישראלי בן ה־13 אהרן בן ארי, שישתתף בביצוע השישיה לפסנתר ולכלי קשת מת מנדלסון. בהצגת מחר – מופע עליז של בידיות מוסיקליות, שירי קברט, יצירות בזוה ג'אז וקטעי רגטים (ברנשטיין, בריטן, ג'ופלין ובולינג).

בקונצרט הסיום במוצ״ש תושמע בביצוע בכורה יצירה שהוזמנה במיוחד ל״ימי המוסיקה״ השנה. ״רגעים מוסיקליים״ לחליל, לקלרנית, לויולה ולצלו מאת אנדרה היידו. עוד בקונצרט יצירות מאת אלביניני (סונטה לתזמורת ולכלי קשת), שוברט (השמיניה לכלי קשת ונשיפה) ובטהובן (שמונה שירי עם מעובדים) בהשתתפות השלישיה הקולית – הסופראן רובין ויזל־קפסטר (מישראל), הטנור היין מיינס (מהולנד) והבאס מייקל דיפון (מבריטניה).

ישראל דליות

זמרת הדיסקוטקים הצרפתיה ״דיזיירלס״, שלהיטה ״וואיאז וואיאז״ מככב בימים אלה במצעדי הפזמונים בארץ, תגיע לשתי הופעות בסינרמה בת״א, ב־13 וב־15 באוגוסט.

בקרוב

״רוץ הנרי, רוץ״, ״סופרמן 4״, ״עמי ותמי״, ו״לבירינת״, החל מסוף השבוע בבתי הקולנוע ברחבי הארץ

״רוץ, הנרי רוץ״ היא מלודרמה קנדית המתרחשת כולה בעיירה קטנה ופסטוראלית. אורחיה, בני מחוז קוויבק דוברי הצרפתית, מגיעים כל השנה למען מירוץ כפרי עשור תהילה. המנצח הקבוע של המירוץ הוא מנהל בית הספר המקומי והמורה לספורט שלו. המאיים על הישגיו רבי השנים הוא הנרי, נער בעיירתי כבן 15 שצריך להתגבר באמצעות המירוץ על טראומה נוראה: טביעת אימו בטיול משפחתי בנהר, אסון שגרר את אחותו למחלת נפש, ואת אביו לאפטיה הרסנית. ״רוץ״, יאמרו לו מוקיריו המעטים, כי בנוסף לצרות האובייקטיביות, סובל הנרי מחוסר פופולאריות אכזרית בין בני־גילו האחרים. הללו שמים אותו לקלס בכל הזדמנות אפשרית. אם יזכה הקטן והחסון במירוץ יוביל את המשפחה, בני־הכיתה והעיירה כולה להכרה בבריא ובטוב.

ביים פרנסואה לה־בונטה ומשתתפים: אריק בריסבואה (הנרי), לוסי לורייר (האחות לילי), ז'אק גודין (האב ז'וזף) ומארת מורגיאנן (המורה פיינשו).

״רוץ, הנרי רוץ״

★

לאחר שלוש פרשיות בין־כוכביות עם השלכות ארציות עובר ״סופרמן״, בגילגולו הרביעי, מטמורפוזה. על־פי בקשתו של לובש המדים בצבעי הדגל האמריקאי – כריסטופר ריבס, מתאחדת סופרמן בכוכבנו ומחליט לקחת אחריות על המתרחש ב״ארץ״, תחת שייכות אבודה לגורלו האבוד של קריפטון, כוכב הבית. הנושא הפעם הוא כמובן – מלחמה אטומית שזוממים הרעים מכוכבי השחור ההם, כדי להרוס את הטוב שלנו. הפיקו הגולן־גלובוס שלנו, וחברת ״קנון״ שלהם. ביים סידני ג'יי פיורי.

★

רבות נכתב על הפרברסיות הסמויות שהולידה הנפש הגרמנית אל אגדות שאספו האחים הזורמים גרים. אחד מן הסממנים המאפיינים סיפורי ילדים (לא עלינו) אלה הוא קניבליזם לשמו. כולנו יכולים לזכור את תמונת הזוועה בה יושבים האחים המתוקים הנזל וגרטל בכלוב, על לא עוול בכפם הקטנה, ומחכים בסבלנות לרגע בו ישמשו מאכל ערב לזקנה של המכשפה הרעה. ״עמי ותמי״ הוא חלוץ מס' 2 היוצא למסכינו מתוך סידרת אגדות הילדים הגולניות. האחים עמי ותמי מדובבי עברית, אך אמריקאים ללא ספק, עלו ארצה והצטלמו פה. מגלמים אותם: יודגי פולארד וניקולה סטפלטון. את המכשפה מגלמת קלוריס ליצמן. ביים לן טלאן על־פי תסריט שלו ושל נבפי זוימס.

★

מה קורה כאשר שלושה כוכבים חוברים יחדיו ליצירת פנטאזיה? ג'ורג' לוקאס (מלחמת הכוכבים), מגדולי מפיקי סרטי הפנטאזיה, ביים הסמן, יוצר החבובות למיניהן ודייוויד בואי. כולם יחדיו יוצרים בתמונה ובצליל (בואי כתב שישה שירים לסרט) ארץ מבוך עטירת אלמנטים מאגדות ילדות קלאסיות, אלה השוכנות קבע על מדפה של שרה המתבגרת (ג'ניפר קונלי): ״עליסה בארץ הפלאות״, ״הקוסם מארץ עוץ״ ואחרים. ״לבירינת״ הוא ספק עולם מן הסרטים, ספק חלומה של נערה על סף הנשיות בו שולט ג'ארט (דייוויד בואי), מלך הגובלינים הרעים שחטפו את אחיה התינוק של הנערה.

אורשרה שוורץ

תל־אביב

אטורי: נשק קטלני 9.45, 7.30, 5
אורלי: ילדים הורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: ראשים מדברים 11.15
בית־הורה: אהבה בחלון ראוה 9.40, 7.30, 5
גורדון: הולצה וינה 9.30, 7.30, 5
גת: בלוז לחופש הגדול 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: מישע מכסל וילדה קטנה 9.50, 7.30, 5, 3, 1.30, 11
דיזנגוף 2: שיחות אישיים 9.50, 7.30, 5, 3, 1.30, 11
דיזנגוף 3: שיחות מלוכלכות 9.50, 7.30 / פייבל החולם האמריקאי 5, 3, 1.30, 11
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: היפיפיה והיופן 8 אסקימו לימון 10.00 סקס – חצות
הוד: המוכסל בכיסוי 9.40, 7.30, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): בן דודי האמריקאי 9.45–7.45–5 אקס פארק 11.45
חן 1: הנוכל האוהבת והמאוהב 9.55, 7.50, 5.40 / רובין הוד 4–12.45–10.45
חן 2: חצות קטנה ומסריסה 9.50, 7.45 / 5.35 שלגיה ושבעת הגמדים 4, 12.45, 10.45
חן 3: אני החברה 9.55, 7.50, 5.30 / רובני אכפת לי 4, 12.45, 10.45
חן 4: אל תקרא לי לבן 9.55, 7.50, 5.35 / כבוי 4.00, 12.45, 10.45
חן 5: ביה״ס למשבר אחזר 9.55, 7.50 / 5.40 הרפתקאותיו של סופר בלש 4.00, 12.45, 10.45
לב 1: תעלולי שכן 10–8–5
לב 2: נרדפי החוק 10–8 – 2–5 – 11.30
לב 3: לוי ובוליות 10–8–5–2–11.30
לב 4: בקצב השעון 10, 8, 5, 2, 11.30
לימור: מלון לצעירים 9.30, 7.30, 5 הסיפור שאינו נגמר 11 שכרון חושים 2 חצות – סיפור מהחיים
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים / כחוואנק: מותו של סוכן 9.30, 7, 4.30 / קיץ בבן הכוראן / לורי אברדמן בית האוביבים 9.00
מקסים: אהבה צעירה 9.30, 7.30, 5
פיון (אלוגבי המתרפשג): משהו פראי 9.40, 7.30, 5
חצות – שכרון חושים
סינמה 1: אסקימו לימון – אהבה צעירה 9.40, 7.30, 5
סינמה 2: מקס הוטם ובישת הרעם 9.40, 7.30, 5
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: לא שם זין 10.00, 8.00, 5
פריה: בטי בלו 9.30, 7
רוכמן: שקרים על פיקסו 11.30
צפון: שם הורד 9.45, 7
שחקף: ימי הרדיו 9.40, 7.15, 5
תמוז – רמת־אביב: שלום לך אהובתי 9.40, 7.30, חצות – סודי ביותר
תבל: הנגלה מעבר לפינה 9.50, 7.40, 5.30
התיה הישראלית: דקה לחצות 9.45
תל־אביב: 007 באזור המסוכן 9.45, 7.15, 4.30

ירושלים

אדיסון: 007 באזור המסוכן 9.30, 7, 4.30
אורנה: נשק קטלני 9.15, 7, 4.30 בי״ס למשבר אחזר
אורין 1: בקצב השעון 9.15, 7.15 / 9.50 4.30 פעלולי אוטנים בבכנסה לאולם 10.30 אופני האש
אור 2: ספור מהחיים 9.15–7.15, 4.30 אהבה בשחקים 10.30
אור 3: בטי בלו 9.15 / קרוקודיל דנדי 7.15, 4.30 / 23.15 כתום הנוף
אור 4: נרדפי החוק 9.15, 7.15 / 4.30 10.30 מתרבים באהבה II / 11.15 כנגד כל הסיכויים
אור 5: מלון לצעירים 9.15, 7 / 10.30 צרות גדולות בצ'יינה טאון / 11.15 מלון בקליפורניה
אור גיל: הנוכל האוהבת והמאוהבת 9.30, 7.15, 5 שלגיה ושבעת הגמדים 10.30–12.30
בית אגרון: פרנק בנוייורק 4.30 בזורה לעתיד 5.45
שער 8.00
כריאן מכס עליון 10.00
חצות – כל מה שרצית לדעת על המין ואולם הקסון בנושאי האמונה: סגור
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
הביזי: ימי הרדיו 9.30, 7.30, 4.30
מיטשל: לא שם זין 9.30, 7.30
סמדר: ילדים הורגים לאלוהים 9.20, 7
עדן: המוכסל בסיטר 9.30, 7.30, 4.30
רון: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.30, 4.30 / 10.45 בבקר מצמה האמנים
תיאטרון ירושלים: שיחות מלוכלכות 9.15, 6.45

חיפה

אורה: משהו פראי 9.15, 7.00, 4.30 הספר שלא נגמר
אורלי: שיחות מלוכלכות 9.15, 7 / 11–4.30 שלגיה
אמפיתיאטרון: אהבה צעירה 9.15 – 7
ארמון: סגור לרגל שיפוצים
חן: נשק קטלני 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: המוכסל בסיטר 9.30, 7
עצמון 2: ימי הרדיו 9.30, 7
עצמון 3: ילדים הורגים לאלוהים 7–9.15
מאיר: הנוכל האוהבת והמאוהבת 9.15, 7, 4.30
קרדינלי: לא שם זין 9.15, 7
רון: 007 באזור המסוכן 9.15, 7, 4
רב גת 1: בלוז לחופש הגדול 9.15, 7 / רובין הוד 11.00–4.30
רב גת 2: אהבה בחלון ראוה 9.15, 7, 4.30 11 הרפתקאותיו של סופר בלש

קריות חיפה

כפיר: קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
שביט: חצות קטנה ומסריסה 7, 9.15
אורות: לא שם זין 7.30, 9.30
בית העם: 007 באזור המסוכן 7.15–9.30
היכל: נשק קטלני 7.15, 9.30
ציון: ילדים הורגים לאלוהים 7.15–9.30

אשדוד

אסתר: אהבה צעירה 7.30, 9.30
אשדוד: קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30

אשקלון

אורה: קומודו 8.00–10.00
[illegible]: אהבה צעירה 8.00–10.00
[illegible]: קרוקודיל דנדי 8.30–10.30

באר־שבע

קרן: ילדים הורגים לאלוהים 4.30–7.15–9.30

חולון, בת ים

ארמון: לא שם זין 9.30, 7.30 / 5.00 רובה חוליות
סיני: סטארדאסט
לסנסיונרים אהבה ברוסיה 4.30
מגדל: 007 באזור המסוכן 4.30–7.15–9.40
ריגנה: המוכסל בסיטר 7.30–9.30 / ארזרים: המוכסל בסיטר 5.00–7.30–9.30
עצמאות: קומודו 5.00–7.30–9.40
מגדל מרי שפיגט 5.00 הנוכל האוהבת והמאוהבת 9.30, 7.30
מרכזים כ. שרים: שלוש אמיגוס 7.15–9.30 11.00 בכבי

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: ילדים הורגים לאלוהים 4.30–7.00–9.30

מוגב: הנרי הורקן אליום 11.00–4.45 / מעבר לשיא 7.00 ג'ושוע אתמול היום 9.30
מלון דניאל: אודיטוריום: מלון 7.00–9.30

עפולה

מוסיאורנ: אסקימו לימון – אהבה צעירה 9.00

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: 007 באזור המסוכן 9.30, 7 / תרמת הקסמים 5.00
תן: ב״ס למשבר אחזר 9.15–7.00
אחרות: אסקימו לימון – אהבה צעירה 9.15, 7, 4.30
בית בריל כ״ם: הקלה מופלאה 8.00–10.00

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
שה זהב: אהבה צעירה 7.15–9.15
אורה: אהבה צעירה 9.15, 7.15, 5

נהריה ■ עכו

הדר: אהבה צעירה 9.15, 7.15

רון: חנה ואחיותיה 7.15–9.15
אודיטוריום: קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30

נתניה

סטודיו: בלוז לחופש הגדול 10.00, 8.00, 6.00
מרי פופינס 11.00
אסתר: אהבה צעירה
שרון: לא שם זין 10, 8, 6
הרפתקאותיו של סופר בלש 11.00
הוד: המפתח בקריה

פתח־תקוה

שלום: לא שם זין 8.00–10.00
היכל 1: 007 באזור המסוכן 9.45, 7.15, 4.00
היכל 2: אסקימו לימון אהבה צעירה 9.40, 7.30, 5
היכל 3: המוכסל בסיטר 9.40, 7.30, 5

ראשון לציון ורחובות

ג.ב. רון 1: 007 באזור המסוכן 9.40, 7.30 4.30
ג.ב. רון 2: המוכסל בסיטר 7.30–9.40

פייבל החולם האמריקאי 11.00–5.00
מנכן: סגור
ראשון: לא שם זין 9.30, 7.15
בית הקסם הקסם הוהעם וכיסת הרעם 7.15–9.30
הוד: בלוז לחופש הגדול 7.15–9.15
רק: 007 באזור המסוכן 7.00–9.30, 5

רמת־גן וגבעתיים

אלאמים: נשק קטלני 9.45, 7.30, 5
ארמון: הנוכל האוהבת והמאוהבת 9.45, 7.30, 5.00
לילה לא שם זין 9.30, 7.30, 5
הדר: 007 באזור המסוכן 9.45, 7.15, 4.30
רב בן 1: בלוז לחופש הגדול 9.40, 7.30 הרפתקאות של סופר בלש 5.00, 12.30, 10.30
רב בן 2: ימי הרדיו 9.45, 7.30 רובני אכפת לי 5.00, 12.30, 10.30
רב בן 3: אני החברה 9.45, 7.30 פייבל החולם האמריקאי 5.00, 12.30, 10.30
רב בן 4: קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30 שלגיה ושבעת הגמדים 5.00, 12.30, 10.30
שביט: ילדים הורגים לאלוהים 9.30, 7.15